

ଯୋଜନା

ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୧୬

ବିକାଶମୂଳକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

ଟ. ୩୦/-

ବୟନଶିଳ୍ପ

ହସ୍ତଚନ୍ଦ୍ର ସାମଗ୍ରୀର ନିରନ୍ତରତା
ସୂଚି କୁବିନ୍ ଇରାନୀ

ହସ୍ତଚନ୍ଦ୍ର କାରୀଗରଙ୍କପାଇଁ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ପଦକ୍ଷେପ
ଅଜୟ ଚମ୍ପା

ବୟନ ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିୟୁତ୍ତି ସୃଷ୍ଟି ପ୍ରୟାସ
ରଶ୍ମି ବର୍ମା

ଭାରତରେ ହସ୍ତଚନ୍ଦ୍ର : ଅତୀତ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ
ଜୟା ଜେଲ୍ଲୀ

ପ୍ରୋକସ :

ଖଦୀ : ପ୍ରଦ୍ୟୁଷଣମୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ
ବିଜୟ କୁମାର ସାହୁ

ବିଶେଷ :

ବୈଷୟିକ ବସ୍ତୁ : ଏକ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ଉଦ୍ୟୋଗ
ପ୍ରକାଶ ବାସୁଦେବନ୍

ବିକାଶର ରୋଡ୍ ମ୍ୟାପ୍

ହସ୍ତତନ୍ତ ଷ୍ଟଲ ଆବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ନିକଟ ଅତୀତରେ କେନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଦନ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଏକ ଅନୁଲାଇନ୍ ପୋର୍ଟାଲ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ବୁଣାକାର ମାନେ ସୁବିଧାରେ ଷ୍ଟଲ ପାଇପାରିବେ । ହସ୍ତତନ୍ତ ବିକାଶ କମିଶନରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ତରଫରୁ ବାର୍ଷିକ ପ୍ରାୟ ୩୪୦ଟି ମାର୍କେଟିଂ ଇଡେଣ୍ଟି ଆୟୋଜିତ ହୁଏ । ଏହି ନୂତନ ପୋର୍ଟାଲ ଦ୍ଵାରା, ଏହିସବୁ ଇଡେଣ୍ଟି ଗୁଡ଼ିକରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ବୁଣାକାର ଓ ହସ୍ତତନ୍ତ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ଵଳ୍ପ ଓ ସହଜ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଷ୍ଟଲ ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଏଥିପାଇଁ ଖବର କାଗଜରେ ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ପରେ, ଷ୍ଟଲ ପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ ବୁଣାକାର ଓ ସଂସ୍ଥାମାନେ ଅନୁଲାଇନ୍ରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଆବେଦନ କରୁଥିବା ବୁଣାକାର ଓ ହସ୍ତତନ୍ତ ସଂସ୍ଥାକୁ ପ୍ରଥମେ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିଭୁକ୍ତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପରେ, ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କିତ ତଥ୍ୟ, ଡେବସାଇଟ୍ରେ ଅପଡେଟ୍ ହେଉଥିବ । ଲଗ୍‌ଇନ୍ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଏକ ପାସ୍ ଓ ଡିଆଇବି ଆବେଦନ ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ, ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବୁଣାକାର ସେବା କେନ୍ଦ୍ରକୁ ପ୍ରେରିତ ହେବ । ଏହି କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ଵାରା ଆବେଦକଙ୍କ ବିଷୟରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯାଇ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରାଯିବ । ସବୁ ଆବେଦନକୁ ଏକ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକୃତ ଲଟେରୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜରିଆରେ କେଉଁମାନଙ୍କୁ ଷ୍ଟଲ ଆବଣ୍ଟନ ହେବ, ସେମାନଙ୍କର ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ । ପରେ, କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଦ୍ଵାରା, ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ବୁଣାକାର ବା ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ପାଖକୁ ସେମାନଙ୍କ ଆବଣ୍ଟନ ସଂଖ୍ୟା ଓ ଷ୍ଟଲ ସଂଖ୍ୟା ବାବଦରେ ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ଓ ଇ-ମେଲ୍ ଦ୍ଵାରା ସୂଚୀତ କରାଯିବ । ପରେ ଅନୁଲାଇନ୍ରେ ସେମାନେ ନିଜ ଆବଣ୍ଟନ ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ଏକ ନକଲ ପ୍ରିଣ୍ଟ କରି ଆୟୋଜକଙ୍କୁ ଷ୍ଟଲ ହସ୍ତାନ୍ତର ପାଇଁ ଭେଟି ପାରିବେ । ଏ ସମ୍ପର୍କିତ ଡେବ ଲିଙ୍କ୍ ହେଉଛି:- http://handloomstall.gov.in/HEMS/pages/hems_home.actic.

PZàõg ahò _çc i õLyú : @ùKõae 2016

G i õLyùe...

Kai ó.	i Áo I i Áú	_Áú
1.	i õ_ûKúid	4
2.	bieZúe j ÉKkú i icMie ^e«eZú i ZúRàð^ Aeir^ú	5
3..	gðòl gèKu _iAñKfñYKieú ù~iR^ú @Rd UcUú	9
4.	ad^ gð ùl Zúe ^è-çpòl Áò_òúú egòacò	13
5.	bieZúe j ÉZ«: @ZúZ,a^çtir^ I bahYZ RdúúRU^ú	19
6.	L\ò_àhY çq Cù\¥M bòùK. i ùKèú	25
7.	ùahdK aÈ WKè_Kúg aúí ù\a^	31
8.	bieZid ùSiU gð i àZ Mèú	34
9.	gð_è bPúe ad^ Cù\¥Me aKúg WKè G.ùK. KòKèie	40
10.	bieZid ad^ i icMá_íAñC\úidcír^ aRie @Zò\úú eicZ	45
11.	bieZid j ¥Sfè^ aúS (@iA.GP:ai)	49
12.	L\ú: bieZid ÈúZ^Zie_žúK G.@r^ç:fiA	51
13.	L\ú @ù\ú^k^KèlWúgúe \ir^ WKè_úak Kú^è_úMú	54
14.	IWúgúe j ÉZ« ùl Zál ^è-çpòl_úa^ú Kúgúe ùcúje	57
15.	i caidK ad^ gð I IWúgú WKè_à^P;ácj_úò(j_úeZj)	61
16.	RúZid eàir^ çq^ WKè_eúíZ i úje	66
17.	bieZid ad^ Cù\¥Me Zèir^Z @bàq ò WKè_KazúMèú	70

çLý i õ_ûK I ^ùYgK : \ú_Kú KQF
i õ_ûK I ij ^ùYgK : WKè Meúg P;á\úg

~Ma^ùYgK (C_û^) : bò ùK. còú
ayaiúú _ePúK^ú : i-ÿKú« gcò

Editor
YOJANA (ODIA)
C/O : Assistant Director, (News)

Regional News Unit,

All India Radio,

Cantonment Road,

Cuttack-753001

Phone : 9437073438

Website :

www.publicationsdivision.nic.in

Email : odiayojana@gmail.com

Subscription & Business Queries :

pdjucir@yahoo.co.in

Ph. : 011-26100207

ù~iR^úe _KúgZ_àSúe ayq aPúe ùFLKu ^RE @úU ò 'ù~iR^ú új CQò_eKl^úI C^ú^e cü K çL_Zò i P^úI
_áieY c^Yúkd_I eè_KúgZ új C[úf c^ Gjúe_eóe ùKak i eKieú \ÁúKúY_Kúg^úe i úcia; ^éjmö

i μύΚύδ

ad^ g±UòK_ù, i P, Pò ^ @\òìZù ^cZ ^rù _Kiee i ðe K_Wje PZàc^ue @uù\A[iG ò
 cùjù~ì\ùeùe @iaAZ cj kù _ZKZòù\j ue Xjùù jùA[èù aE ùj C, Kòù Kà_ùà geieKè@iaP KeòeL[èù
 @iKhYid @waE, bùKùèù ~Me af Wù^èMùC^ ùj C Kèaù@ic eùYù I eìRKèieù ciù^ _eùj^r Ke[èù i ðe aE
 - cYh Ria^ue aEe GK @aiz^ùì μKùej Qòò cYh ~M ~M]eòabòù_Kiee aE _eùj^r KeQòò ùì [ùe _èKZK
 Z«è~ [ùK_ù, i P I ùSìJ ^cZ aE ejQòì cYh \èù i Á ùed^, Pò ^ I cá fò^ ^cZ aE c± ejQòò i ðe ew
 I WRiA^ _iAñbieZid aE i cMàagùe i è_ePZ ò agùe @^YùKòYì òù\gùe bieZbkòì ùAZK aàùj Zù I ad^
 _emeie _MùXj i μKòù\LèùKècùk^ùj òò eìRì ù^e aS^ù ùj C Kòù uawf e Kùù MRèùe ZìrùPùA ùj C Kòù
 Zìcif^ù\è Kù-bec - GMùK_ùZPK @r^kK i ùAZòì _emeie Qù_aj^ Ke«òò a^èi I IWgùe i P, Uie,
 càMù I Pù|eù fMù i cMàagùe @ùZ ùj iA_ìeQò

K_ù ^cZ aE ^cùY I aFajieùe bieZ i cMàagùe @Mùù ò HZjù K \Aèèiù]ieY ùfùK K_ù i Zùe
 Zèieòabòù_eùj^r ~[ùù]ìZò Kèù, gùXj I ùfùjwù @ùòafajie Keòèù Q«òò i cd[èù ù~ùZuàk _Pe K_ù
 C_ù^ ùj C[èù G ù\ge KU^ @ù]ieZ ad^gù ùMù^ aàù^e ad^ Cù\YM _Zò aò \ i Áò Ke[èù fù ò G[ò iAñ
 bieZid ad^ gù I i cMà ^ù^Y _iAñbùg i eKie abòù^dc Kùè^ _Yd^ Keò ùKak ùj jòù\gùe _EZ aE
 aFajie KeòèKèaùr Ke[èù fù ò abùg i eKieù GZùg_ùl_, _ea^ò i cdùe bieZe RùZidaiùì @ù|ùk^
 i ZàùZ ùj aie GK _cL KieY i R[èù fù ò Gjù c± 'L\ù^Kè bieZid Èù]ù^Zù @ù|ùk^e GK _ZùK bùa
 MùXjZìk[èù fù ò

bieZid HZjùe GK @cif i μ\ùù L\ù, ù\ge GK agùk ùMùAò_ùAñ i ^r^R^K Ria^RiaKie GK
 cùc bùa _eMYZ ùj iAQòò fì fì aFquèKcò^èùù~ìMùAaie I cZù [èù Gjòùl ZKèù\Lò [ùe ^R 'c^ Kò
 aùZ' Kù~Kèùe _ùj^c^ù ù\ge ~è_XjKè«Zù ùMùG L\ùAÈ aFajie Keòù_ùAñ@j P^ ù\A[ùf ò L\ù c±
 GK]ieYIc I _eùag @^kK aE ò Gjù _eùag_ùhYKieù i ù^ùK^ aEe GK aKÌ ò j ÉZ« c± _emeù I
 @ù]èKZie Qù_aj^ Ke[èù _eùag @^kK @iC GK ùl Zàò_ùj^c^ù bñùe, @icKè_ìeμieK j ÉZ« i cMà
 MùKèùì MùKè ^Yù~Y i ù^_ùr^ Keò bieZid ù^ i ^e ùK|ùe eLèù \eKieò @ajcìr KikeèbieZid i P aE
 i cMàagùe L\Zùfù KeQòò cèù, cde I ci fù bkòGjù c± e^r^ie GK _cL Ròh bùa _eMYZ ùj C[èù ò
 ù\ge \IYr^k I C^e- _èr^kùe ZZ Pih, ajèaFquèKcò^ùdùr^ ù~ìMùAQòò ùj jò_eù_ùKò_ùAñùSìWe ajk
 aFajie ùj CQòò ^KU @ZùZùe ùSìJ @iC c± ù^ i ^WRiA^ecìr^u \Áò@iKhY KeQòò bòùbòù@P Kèè^ù
 ùl Zùe aFajie _iAñùUK^Kùf ùUKèùAfi aù ùahdK aEe GK C\ùdcìr aRie i Áò ùj iAQòò bieZ,
 ad^ i cMà C_ù^ I e^r^ù ùl Zùe i cMàagùe \Zùd aj^c ù\g ò ùj jòkò4.5ùKùò aFquèi ùj ù kL I _ùd
 6 ùKùò aFquè_ùeùl ùe ^è-èùò_ùr^ Keò Gjùl ZàKhùe ù\ge \Zùd aj^c Kcòù~ìMùYKieù ùl Zà bùa
 _ZÀZ ùj iAQòò ù\ge i Kk NùeùA C_ù^KèGjòùl Zè ù~ìMùr^ ùj CQò 4 _ZgZ ò j ÉZ« KieMecìr^u
 KfYùYI ùi cìr^uè i RùZc ùahdK mù^ùKagk ij _ePZ KeùAaù_ùAñ bieZ i eKie @ù^KMùG ù~ìR^ù
 Kù~Kèùe KeQòò ùì MùK c±ùe aYKie ùi aù ùK|ù j Égù _è-èKùg I A-Kci ò AZYùò«bùj ò

2015-16ùe e^r^ù ùl Zùe agùe @ùg 5.65% [èùuàk bieZe @ùg 14% [èù ò ùZùa a^cìr^
 bieZ, Gjòùl Zùe @^Yù^ ù\g ~[ù Pù^, aùfùù\g, èùeù_ùd i òN, jòKw, bGZ^ic, ÀùSù^i @ù, ~èeùAà
 @ùceKù I Kùù_ùPù Ze^ eè_ZùùZie i ^ùr^ ùj CQòò ùZùa bieZ i eKieù ^ùZòì C\Yc ù~ìMùad^ ùl Zùe
 bieZid @[èùZòGK Cy gùe AgòKeòù i jZ agùe_ùr^ ùl Zùe c± GK @Mùù bckù ^èùj Keò ò Gjòù~ìR^ù
 MùK ùj CQò ad^ ùl Zùe 100 _ZgZ G^ WèùA aù aù\gù_è-èùag, @ùcùSW ùùKùfùRò@_ùMùWi ^
 ^S Äc; ùùKùfùRòcg^ @^ ùUKùf ùUKèùAfi, ù^ùKi A^Kùai ^ ùi <e, aRie aKùg ij ùdZù I aj^c
 _è-ò_ZÀù@ùò

bîeZùe j ÉKkû i ùcMâe ^è«eZû

i zòRèò" Aeù"ú

Pkž ahîRîZîd j ÉZ« aKîg
 \øi (7 @MÁ)ùe ad^gð
 c^Yîkd I ùKøgk aKîg
 Gaõ Jù\¥MKZû c^Yîkd
 c]¥ùe, j Égð ùl Zùe
 ùKøgk aKîg I Jù\¥MKZû
 aKîg _iAñGK aSicYù Zâ
 Èùl eZ ùj iAÒò G[@^è-ìdù,
 Cbd c^Yîkd ckž bîaùe
 aYîKîeçir^u _iAñ ùKøgk
 aKîg I Jù\¥MKZû aKîg
 _iAñ Kî-¥Kîçir^ @ùdîRž
 Keùa ö \Zîdùe, j ÉKkû
 i ùcMâMVKè ici ùcdKZû
 ejøù aù, ^id ö @ùK RîZK
 aRîeùe žù~ìMžù _iAñ
 bîeZîd j ÉKkû i ùcMâMVKè
 C_~èq aSò I Zîre Pie
 _â ùe _iAñ òùl @îag¥K ö

bîeZîd j ÉKkû i j ÉZ«
 gð, ù\ge icq i ùÄZK HZj ¥e
 GK @ažòÛ @òM ö Gjù GK
 @i òMVž I aùK; ðKž ùl Zâuj aù
 i jž gâc bPK c^ ö Cbd MâcùY
 I @; ò j eù @*ke j Égð ùcîr^uê
 Gjòùl Zâ^è-èqò ùl Kèøù i jž,
 ù\g _iAñ ùcîr^uê ùaù\gK
 c^ù C_ùRð Keçig ö Gjù c^
 ù\ge icq I ÉZ^ i ùÄZK
 HZj ¥e i òeIY Keçig ö Kèø
 bPK MâcùY ùMîAù _iAñ fMîaYù I
 j ÉKkû gð ùj CQò @ide GK \Zîd
 C> ö @ùKk^ Keù-iAÒò~ a^çir^
 _id 23 ^dž a¥qò fMîaYù I
 j ÉKkû gð ùe ^ùdîRž @Q«ò ö
 i ùcîRK- @ù[K _eicWè i aù Zùk
 ež «ò Gcîù^ ö Z[ù_ò Gjòùl Zâ
 e-ù^ùeùag" _eçir^e @[ð@ùid
 Kùe ö bîeZîd j ÉKkû i ùcMâ i cMâ
 aøKèe-ù^ù ùj iA[iG ö Gcîr^u
 c^ùe ~èjèiAâ@ùceKù, AòfŠ,
 dè^iAùUW" @ùe GcùeU"i,
 Rçir^ù, ^è fîUð @ùceKîe
 ù\g, AUùfù, ù^è fîŠ, Kîr^ùù
 I @ùÁfèù @«bèq ö i ùÄZK
 bîaùe, Gjò i ùcMâMVK ùj CQò
 bîeZîd _iPîr^ j ÉKkû _epeù I
 ùi ø; ~èe aùj Kò

Gjòùl Zè _çè i èqùMVK
 ùj CQò gÉù I _~ù" gâgqe

C_f^2Zù, i ù^id bîua C_f^2
 i ^ke aðù~ìM, Èl _è-ò^ùag
 Gaõ ÉZ^ Kkù^è-èq, ~ùj ù i cMâ
 aøbîe @ùZ ùj iA_ùeQò GùZ i aè
 i èqù [iA i è ù, Gjò ùl Zâ @iRò
 aòòÛ Kîeè @ùj ð^e i ^èù^ - Èl
 i ùl eZù I ùg+K Èe, @ù]è^K
 _â-èqèðù R^ùZ ùKøgkVîeè
 \eZù, K^ùcîf^ Kâd _iAñ ~ù"
 @[è @bîa Gaõ i òi òMž i èqù
 i ù~ìMe @bîa ö i K\ÁèèaPie
 Kùf Gjòùl Zâ _èòùcîr^ _ÉZ
 i ùcMâ MVKVîeè _žù~ìMžùe
 i ^èù^ ö KkZ« I i ù^ùK" aÈVîeè
 j ÉZ« _žò i aèaùk aò \ejQòò
 C\ùj eY Èe, @RkùfòKfj è I
 gùKîeùbkòçir^ cîùò ùZMVKè
 i ù^ ù^AQòMâ" I ùc fîçir^ ^çž
 i ùcMâ ö Gi aè _žèŠK i ù^Gjò
 ùl Zè KQòù @bèq òNUQòò

j Égð ùe ^ùag \èù
 MâcùY i ò ùidù @ù[K, i ùcîRK
 I _èùagMž i Zùe C^Zè @_ùe
 i ù~ìM i Áò ùj iA_ùeà ö GK
 @ùKk^ @^è ùe 2019 cîj ù
 i è ù j ÉKkû i ùcMâ _iAñ 700
 a fîçir^ @ùceKùd Wfîe cîf¥e
 GK ùaøK Pij ùù i Áò ùj a ö
 G[ùe a^çir^ bîeZe @òg 2%èè
 Kc"ejQòò ùZYèG ùl Zè @bèq ö
 _iAñ ~ù[A i ù~ìM @Qò ö

GZ\`aƳZúZ, Gj i e _eùagMZ
 fib c]Ƴ ej Qòö Gj òùl Zùe
 aƳaj i e ùj C[èù abòÙC_ù^
 _Kòù\ùèùÈÌ _ecùYe @wìeKicæ
 ^MZ ùj iA[iG ö Gj ùc² i ù^ùd
 @òPkùe C_f² _ùKZK ùRaK
 _\ù[è aƳaj i e Keù[iG ö @Ì-
 Kèkjù NùeùA cj kùù _ùAñ Gj ò
 ùl Zà @ide GK ùi ùZ bùua Cbù
 ùj iA, ùi cù^u _ùeùùeK I
 ùMùÀMZ i^ù^ aq ùe ij ùdK
 ùj iA[iG ö

Maj Kcù^u _i | ij Z Zik ù\`aù _ùAñ aƳiKieù i Kùg
 @iagƳK a@MZ _eicgò@iC GK MeZB_Yò_á w ö G[ò_ùAñ
 ù^i ^ùf^ A^ÁPÙ @` ù` i ^ ùUùKùfùRùe 'j ÉKkù
 _òR _ùPÁùKèGK _ùƳKèc biàùe i ùcf Keù-ùAQò Gj ù
 \ùèù QùZ QùZ ùcù^ ù\`ge abòÙ @òPke j ÉKkù
 KieMecù^u ij còòKù-ù Keùùe i è~ùM _ùCQ«òò Gj ù
 \ùèù aƳiKieùù^ i^ù^ ùj C[èù abòÙ @bià @i èù] ù
 i ò_Kùe ùi cù^ @aMZ j @«òl ùi MùVKe i cù] ù^ _ùAñ
 ^Z^ WRùA^, _Kòù I \`àƳe aKùg _ùAñ _èZ j @«òò

Gj ò ùl Zùe @«^ù Z
 i è~ùMe C_ù~ùM _ùAñ abòÙ
 _Kiee _òRù^ùag @iagƳK ~\ùèù
 _ùeùeK Kkù ùKùgke i òel Y
 ùj aù ij Z Gj òùl Zà igg ùj a
 Gaò j É KieMecù^u @idaq ùe
 ij ùdK ùj a ö GK bMùcùf~èj
 gávk _Á bicùe j ÉKkù
 KieMecù^u è ij ù~Ƴe j ùZ
 aXùAaùKè_Wja ö ^Re Kkù
 ùKùgke cùf I c~ùùù i ò_Kùe,
 KieMecù^u è i ùPZ^ KeùAaùKè
 _Wja ö ùi cù^ue Gj ò Kkùe
 ^è«e aKùg _ùAñ i cù^u è_ùj Z
 KeùùKè_Wja ö ad^ c^Yùkd
 @]ù^ i ùaƳiKie ùi aù ùK; MùV
 j ÉZ« KieMecù^u è ùKùgk
 aKùg, \I Zù aq òl C^Z C_ù^
 _Kòù _ùAñ _à_èùùùù i ò_Kùe
 Kù~ù Keù[ù«ò ö Gj ù \ùèù
 aƳiKieùù^u @id aq ùj iA[iGö
 @iC c² ùi cù^ aƳiKieùùè
 abòÙ WRùA^ i ò_Kùe i P^ù
 _ùù^ Keù[ù«òò fMù aƳùù _èèj
 fMù aƳùù i cdùe Gaò _ea^ù
 _~ùùùe i Zù MèWjAù, eòM

Keùù, WRùA^ ^cùY @ùùùKùgk
 i ò_Kùe c² _ùj Y Kù-ùKècù^
 @ùùùR^ Ke«òò GZ\`aƳZúZ Gj ò
 ùK; MùV aƳiKieùùè abòÙ
 aùYRùùckù I _àgòùùe bùM
 ù^aùKè ù_ùj Z I _ùùùRZ
 Keù[ù«ò Gj ù \ùèù ùi cù^u è
 i ò]ùù kL aRùe i èù] ù C_f²
 ùj iA[iG ö
 aq Z j ÉZ« _òR ù~ùR^ù
 Reùùe ^ùA i ùcMù C_ù^
 ùl Zùe Pj WùKeY, ùKùgk aKùg,
 bPbcòl Èùù i èù] ù_ùù^ Keù-ùA
 aƳiKieùùè _ea^ùgùk ù\`gùd
 Gaò aù\`gù aRùe Pùj ùù ij Z Zik
 ù\`aù _ùAñ _ÉZ Keù-ùCQòò Gj ù
 \ùèù j ÉZ« gùùe ^ùùùRZ fI fI
 aƳiKieùùè RùA^e cù^u è
 C^Zò@Yèùùj CQòfI Ƴ ö
 PkZ ahò RùZùd j ÉZ«
 aKùg \èi (7 @MÁ)ùe ad^gù
 c^Yùkd I ùKùgk aKùg Gaò
 Jù\`ƳùMkZù c^Yùkd c]Ƴùe,
 j Égù ùl Zùe ùKùgk aKùg I
 Jù\`ƳùMkZù aKùg _ùAñ GK
 aSicYù_Zà Èùl eZ ùj iAQò ö

G[è^è-ùù, Cbd c^Yùkd ckZ
 biàùe aƳiKieùùè _ùAñùKùgk
 aKùg I Jù\`ƳùMkZù aKùg _ùAñ
 Kù-ùKècù^ @ùùùRZ Keùù a ö
 \ùZùùe, j ÉKkù
 i ùcMùVKe i cùùcdKZù èj èù
 aù, ^ùd ö @ù«RùZK aRùeùe
 _Zù~ùMZù _ùAñ bièZùd j ÉKkù
 i ùcMùVKe C_~èj aùSò I Zùre
 _Pie_áùe _ùAñ ùùù @iagƳK ö
 ùi j ò_èù i ùcùRK I aùYRùK \`Àèè
 C_~èj aRù^i ùcùùWF c²
 aKùgZ KeùùKè_Wja ö Gj ò\`Àèè
 AŠèùùj Šfè^ aùŠ GK MeZB_Yò
 _ùùù ö MZ 2015 cùj ù@MÁ 7
 Zùèù \`ùc RùZùd j ÉZ« \èi
 @ai èùe_ùù^c^ù Gj òKù-ùKècè
 gùùe, KeQ«òò aqè K^ùcùf,
 C^Z _KòùKèY, WRùA^ I
 @^ùù^ cù_KùMkè ù^A j ÉZ«
 i ùcMùVKe MèY^ùù è_ùZ Keùù
 I CyMèY i ò_ùù i ùcMù (Rùèù
 Wù`K) ~ùj i e _eùag C_ùe
 ùKòY i òKè bià _ùj ò (RùèùAù`K)
 ùi j ò i ùcMùVKe Gj ò aùSò @]ù^ùe
 ù_ùj Z Keùù ùj CQò Gj ò

Ki-#Kie CuYg# ö
 Mj Kcir'u _i ; ijZ Zik
 u\au _uAn aYüKie u i Küüg
 @iag#K a#MZ _eicgð@iC GK
 MeZB_Yö_á w ö G[ô_uAn^i ^uf
 A^"ÁP#U" @`" ü`i ^
 üUüKüüfúRüe 'j ÉKkü _öR
 _üPÁirKé GK _üV#Kic biaue
 i ücif Keü~üAQö Gjü \üeu
 QizQizáü^ ü\ge abðüPke
 j ÉKküKieMecir'u ij cgoKü-#
 Keüie i ü~üM _iCQ«öö Gjü \üeu
 aYüKiecü^ i ^üü^ üj C[äu
 abðü@bia @i äüü i ö_Küe
 üi cü^ @aMZ j@«öü üi M#Ke
 icüjü^ _üAn^Z^ WRüA^, _Küü
 I \ä#e aKig _üAnü_ëZ j@«öö
 @^#_lüe aYüKiecü^ c#
 @üj^K aRie a#aiü i ö_Küe
 @aMZ j@«ö üP^üAi Z
 G^".@üA.G`".Uö Gaö üKeke
 üKiSüKüWj(^üWjKeü, üKüAfisö
 I üKiSüKüWj) _öR G \Müe
 Kü-# KeQ«ö ö i ö_ç @öPke
 j ÉZ« I Ceé bkö \AUö _üPü^
 _epeüKé ü^A Gcü^ Kü-#

KeQ«ö j ÉZ« üL Züe _id 30Uö
 icaid icZöKü-# KeQöü üa_ë
 i Z j ÉKküüL Züe c# _iepeK
 Kiv Z#ieWwüüü'Ceé ^cüYüe
 KieMecü^ ^üdüRZ @Q«ö ö
 üZüa bfM# [äuK*ücif'gÉüL
 ij Rüe C_f^2 KeüAü ij Z,
 aRie C_f^2Züci#cüe, j ÉKkü
 gð iüMie cir^ I i ö_ç KieMeu
 üeiRMie i é#Z üjüA_üeü üGüa
 c#, Gjö KieMecü^ i äüü kL
 aRie i äüü _üAaieéa*Z ö üZYé
 üi cir^u _üAnRie i äüü C_f^2
 KeüAü aü, ^üd ö G[ô_uAn
 _ä_çiað#üe ijüdzü c#
 ^@ü~üA_üe ö Gjö_eü_üüe,
 A-Kcið cü#cüe j ÉZ«
 iüMäM#Ke aKä _üAn ad^
 c^Yükd MeZB_ü\CQö G[ô_uAn
 ÄZü, _Zü~üMZüL _bia @üNké
 \Äüe eLj ÉZ« iüMä aKä _üAn
 A-Kcið _üü^ cM#Ké ^üdüRZ
 Keü~üAQö Gjü \üeuKieMecir'u
 _üAn @üde GK üi äZ ^cüY
 üjüA_üeü ö
 j ÉKküüL Zü aKig _üAn

ieKie, @ü[K i öiü Gaö GüL Zä
 ij i ögá a# Ríau I gð iaZaMü
 ckZ _düü @iag#K ö C\üj eY
 Éei_, @üü üci Z C^e-_iað*k
 @ü[K aKig ^Mce 'aüKBCAbi'
 _düü ö G[üe, Rk_ähyKieü
 'j#üü ðüéa#üM', NüeiA i üRi {ü
 iüMä I @^#ü# a#ajüe C_ü~üMü
 iüMä _ÉZ Keü~üCQö ö
 @j ^\iaüü i Z ü^i ^uf A^"ÁP#U"
 @`" WRüA^ \üeu_ä^ aüghm
 _eicgð @ü] üeüe _ÉZ Gjö
 iüMäM#K, üKak ü\g bZüe
 ^ëj# aeö Rü_ü^ I ü^_ük bkö
 ü\güe c# @üN Z üjüA_üeQö Gjü
 \üeu i ö_ç KieMecir'u e fib
 ckQö

bieZüe j ÉKkü I j ÉZ«
 gð e aj äü M# ej Qöü übäMikk
 @ai Zö i üüd Rkaide I _üPü^
 i öÄZö @ü] üeüe ü\ge bðüü
 @öPküe bðüü iüMä _ÉZ
 üj CQö Lú e K[üü~, ü\ge _id
 143UöaÉ I @^# j ÉKkü iüMä
 'RüMä Küf AŠüKi ^" (RöA)
 _üAn_öRKZ üjüAQ«öö GM#K
 c#üe ej Qö c#bieZe jüZaYü
 'Pü|eü' aÉ ö Gjö j ÉZ« iüMä
 1305 ci güé _ÉZ üjüA
 @üü äüü RYü~üGö üjübkö
 eüRiü^e ae^" Ríä @]ü^iü
 KüA[e" I @^# MäcM#Küe _ÉZ
 üj C[äuK_üL üegc" i Zü ^cZ
 j ÉZ« aÉ 'üKüüü üWj#ü c#
 RöüA. _üAn_öRKZ üjüAQö @^#
 j ÉZ« _ÉZ _iepeK ü_üPc_fä
 AKüz", Kü~übec" iüfK aÉ,
 gäKküj Éü KfcKieü, cüj güü,

j ÉKküüL Zü aKig _üAnieKie, @ü[K i öiü Gaö GüL Zä
 ij i ögá a# Ríau I gð iaZaMü ckZ _düü @iag#K ö
 C\üj eY Éei_, @üü üci Z C^e-_iað*k @ü[K aKig ^Mce
 'aüKBCAbi' _düü ö G[üe, Rk_ähyKieü 'j#üü ðüéa#üM',
 NüeiA i üRi {ü iüMä I @^#ü# a#ajüe C_ü~üMü iüMä
 _ÉZ Keü~üCQö ö @j ^\iaüü i Z ü^i ^uf A^"ÁP#U" @`"
 WRüA^ \üeu_ä^ aüghm _eicgð @ü] üeüe _ÉZ Gjö
 iüMäM#K, üKak ü\g bZüe ^ëj# aeö Rü_ü^ I ü^_ük bkö
 ü\güe c# @üN Z üjüA_üeQö ö Gjü \üeu i ö_ç
 KieMecir'u e fib ckQö

½caw cj kiu \beü NüeuA _ie/teKZü i Züie @ia; i ÁoKeäuKèuj a ö _-üü_ adüi
 Éeue _ÉZ Kirü, K_ü i Zü aÉ KkèKka; Mè-üP KkZ GK agbie \beü, KieMecirü i «irü i «Züie
 Ricürü, aüfPeü I _áq IWüü bieZe _iepieK j ÉKkü I jÉZ« gd ü _gdü Y_äir Keäu i jZ, GK
 'AKüz' cª G[üüAn_öRKZ R^Z üKogk, mü^ I _KüüMVKé C_-ej aRie I aKcifY i e^½Z
 üjüAQ«öo RöüA. \beüaYüKie I i eI Z I]ieYI c Keäu GK KeäuKé_Wjao Gjü \beü GK
 KieMecirü Kkü üKogkKé @üj B^ö MüüY ~äuMüÁü, _iepeK i ^ü^R^K Rúa^RúaKü _üAn
 @^Ycirü \beü \eë_ü~üM I _ieüieK j ÉKkü _Zö aicL üi cü^ ^R_ieüieK KküKogke
 @^ü] KZ C_ü~üMKé @üA^MZ üj CQ«ö Gj ie KieY üj CQüaRie _epeü _Zö@iKÁ üjüa ö Gj ö
 büa ^hü Keü-üA[iG ö Gjü \beü üLiRäu_üAni öNhöI C_-ej aKüü _iepieK j ÉKkü I jÉZ« j ö
 i ö_ej i wAZK KküüKogke i eI ü cifY _üAü _üAn_eöü ö @ic @iaj cirüKikeü cMäagbie bieZKé
 cª üjüA[iG ö j ÉKkü i icMä _ZöR^i üPZ^Zü GK ÉZª c~üüü_äir Keüüö

üfLKü üj CQ«öbieZ i eKieu ad^ cªYikde Kfiaü^U" cªü

2015üe Rüzid L\ü \eü üe _äü^cªüü aü©ü

- jÉZ« üI Züie [äu @«^jZ MYiaküKé@icKèufiKüüfiP^Kè@Yäu \eKie ö Gjü cL¥Zü KÜ^, i fK, Cf Gaö üSü bkò_kZK Z«e C_ü~üM Keü[iG ö üZYéGjü _eüag @^Kk ö GjüKé@üü _^ö_eüieéC_üüeM aYaj ie Keü@üj èü_eüag @^Kk Keü_ieäu ö
- jÉZ« _epeüKébieZ I agbü` i^e üK|äie eLäie @iagYKZü ej Qüö C_übiqüü agfi bir^ üj aü_üAnAŞüj YüSfè" aü@ie_ Keü-üAQüö
- ^KÜ @ZüZüe @üüc WRüüf AŞüü @bè-ü^ @ie_ Keüüö Gjü A<eü^U" cirüüe i cÉ bieZüüüü~üjao ö a©üü^ ~ä C_übiqüüü^ A-Kci öReüüe aYü_K büa Röü_ZäKüüKé _i | Keüüö üZYéjÉZ« i icMäMVK _üAn@icKéA-Kci öcirüüe @]K iè~üM i ÁoKeäuKé _Wjao
- jÉZ« i icMäMVK bf büa cüüKüö KeäuCPZ ö @bôa WRüA^ @üü_ÉZ KeüGj ie aRie Pjü äüaé öKeüj a ö
- Kic Keäu_üAnNe ^cüY I jÉZ« C_KeY KYäu_üAnayüKieue \eü-iC [äu i eüü GYKö üi cirü aYü" LüZüie i üü kL Rcü Keü-ü ö aKÉeue jÉZ« _öR i Áo_üAn@üü GK aWY _üüI _ü^AQüö _aëüMüUG jÉZ« _öR_üAn@üü-iC [äu i jüüZüieigö_eüüYKé50 fI Uüieé \AüKüüüüüüKéaé öKeü-üAQüö
- jÉZ« üI Züie gä @_aYd jü Keäu I C_üKZüaé ö_üAn@icKéüahdk mü^ üKogk C_üe ^bè KeäuKé_Wjao
- @Yé I ääl c]Yc Cü\YMMVKé _üEü@iagYKZü_ëY_üAni eKie 'cäü aYü"MV^ Keüüö Gj ie ck _üEü20 j Rie üKüüüüüö 50 j Rie UüieéKc" _üEü@iagYK Keü[äu@Yé I ääl c]Yc Cü\YMMVKé cäü aYü ü~cZöGj ie i cMäEY eige 50% @ög_äir^ Keäu, üi [üüAnayaiü üjüAQüö GjüaYaiü jÉZ« aYüKieü _üAnügh biaue i jüüK üj a üaüföc@igüüüüü

gd ò | gâKu _ûAñKf¥ûYKieú ù~îR^û

@Rd UclUû

\N\g _*aîhK ù~îR^û
 i cdùe ùK|â@iK a¥i_ie
 i òKîkîd K¥iàù^U Kcblogâ
 I ^è-èpòc^aYikde eîAîd
 Êûi ¥ aîcû ù~îR^û@èi_GK
 Êûi ¥ aîcû ù~îR^ûKè
 @^èicî^ KeQ«òù a^cîr^
 Gjò ù~îR^û ùK|â Êûi ¥ I
 _eàie Kf¥ûY c^aYikd \beù
 _ePikZ ùj CQòù 2016
 cîyò 29 ZieL \ð ùK|â
 Êûi ¥ c^aYikd a¥iKieci^ue
 eîAîd Êûi ¥ aîcû ù~îR^ie
 fib ù\au _iAð^ùYgîakú
 Rieú KeQ«ò ù G[ùe
 j i _ùifue b^òùj iA[èù
 a¥iKieci^ue 30 j Rie
 Uuù ~¥k i èdùù\auK[ù
 c^ @«bèjù

bîeZùe ad^gd ùj CQòGK
 ajè_èiZ^ I ag^ Cù\¥ûM ù
 _âZi^K @«d^ I i uad Yee
 RYù Wpòù~, 4j Rie ahð_èYù
 je^ù i b¥Zùe ùfiKcù^ i Zù
 KùUèù I fMù a¥èù ùKogk
 RùY[ùf ù MZ Pieòj Rie ahð
 ]eòad^ ùl Zùe ^è«e aKige
 Kùj ùYù ùfLùj iAQù a^cîr^ Gjò
 ùl Zùe fl fl ùfiK ^R RìaKù
 ^èùj _iAñ^ùdîRZ @Q«ù@j èù
 ajè ùfiKue Gjò ùl Zùe ^è-èpò
 _làù^ _iAñ_ùPÀù PùfQòù bîeZ
 i eKie a¥iKie ci^u _iAñGK
 Êûi ¥Ke _eùag i AòC_ùe MeZB
 ù\CQ«ò ~\beù ùi ciù^ C^Z
 C_ò^ _iAñ_ègâ Keùa Gaò
 G[ùe ad^ ùl Zùe ^ùdîRZ
 i cÉ gâKue cwk i ù]Z ùj a ù
 ad^gd e ag^Z^@iKie I aj èdù
 Kù-¥ù~ùMàbòù_Kie ùKogkùe
 _iewc KieMe @iag¥K ùG[ò iAñ
 bîeZ i eKie abòùKf¥ûYKieú
 Kù-¥Kâ j ùZKèù^AQ«òù
**1.KkZ« _iAñ Kf¥ûYcîkK
 Kù-¥Kâ:-**
 (K) ùMùÁù aîcû ù~îR^û-
 (Rò@ùA.Gi) KkZ«ùe Kùc
 Ke[èù a¥iKie cù^ \edàùj ùf
 i è ù, ùi ciù^ ùKòYi ò_Kiee

Rìa^ aîcû ù~îR^ù aù Êûi ¥ aîcû
 ù~îR^ùe @«bèj ^g ñòù G[ò iAñ
 RfiA 2003 ci j ùe ùi ci^u
 i Küng ùMùÁùMZ aîcû ù~îR^ù
 @ie_ ùj iA[ùf ù ùj ù \N\g
 _*aîhK ù~îR^ù Kùkùe c^ Pùfè
 ej ùfù Gjò ù~îR^ù ad^ c^aYikd
 @]è i ùcè iAîZ ad^ @idèu
 Kù-¥k d \beù Kù-¥ù c ùj iA[ùGù
 G[ùe a¥iKieci^u _iAñ^cù_à^
 i èdùù \èi-iAQòù
 ●_iKZK cz¥èùj ùf 60 j Rie
 Uuù
 ●\NùYù ù~ùMàcZ¥è _iAñù\XfI
 Uuù
 ●\NùYù iR^Z Rìa^Kùk _iAñ
 Kù-¥ù cZù ùfù _ùAùf ù\XfI
 Uuù
 ●\NùYù ù~ùMà@ùgK Kù-¥ù I Zù
 j ù _iAñ75 j Rie Uuù
 GZ\ a¥ZùZ gd ù i j idZù
 ù~îR^ù @]è ùe aîcùbèj
 a¥iKieù \AUò i «ù^u _iAñ
 ^aceè\N\g ùgàù _~¥k aîhK
 i aîjK 24 gj Uuùe gd ùè^èù
 \èi-iA[ùG ù Gjò ù~îR^ùe
 a¥iKieùe aîhK aîcù _icdc
 _ecùY 470 UuùeècùZà80Uuù
 ù\aiKè ùj iA[ùG ù @agÀ @ig

bieZ i eKie aj ^ Ke«òù
(L) ad^gđù [A[ú^ _úEò
ù~iR^ù (UòWjã@ie.G` .Gi):-

Gjòù~iR^ùe ùKòYi òad^
gđ @ògK aú i ò_ %òà | ùj ùAMùf
c^a^òKikú^ i j ùdZù \@i- iG ù
PkZahò@MÁ cù i q ù, bieZùe
a | ùj ùA [èù 98Uò ad^
KùeLù^ùe Kù- ÷đ Keđ [èù
1,17,751 RY gđKùe
319.66 ùKùUùu i j ùdZùeigò
ù~iMùA \@i- iAQòù

(2) j ÉZ« KùeMeu _ùAñ
KfYùKùeù ù~iR^ù :-

KkZ« I j ÉZ«ùe
^ùdùRZ aYqù _ei Zò _òdZù
i cù^ ù j ÉZ« aYùKùe cù^u
C_ i Zò i cMabùeZùe Gaò ù\ge
\èa^ò@ù\èùù ù @^hZ *kùe
c^ ù\Li- iG ùG [ù- iMùu i cù^u
i ùcùRK i èl ù _á w RUk
ùj ùA [iG ù Gcù^u _ùAñc^ bieZ
i eKùe abò^ù Kù- ÷Kk j ùZKè
ù^AQ«òù

(K) cj ùcMùSù aYùKùe aùcù
ù~iR^ù :- (Gc.Ròàòàòl@A)

Gjòù~iR^ù@] òùe aYùKùe
cù^uè ^cù fLZ i èqù _àù^
Keù- iGù

- ùKZK cZÙeùj ùf 60 j Rùe Uuù
- \NùYùù~iMùcZÙe_ùAñù\XfI Uuù
- \NùYùR^Z Rùa^Kùk _ùAñ Kù- ÷l cZùùfù_ _ùAùf ù\XfI Uuù
- \NùYùù~iMù@ògK Kù- ÷Kl Zù j ù _ùAñ75 j Rùe Uuù

(L) Èùù ÷ aùcù ù~iR^ù:-
(GP.^@iA.Gi)

\Nùg _*aùhK ù~iR^ù
i cdùe ùK | á @ù[K aYù_ùe
i òKùkùd KYùaù^U Kcùògic I
^è-èqic^aYùkde eùÁùd Èùù ÷ aùcù
ù~iR^ù @^èi_ GK Èùù ÷ aùcù
ù~iR^ùKè @^èicù^ KeQ«òù
a^cùr^ Gjòù~iR^ùùK | áÈùù ÷ I
_eèùe KfYùY c^aYùkd \èù
_ePikZ ùj CQòù 2016 cùyò
29 ZieL \ò ùK | áÈùù ÷ c^aYùkd
aYùKùe cù^uè eùÁùd Èùù ÷ aùcù
ù~iR^ùe fùb ù\àù _ùAò
^ùYògùakù Rùeù KeQ«òù G [ùe
j i _ùùfùe b^ò ùj ùA [èù
aYùKùe cù^uè 30 j Rùe Uuù
_~÷k i èqùù\àùK [ùc^ @«èqù
eùÁùd Èùù ÷ aùcù ù~iR^ù ù\ge
19UòeùRÙe Kù- ÷Kùeùj CQòù
ù i MùVù ùj fù -@ùùc, aqùe,
QZgMùWù MReùW, j eòYù, j cùPk
_ù\g, SìeLŠ, K%ùùK, ùKek,
cYò_è, ùcNùkd, cùRùeic,
I Wjgù, _-ià, eùRùù^, Zà_èù,
C^e_ù\g, C^eùLŠ I _½cawù
KYùaù^U ^è^ò @^è-ùdù
Zùcùf^ùWùe (GjòeùRÙe eùÁùd

Èùù ÷ aùcù ù~iR^ù Kù- ÷Kùeù
ùj ùA^ùj ò Èùù ÷ aùcù ù~iR^ù
(GP.^@iA.Gi) ^cùe GK @^èi_

ù~iR^ù Kù- ÷Kùeù ùj CQòù Gjò
ù~iR^ù @] òùe Pkòù] ò^
A^ùWùe ùeùMùu _ùAñZèg j Rùe
Uuù I @iCùùWùe ùeùMùu _ùAñ
7,500Uuù i j ùdZùù~iMùAùe
aYùaiù @Qòù 2015 cùgù
@ùKùe _j fù i q ù Gjòù~iR^ù
@] òùe 1,4,294RY aYùKùeù
^cùZ Keù- iAQòù

ad^ c^aYùkd Ze` èi cd
i cdùe eùÁùd Èùù ÷ aùcù ù~iR^ù
i ò_ Kùe Kcògùkùcù^ @ùdùRZ
ùj CQòù G [ùe Gjò ù~iR^ùe
Kù- ÷Kl Zùaè Kèù^A eùRÙ i eKùe
MùVùe j ÉZ« abùM I eùÁùd Èùù ÷
aùcù ù~iR^ùe @] Kùeùcù^ u
c^ùe @ùfùP^ù ùj ùA [iG ù

(3) j Égđ KùeMeu _ùAñ
KfYùKùeù ù~iR^ù :-

ù\ge j Égđ aj Z i cè ùGjùe
_ei ùcù Mùcù^kèè @ùb÷«eùY
@ù\èùù ù @^hZ *k _~÷k
_eèYù^ ù bieZ i eKùe Gjò
ùl Zùe Kù- ÷èZ gđKù _ùAñabòù

Meia KùeMeuèù i cù^u Rùa^e i ùdòKùkùe Gjòù~iR^ùe
@ù[K i j ùdZù \@i- iG ù ù~CùKùeMecù^ gđ MèèKóù
RùZùd _èÀùe Kóù eùRÙ j Égđ _èÀùe _ùA [ùa Gaò
ù~Cùcù^u aùhK @ùd 30 j Rùe UuùeèKc^ùj ùA [è Gaò
60 ahòadi eèC; ùe [ùa, ùi cù^uècùù K 3j Rùe Uuùe
@ù[K i j ùdZù \@i- iG ù Gjòù~iR^ù @] òùe 2014-
15eè 2016-17 c^ùe 1035 RY KùeMeuè
164.06 fI Uuùe i j ùdZùeigò_àù^ Keù- iAQòù

Ki-ƳKic @ie, KeQ«òù
 (K) eiríamíſúgòúÉúú aicíú
 ù~iR^ú: 2006-07 cigùe
 Gjòù~iR^iké _eul ìckK búa
 fúMèKeù-iA [fú Gaò Gjù GKùlg
 I \ſg_* aihK ù~iR^ù Kikùe
 cª Pírfèej fúú j Égdùe
 KieMeuê ùcWƳúf i èdù ù ù
 Keàù ùj CQòGjòù~iR^ie
 fl Ƴù Gjùe _-KeY _úAñ
 KieMeuê ùKak 30 Uuù
 ù\aiKéj G ù Gjùe ùj C[èù
 Lyè 75 bñM ùK|ài eKie
 I 25 bñM eirƳ i eKie
 aj^ Ke«òù ùZúa R¹Kigùe
 I C°e- ùaſk eirƳ ùl
 Zùe ùK|ài eKie 90 _zògZ
 Lyòaj^ Ke«ò Gjòù~iR^ùe
 KieMeu i ùcZ Ziu _eàiee
 4RY i \i ƳuèÉúú aicíe
 i èdù \èi~iG ù i ò_èj
 _eàiee ùKòYi ò i \i Ƴ
 ~\òji _ùúfùe b° j@«òù
 Zúa ùi cí^uè 30 j Rie
 Uuie aicíú eigò_ùí^
 Keù-iG ù ùi j bKò I _Wj
 ùeMúuè 7500

2006-07 cigùe Gjò
 ù~iR^iké _eul ìckK búa
 fúMèKeù-iA [fú Gaò
 Gjù GKùlg I \ſg_*
 aihK ù~iR^ù Kikùe
 cª Pírfèej fúú j Égdùe
 ^ùdiRZ KieMeuê ùcWƳúf
 i èdù ù ù Keàù ùj
 CQòGjòù~iR^ie fl Ƴù
 Gjùe _-KeY _úAñ
 KieMeuê ùKak 30 Uuù
 ù\aiKéj G ù Gjùe ùj
 C[èù Lyè 75 bñM ùK|ài
 eKie I 25 bñM eirƳ
 i eKie aj^ Ke«òù

Uuie aicíú eigò_ùí~iG
 ùa°cùr Gjòù~iR^iké
 eiríamíſúgòúÉúú aicíú
 ù~iR^ù i j z cògA
 \èi~iAQòù 2017
 cigùG_f_jifíeÉúú
 I _eàie KfƳúY cªYúkd
 Gjò Ki-ƳKic _ePik^ù
 \idZBù^ua ù a°cùr^
 i èù Gjòù~iR^ùe
 23,74,938 RY KieMe
 _-KZ ùj iAQ«òù

(L) @ic" @ùl'cí aicíú ù~iR^ú
 j Égdùe ^ùdiRZ KieMe
 cí^uè Rúa^ aicíú i èdù
 ù \aù _úAñ 2004-05
 cigùe bñeZùd Rúa^
 aicíú ^Mc Ze`eèR^gùá
 aicíú ù~iR^ù Ki-ƳKieù
 ùj CQò GKùlg_* aihK
 ù~iR^ù _úAñ Gjò ù~
 iR^ùKé @ [ù^ZK a Ƴù
 _ue i òKùkùid KƳiàù^U
 Kcùù @^ùcù\^ Ked[ùf
 i èù GKù_SPe `ùA^ù^e
 Kcùù _eicgò Kùc Gjò
 ù~iR^ùe ^ùcKeY @ic"
 @ùl'cí aicíú ù~iR^ùKé
 _eà°è Keù-iAQòù
 2013-14è 2015-16 Gjò
 Zù^ùù @ù[K ahò cªue
 Gaò PkZ @ù[K ahò Rè^
 i èù 23,31,288 RY KieMeuê
 Gjò ù~iR^ùe i ùcƳ Keù-
 iAQò Gjò ù~iR^ùKé_ù
 cªú Rúa^ ùRƳZò aicíú
 ù~iR^ù (_òGc. ùR. ùR.
 aòIÒA) Gaò_ù^cªú i èl ù
 aicíú ù~iR^ù (_òGc.Gi.
 aòIÒA) i j z cògA ù\àù
 _úAñ Éia ej Qò Meia
 KieMeuê @ù[K i j ùdZù
 Meia KieMeuê ùi cí^u
 Rúa^e i ùdòKikùe Gjòù~
 iR^ùe @ù[K i j ùdZù
 \èi~iG ù ù~Cñ KieMe
 cù^ gù MèèKóù RìZùd

_eÀie Kó'ù eirƳ j Égdù
 _eÀie _ùA[ùa Gaò ù~Cñ
 r^u aihK @id 30 j Rie
 Uuie èKc"ùj ùA[è Gaò
 60 ahò adie è Cj ùe
 [ùa, ùi cí^uè cùi K 3j
 Rie Uuie @ù[K i j ùdZù
 \èi~iG ù Gjò ù~iR^ù
 @]èùe 2014-15è 2016-
 17 cªue 1035 RY KieMeuê
 164.06 fl Uuie i j ùdZù
 eigò_ùí^ Keù-iAQòù
 (4) ùSùW ùl Zè gùcKu
 _úAñ KfƳúY Kieù ù~iR^ù:
 (K) ùSùW gùcK KfƳúY
 ù~iR^ù: KieLù^ù @*kùe
 ÉZZù ùSùW gùcK I Ziu
 _eàie _úAñ ÉZZù i Kùg
 i èdù ù ù Keàù ùj CQò
 Gjòù~iR^ie fl Ƴù Gjùe
 ùgPikd I j ùZ ù] ùAù
 _úAñ ùai è" aƳai ù Keù-
 iG ù Gjò ùAñ RìZùd ùSùW
 _eh\ icMá aƳde 90
 _zògZ Kó'ù i aù[K 40
 fl Uuie bñe aj^ Kùe ù
 (L) ùSùW gùcKu _úAñ
 gùdù ùSùW gùcKu i «ù^u
 _úAñ, aùgh bñe K^Ƴù
 i «ù^u gùdù _úAñ
 Gjòù~iR^ùe ùc] ùaèò ù
 ùcªcK Ée _eul ùe
 KZKù-Ƴùj aù_ùe Cy
 cªcK gùdù ùi cí^ Keàù
 _úAñ SùW gùcKu K^Ƴù
 i «ù^ cí^uè ùr^ j Rie
 I \g j Rie Uuie aèò_ùí^
 Keù-iG ù 2015-16 cigùe
 Gjòù~iR^ùKé i ò_á
 ùeZ Keù-iA i ZK ùgáù
 _úAñ 15 j Rie Uuù I
 i ZùKùe ùgáù _úAñ
 20 j Rie Uuie aèò aƳai
 ù Keù-iAQò ù A-è
 ùeò, _à_èò ùí, ùcù^R
 ùc<, i òG, i òGi.

@iA.iòWpãG.@iA bkò a@MZ Rúa^ aícú: Gjòù~iR^ú_üe_K MWKe Z\ieL Kei~iG ~\beü
 _iV¥Kic _üAñ aihK U¥i ^ `ò büa 2016 @MÁ Vieé2019 ad^ ùl Zäue ^üdüRZ
 iKüüg ijüdzü ù\auü _üAñc cüyòcüü ~¥k aka°e ejä ü a¥qicü^ C_KZ ùjüA_üeüa ü
 a¥aiü Kei~iAQòü Gjòù~iR^ü G[üe \AUò@w ejQò:- _äCUò KieMe I gicK cir^u Êü[òC_üe
 @]òüe 2013-14 ci g üeê üjfü_äü^c^u Rúa^ üR¥Zòaicü c^Yükd iaü]K MeZB_äü^
 6733 RY QiZâ QiZüa C_KZ ù~iR^üI \Züduüj CQò_äü^c^u Kùe Gaö üicir^u _üAñCYÁ
 üjüAQ«üü i èl üaicüü~iR^üü aböÜKf¥üYKieüü~iR^üMWKe
 (M) üSüW cüfue Kü~¥öKe[äü icd icdüe ad^ C^Zöi Küüg ^e«e _düi KeQü
 @^éPZ RiZöR^RiZòamö_üAñ c^Yükd \beü Gjòù~iR^ü C^Zöi Küüg ^e«e _düi KeQü

ùfLK üjCQ«òbieZ i ekieü ad^ c^Yükde eiÁc^üü

**7 @MÁ 2016üe Rüzüd j ÉZ« \èi
 @ai eüe _ä]ü^c^üü aü©ü**

- Rüzüd j ÉZ« \èi üe @icKê^½Z KeüüKê_Wja ù~ j ÉZ« ùl ZKêü_üj Z Keü @üüc @ic ù\^|ò Rúa^üe @]Keé@]K j ÉZ« i icMü a¥ajüe Keüü
- @ic j ÉZ« ùl Zäue aè]Zü ejQò Gaö Gjü _eüag @^Kik ö Gjü c^ @MYZ a¥üKieci^u Rúa^ RúaKie cir^c ö @ice ijü~üM \beü üicüü^ ù_üj Z üjüa ö
- Gjòüü Zäue ajécj kü [èieê j ÉZ« ùl Zâcj kü i gqKeYe GK MeZB_üö cir^cö

31 Rí^@ieü, 2016 'c^" KòaiZ"e Kò\ög

- Lüü a^üü^ GK _Zük- Gjüe GK aj Z _ePd ejQò a^üü^ Gjü ~èüMüüü @üKhüe üK|â_üfUQòö Gjü c^ ùRaK I i ö_üöÉüü üü aiü _üAñ@üMj ü a¥qüü i Küüg i cü]ü^e GK cü]¥c ö
- ù`i ^` \é@üe Lüü ^R i ü^ aiQüü^Ai üeQüö
- fI fI a¥qüüeüeüRMie ù\auü _üAñGjòüü Zâic[öö
- aü_Rü iaüaük üahdK C^ZKeY C_üe MeZBü\C[üf ö
- Rí^@ieü 30 ZieL \ò @üüc ù~üZüaük aü_Rüü i ZPieY Keüü, üi üZüaük @«Zü @ic ù_üihK bZüe üMüUG L\üaEKêi ü^ ù\auü Gaö L\üKê ic[ò ù\auü ö

ad^ gđ ùl Zâe ^è-êqòì Áò_âûì

egòacđ

@ù^K gZiêú]eòbîeZ
 aghê GK @^¥Zc ad^
 icq̄ eîÁê cî^¥Zú jûi f
 Keò aù\gKê C}Á
 fMú_Uú I iP̄ iúcMâ
 e_î^ú Ke@ûi Qö Gjò
 Cù\¥îMùe bîeZe
 i`kZúb f ùj aù_Qùe
 ej Qö_îepeK mî^ùKqk
 I iúc[ÿö ùZúa aùg
 gûi ^Kíkùe ZZKíkú^
 iekîeu ùKùZK ^úZò
 Gaô _\l _ `kùe
 bîeZe_îepeK ad^
 Cù\¥îM aùgh _bîaZ
 ùj ùA[řw Êú]ú^Zù_ùe
 Gjò Cù\¥îMe ~ù[Á
 _á ìe NUèú i j Gjù
 Mâcî*ke fl fl ùfûKu
 Rúa^]ieYe cŁ¥ _^ú
 _úfUfřw

bîeZe aò k R^i òL¥ú I
 Kca; ðéççqò@]Keé@]K ^è-êqò
 i Áò C_ùe MèZB@ùeù_ KeQö
 ad^ I ù_îhîK_eiz\ Cù\¥îMùe
 aRîe Pú j ð i KèùN^ò@]K ^è-êqò
 i è~îM ej Qö `kùe G[ùe GK
 aWý_èicîYe gçççqò i ògâ
 ùj ùA_îeèò Gúa i ìeùagbîe @ù[K
 cù; ìa i ùPîfQö ùi j òi ZèèççKèù
 _îA bîeZKèad^ Cù\¥îM GK i è%ò
 i è~îM ù\AQö bîeZ i ekîe Gj ìe
 i è~îM ù^aù _ùAñ Gjò Cù\¥îM
 ^cù« GK ÊZ^a _¥ùKR ùNîhYú
 Keàù i j ^è-êqòì Áò^cù« Kqk
 (Äř) aKîg C_ùe MèZBù\AQ«ò
 Gjò C\¥c i j Z @^¥î^¥ ad^ ^úZò
 _â©ře cŁ¥ CùYg¥ ùj fû@]K
 @bèè è @]K, e^-î^ú, @]K
 Kcř^è-êqò I aq̄^e iúcîRîK
 MZgkúZù i ÁòKeàü
 i cMâagbîe Gúa MèZe
 @[ù^ZK cù; ìa i ùPîfQö Gjò RUK
 @[ù^ZK i Zòcùe _[èìe @]
 ù~Cñ ùKùZK ù\g C©c @bèè è
 _àgř KeQ«ò ùi [ççèè bîeZ
 @^¥Zcò bîeZe aîhK @bèè è j ìe
 7 gZw̄g ej Qö Gj ù i ù©B\ðKé
 \ð aXj_èù gçççqKè ùeîRMîe
 i è~îM ù^aù ^cù« ^Z^ ^è-êqò
 i Áe @îag¥KZùej Qö @ù]èK aghê
 @Mèù ù\gMîVKe AZj ùi @^èî^

Kùf RYù_ùWýù~ ùi i aèù\ge
 ^úZò ^q̄ ìeKcù^ cŁ¥Zù ad^
 Cù\¥îM C_ùe MèZBù\AQ«ò
 Z\^è ìe ^KU @ZùZùe bîeZ Gjò
 Cù\¥îMKèGK ÊZ^a _ùj ¥ù_àî^ Keò
 Zùj ìe RîZùd fl ¥_ìeY KeàîKè
 C\¥c KeQö i cMâ aghê Gúa
 @[ù^ZK cù; ìa i ùKè\ìe Keàù_ùAñ
 aù ùLîR[èù aùk bîeZ ^Re _[
 aùQòù^AQö ^Z^ ^è-êqòì @bèè è
 i Áò_ùAñ ad^ I ù_îhîK Cù\¥îM
 C_ùe bîeZ MèZBù\AQö
bîeZid ad^ Cù\¥îMe
_èèè ìe : @ù^K gZiêú]eòbîeZ
 aghê GK @^¥Zc ad^ icq̄ eîÁê
 cî^¥Zú jûi f Keò aù\gKê C}Á
 fMú_Uú I iP̄ iúcMâ e_î^ú
 Ke@ûi Qö Gjò Cù\¥îMùe bîeZe
 i`kZúb f ùj aù_Qùe ej Qö
 _îepeK mî^ùKqk I iúc[ÿö
 ùZúa aùg gûi ^Kíkùe ZZKíkú^
 i ekîeu ùKùZK ^úZò Gaô _\l _
 `kùe bîeZe_îepeK ad^
 Cù\¥îM aùgh _bîaZ ùj ùA[řw
 Êú]ú^Zù_ùe Gjò Cù\¥îMe ~ù[Á
 _á ìe NUèú i j Gjù Mâcî*ke
 fl fl ùfûKu Rúa^]ieYe cŁ¥
 _^ú_úfUfřw ^èù fMîKkùe Kîc
 KeàîKéj Rîe j Rîe i òL¥ùe ùfûK
 ^R bWîcîWò QúWj i j e @bîcèL
 Pîfùfřw 1990 \gKùe ù\ge

@[ŕúZoi ò á ieZ új aú_ue ad^ ùl Zàe ~ù[A i eŕR^K i Œùe 66% aú85ùKilJòGua Kic Keòú
 Cù\¥Mùe _ê aŕe GK @bàè è ej Qò Gj ie i è~ùM ù^A bieZ adieö 2030 i è ù ù\ge
 ~ùid @ùifüò ùi [ò úAñ i eKie AZic:ùe aŕŕe \Œùd ia èŕj Z Kù~ŒI c R^i òL¥ù @ùj èò_ùd
 ÈZ^a ñù^ ù\A[ùfö @ùceKùl ad^ i icMá l ù_ùhik e~ù^ùKieú 17ùKilJò a è ò_ùAa ùaúfö j ò ia
 dèeù_ue i icMá_ÉZò aúZòieòLyò eùÁie c~Œùù j ùi f KeQò G Keù~ùAQò Kù~ŒI c aò_k
 @]Keè@]K_WŕŕaiebieZ i ùcZ ùl Zàe bieZe ùcùl'e~ù^ù_ècùY R^i òL¥ùKègàj k ad^, aÈ,
 Gi ùd eùÁicù_ùe G ùl Zàe GK 4000ùKilJò @ùceKùd Wŕie, ù_ùhik_ÉZòCù\¥Mùe aò ù~ùM
 i è~ùM i Áòj i AQò gÉùe cKèŕò ~ùj ùùcùl' aŕŕKieaŕe 5 gZùgò KeòbieZ_Pè`ùA\ùCùVùA_ieòò
 _Pè ùfùKgqò_ùKZK i `k, bieZe ùcùl' RùZùd @ùdKèad^ ùi [ò úAñbieZKècùù KèGK ^ùZ
 @^Kk @ù[K ^ùZòùlòù~ùM ad^ Cù\¥Me @a\ù^ 2 gZùg aú2.3 ^è èŕò ÁòKeòùKè_Wŕò Gj ùi , a
 i icMá C_ù^ I_ÉZò i aVèaWÿ Uŕfùd^ Wŕieö (GK Uŕfùd^ = ùj ùf bieZe G ùl Zàe @bàè è8
 @kHŕ ùj i AQò bieZe aùghZŒ 10,000ùKilJò) èŕj èc: Kèò eè10% ùj aú j i aèaMè ùfùK
 ùj fù GVùe Cbd_ùKZK I_ùe ad^ Cù\¥Mùe bieZùe ^è èŕe i è~ùM_ùA_ieò aò
 c^hKZ Z«è I K^icùf`_~ùù i aŕ]K ùfùK Kù~Œ Ke«ò Gjò ad^ Cù\¥Mùe ^è èŕò cZù :
 bùa C_fzò Gjò i j Z ^è èŕò Cù\¥M ùcùl' gù C_ù^èè10 ^è èŕò \Áèèad^ Cù\¥Me gqòl
 C_ù~ùMù ùfùKgqò c: ej Qò gZùg Gaò ù\ge i icMK e~ù^ue i ic [Œ bfö Gjò Cù\¥Mùe Gua
 aùfù\g I bGZ^ice ad^ 13 bMò R^aj k eùÁaGaò Gj ie R^i òL¥ù 5ùKilJèè@]K ùfùK bieZùe
 Cù\¥M cL¥Zù e~ù^ùC_ùe ^bè bieZe R^i òL¥R^Z i è~ùM : i ŕùù kL Kic KeQ«ò Gj i QWÿ G [ò
 Keŕŕò aùk bieZe Cbd e~ù^ù Pù^_ùe bieZ aŕŕe \Œùd i j Z i òfMùùSùl, K_ù_ _gc bkò
 aRie I GK aèùl @bŕ«èùY LiCUò R^aj k eùÁaGaò Gj ie R^i òL¥ù Z«èùl Zè I ad^ ~^a_ùZòùl Zè
 aRie ej Qò ùi \Áèè bieZ G 128ùKilJò ùi j àùfùK i òL¥ie_ùd 6.7ùKilJò ùfùK Kù~ŒeZò

ùUaf - 1			
ad^ Cù\¥Mùe ^è èŕe eì_ùeL (^ùZùe)			
Cù\¥M/gù	cùyò2011 i èù	2017_ùAñ @^èù^	2015-16 e i Èò
ad^ Cù\¥M Zkù, KZè Z«è i Zù_ÉZò KkZ« I cùf`	1.4	1.61	1.58
cYhKZ Z«è `ŕfùc< dù%ò AŠÁò ùUKPèùAR AŠÁò	0.24	0.28	0.27
aòK; ùZ KkZ^a Cù\¥M	5.8	5.84	5.71
j ÈZ« Cù\¥M	7	8.05	7.88
^ùùv Cù\¥M	0.45	0.52	0.50
ù_ùi i ò Cù\¥M	0.44	0.51	0.50

CùF^ Cù\¥M	3.2	3.68	3.60
ùeWàicWù_ithK (^ù"Idie i j)	11.22	12.9	12.62
ùieKfPe	7.7	8.86	8.67
jEZ« ùSiU gđ	8	9.2	9.00
1-i òMVZ ùSiU gđ	0.26	0.3	0.29
aùK; òZ ùQùU gđ	0.2	0.23	0.23
ùcùU-1	45.19	51.97	50.84
i ò~èq Cù\¥M Zkù			
K_ù Pih	20	23	22.50
Zkù bùYù AZ¥ù\ò	1.3	1.5	1.47
Zkù a¥ai id	19	21.85	21.38
ùcùU	40.3	46.35	45.34
ùch_ùk^	2.8	3.22	3.15
ùSiU Pih	17	19.55	19.13
ùUKùAF uci ò I @ùi i eò	0.1	0.12	0.12
ùcùU	60.2	69.23	67.73
i aùcùU' (1+2)	105.4	121.2	118.57

C> : \Ng ù~iR^ù Kù-ùKieù ùMùÁù eù_ùU) ad^ c^Yùkd, bieZ i eKieò

ùUaf-2

cù^è ùKPeù ùi Kè	]ù-ù_è-ò(fI ùe)	^è-èò_ùA[ùùayqò	_ZòGK ùKùUùUù aòù-ùMue i Á ^è-èò
\MRùZ_ùù[ò	1203869	145601	12
_ù^ùd	2675247	158507	6
_ùùfMù I ù_ùihK (^ e @ù_ùùef^ a¥ZùZ) ^ùUW I KùPùUW'	1280564	713833	56
@ù_ùùef'	1369141	264261	19
KùMR I KùMR C_ù\	642536	248529	39
eae C_ù\	2668512	218754	8

ùcckK ùføj AÆiZ	40999661	650680	2
AufKuUaK Kmu^U	421154	76619	18
ùRù^euf __ð ùci ðieú	3417453	338964	10
ùciWe ùbAKif	7088020	176523	2

ùUafue _λ° Z[ƒ aihK gđ i ùbð i Zæe@r'Zö

@r'cir^K jö ia @^é iue Éeue ùfikU ùAñCygð ù, @Zö ù_ithiK_Zá\Mùe \ò_Ai ú @]K
 GK ùKilòUuie GK_%åw ad^ I KøjkZüaúuahdK mir^ @iagƒKZü Lyð KeaðKé ùfíuK @Mj _Kig
 ù_ithiK ^cðY dèWue 30 Uð^è-èjò ^ij ö ^icKèciZá3/4 i ^ij e ùcckK KeQ«ò ùfikU ePð_ea°ð i j
 i è~M i Áoj Gö ùi j bkòGK ùKilò Züfè _ue Mäcír*ke ùfikUe ùi cir^u _ilue LyðKeaðKé_Ai ú
 Uuie ùKak ù_ithiK C_ñ^ i j Rüe Gjò ùl Züe Kcð^è-èjò ak[èieé Gj ie @^Kik _bia
 dèWue 70Uð^è-èjò i è~M i Áò ù~Mia \èi-ia_ieèò ù_ithiK aRie Gað ad^ Cù\ƒM
 ùj iA [iGö i abieZüd ad^ I @ikRiZK \gƒ_U : ad^ ùl Züe C_ue _Wpð bieZe NùeiA aRie
 ù_ithiK gđ i ùbð 2011-12 i cMaaðue Pir^ Gúa ^èèiñid i j Z ZikckiA @ikRiZK aRieue
 @^é iue @Y l ägđ ù_ithiK dèW^ bñua _[c i ũ^ue ej Qð _id 2 c^ ù_ithiK_Zæ Pij ðúaq ò_ìCQð
 ùl Züe GK ùKilòUuie að ù~Mùe \gSð]eð Pir^ G ùl Züe @Mùe Gjò i aè i P^úKé bPð Keò j ö ia
 68eé169 ^è-èjò i_ia^uej Qð @Qð ù_ithiK _eZ\ C_ñ^ue Kei-iaQð ù~ bieZüd ad^ I
i cüagúakig : ^è-èjò i ÁòbcKü Pir^e i cKl ùKj ò^ij ùkø MZ 20 ù_ithiK aRie a°cir^e 11900
 aƒZZ ad^ Cù\ƒMe @ìC GK aWj ahð c^ue Pir^ G ùl Züe aðß ùKilò Wfíeé 2025-26 i q ù
 Mƒ ùj fù Gj ù i eKíeú _idüi ue aŒRƒe 40 gZügg ^R ^id^Yue 40000 ùKilò Wfíeue _j *èò
 Kù~Kíeúj C[èúcj kú i gqúKeY eLQð 2009e @[ù^ZK i òKU ^è-èjò Áòl i cüagúakig _iAñ
 Kù~Kíeú i `k Keaðue aùgh _ue Pir^e ad^ ùl Zä@bèé òcú; ù eYùKogk : Gjò ùl Zæ aù_k
 i j idK ùj iA [iGö j ö ia @^é iue ùj iA j ieij ièð15eé2014ue 4 \l Ziké\Áue eLòbieZ i eKíe
 Gjò Cù\ƒM ù_ithiK _ÉZòKù~Wue gZüggKej äi _iAQð Gjò] ieu @MKé GK ^èú eY^iZò _ÉZ KeQ«ò
 _id 70bñM cj kú ^è-èjò i ciré fíMoej ä uairf@^cir^ Kei-iaQð ad^ I ù_ithiK _ÉZòCù\ƒMùe
 @aùj kZ aMè ùfikUeGj ùfl fl NùeiA aRíe Cy cRèò Gað @]Keè@]K ^è-èjò i ÁòGað G[ùe
 i òLƒiue RúaKü _äi^ Ke[íGö gègqè @^ƒZä að ù~M `kùe i cÉuèi è~M ù\au Gj ie fl ƒò
 Gj ùñeú ùi cir^ue Rúa^] i eYe Pir^e ad^ ùl Zäi òKÙe i ^Lú^ G[ùe mir^ùKogke C^Zð bPð bicò
 cir^ue C^ZòNùUð @ZGa bieZ ùj iAQð `kùe Zij ie e^i^ú aRie ^cðY, _iepeK ùl Zæ aKig Gað
 bkòGK ù\gùe ad^ Cù\ƒM j äi _iAQð G ùl Züe ù~Cñ i ũ^ i Áòj iAQðZij iKé\LF Keaðü _iAñ
 ^è-èjò ùl Züe GK @^è_c i è~M i Áòej QòKj ùf @Zƒqòj a ^ij ö bieZ ^KÙue @_aði è~M ej Qð
 ù\gúe @]Kügg ùfik Mäcír*kùe gÉügègqòl _Pe K^icif bieZue cKè[èieé bieZ Gjò i è~M
 aii Ke«ò ùi cir^u _iAñbf gđ ù ù^A_ieèò ù^A_ieèò
 l ùcckK i èqđ ù i è~M e aƒai ũ aRie @bèé ò@igú : @iRKífo
 i ùcZö ad^ ùl Züe ^è-èjò _iag e^i^úKé@Mä] Kíe \èi-iaQð

ùUaƒ - 3 : bïeZid ad^ I ù_ùhík aRïee @bàé òè^èíʼ

	2015-16	2025-26	@bàé òj òe
e-íʼú	4000 ùKíWò @ùceKíd Wƒie	15000 ùKíWòWƒie	14%
NùeiA	aRïe 7900ùKíWò Wƒie	250000ùKíWòWƒie	12%
ùcìW	19000 ùKíWò Wƒie	40000ùKíWòWƒie	13%

gèKu \I ZúaKíg : @]K ^è-èò @iagƒK @ù[K I @^ƒíʼƒ ij ìdZú Keð@í-iAQö ^@ù KcPíeúu
 íÁò\ùei@Mícú \ðùe G ùl Zè ù~ùMúAù\CQ«ö ad^ Gaö babƒ^ðíatá\ cúfKu 12 gZüö
 @bàé ò~ù[Á aXjò Gjò@bàé ò ù_ùhík_ZáI NùeiA aƒajie _iAñ ù\dKéGYKòie eKie 3ahò_~|«
 jüi f KeàúKéaò_k_è-ò^ùage CŸÁ K_Wj ^cù« @fMú @fMú aj^ Keàaò ùi jòkò A_G`
 @iagƒKZú ej Qö ùi [ò_ùAñ c² Zúƒc_áíʼ Keí-iCQö aia\ KcPíeúu ù\dKéAzú]íʼ
 KèkúùfíKggè @iagƒKZú_Wjò ÉZª_ƒùKR : ù_ùhík_Zá Keí-iAQö cúK 15000 Uúù
 ùi \Áè_ƒùc \I , KèkúùfíKggò Cù\ƒMúe Kcðè-èe_Pè i_ia^ù @id Ke[èù KcPíeú Gjò i_èd]ù
 _ÉZò C_ùe MèZB \è-ùCQö i_ù©B Gjù i cì ƒù aRWZò aöb _iA_ùeùaò Gjù kùe KcPíeúu
 AZic²ùe Gjò ùl Zúe ic^Z aRieùe_j*àù_ùAñGjòCù\ƒMúe jüZKè@]K @[ò-èò]í-ù Kí-ùKík
 ùKogk aKíg ù~ùR^ù @i cìʼ i_èd]ù i_è-ùM [èùaùk ^è-èò aƒai ù` kùe gèK ù~ùMüY
 (@iAGi WGi) Kí-ùKíeú ùj iAQö G[ùe cRèR^Z aƒd @]Kö gèK aƒai ù aXj Gaö @]K C_ù^
 ùi [ò_ùAñ ù\gùe [èù a bð_ù ^d²Y @iA^ I a bð_ùgè @iA^ icdùe ^è-èò_eò e aé ò_ùAaò
 ùUKéùAƒZúƒc_ZÁíʼ ij NùeiA ù~ùMèC_ù^ aƒij Z ùj iA [üGö_è-ò]í-ù Kí-ùKík aƒai ùe ^è-èj
 ùl ZKé² ù_ùj Z Keí-iCQö eíRƒ ^ùag Z [ù e-íʼú _iAñ_~ù KcPíeú Kí-ù Keàie i cd, cRèò
 i eKíe cù^ c² G[ùe i mç ù_ùj ^ cùk^ò Gi aè_ZaSK \e b©ùl @^ƒíʼƒ ùa]íʼK ù\d_ùAaù
 ùj iAQ«ö 2016 ùi ù_ùe_j òfù Keò K_Wj Cù\ƒMúe @bàé ò I ùl Zúe i ìù KcPíeúu bkòie cìʼ
 i q ù 7.7 fl gèKuèKèk aKíg_Zù-ùMZù@Yèù_ùAñK; àieKie i_èd]ù i_è-ùM_ùAùaò Gjù ij Z
 Zúƒc_áíʼ Keí-iAQö ùi cìʼu GK ÉZª_ƒùKR ùNíhYùKeQ«ö Ibe UúAcè KÙe (ùZèù K) Qù
 c²èè 5.06 fl aù 66% ^è-èò_ƒcZù gè i óÁie aƒai ù Kí-ùKíeú i cù 50 N<ieè 100 N<ùKéaé ò
 _iAieùfYö 2016-17 @ù[K ùj iAQö ^è-èò ùl Zúe ^q òèZ Keí-iAQö Gjù `kùe gèK,
 ahò ùgh i q ù 15 fl gèKuè Kí-ùKík aƒai ù_Pk^ ij Z KcPíeúu @id aXjò Gjò iaè
 ùKogk aKíg Zúƒc ù\àie fl ƒ UúAc i cùKéaé i Keí-iAQö Gjò Wj _ùl_ù_ùei ù\gùe K_Wj
 ej Qö @ùj èò c² j ÉZ« I j Égð Gjò Cù\ƒMúe @Y i óMVZ ùl Zè Cù\ƒMúe @ù «ù 3 ahò c²ùe GK
 Cù\ƒMúe @idKe @iA^e i ó_èj ùKíWò ^èù ^è-èò i Áò ùj a ùaifò
 gèKcìʼuè Zúƒc ù\àie aƒai ù]ieKèùKùj k Keí-iAQö ùi jòkò jò ia Keí-iAQö
 Keí-iAQö ùKogk bïeZ @bè-íʼ e-íʼú ùl Zúe [èù ùKúZK C_i_òj òe : bïeZKéagè GK_ùè
 Kí-ùKíeú G[ò_ùAñ ùK; àieKie _ZaSKKè i ek Kó ù_ùj ùj òe ad^ ùK; àie_èYZ Keàù_ùAñ

_ā] ū^c^aú ù~Cñ fl ¥ eLQ«ò
 C_ùeìq _ā] Re@ùe Zij ūi `k
 ùj a uai f@igù Kei-ùGö Gj ū\Beù
 ^è-èqò aq ò _ùAa Gaö Këkú
 ùfùKggòZ@ieòùj ūA Gj òCù\¥M
 _ùAñ aWý]eYe _èRò ^ùag
 (Cbd NùeùA I aù\gù)e
 i_ùa^ù i Áò Keàö Uñ^è cò
 AŠ@ù aqZicikie C\NùU^
 C>aùe i wù_èe C_ā] ū^c^aú gā
 [cò^ hYcLŭ^ | c^ Kj ūf,
 "bieZ aqß@ [ðùZe ^KeiZK
 Kùj ūYú I ù^eùg¥Kè _eà^è
 Keàù _ùAñ ~ [ù] ò bŭa ^RKè
 _ÉZ KeQöG [ò_ùAñ i ùciRK
 MZgùkZù, \ùNòc@ù\ù fl ¥ Gaö
 i ùciRK I cì^aK _è-ò i Áò_ùAñ
 aò_ùag KeòGi aè_žò ~ [ù- [
 ñr^ ù\AQö" ^@ù _ā] , Pè^ ^@ù

ùUaƒ - 4

abùMùd / j Èùl _	_àZ¥I I _ùeùl ^è-èqò (fl ùe)
^@ù aƒai ū\Beù ù_ thiK	9.7
Cù\¥Me \I Zùaq ò @idKe i òugù] ^	12.25
ù_ thiK_ Zà_ ùAñ@Zeç _\ùl _ @Zeç 3.67% A_ G` "	
@Zeç gkK i àqù Cùz\ gç i òAie	9.5
I Zù, Z«è ù_ ùi i òue i àqù 35%	1.75
_ùeùl ^è-èqò	10.7
ùciW	56.4
	100.3

ùUaƒ :-Z[¥ : bieZ i eKie, ad^ gñ c^Yikd

I Kù-¥ akùe bieZ i eKie e_ù^ù aq ò @]K ^è-èqò i Áò i j
 ù_ thiK_ ZàCù\¥Mùe aKige GK i ùciRK _eà^è e GK \Xj@ùZà
 KeQ«òù~Cñ ò aqßi ej Qö

ùfLKi ùj CQ«ò bieZ i eKie ad^ c^Yikde i Pàö

ZikùPe i ùeKieLŭ^ùe PkZ @ù[K ahèèKù-¥ @ùe_ fl ¥
 MZ @MÁ 31 ZieLùe ZikùPe i ùe KieLŭ^ùKùù^ ù^A ^@ù\ŕù Vùe GK
 CyÉeò ùa¥Kùe Kù-¥ _MZè i cùl ù Kei-ùAQö
 ùK| àù_ùUaƒdc Gaö _KZK M¥ùì "c^aú]ùcđ à_ā] ū^, i ùe I ei ùd^ abùM c^aú
 @^« Kèie I abùMùd eùÁc^aú c^cL cŠib@ù Gj òi cùl ù ùa¥Kùe C_i Z [ùfö Gj ò
 ùa¥Kùe MYcìrcKèi P^ùù\A ùK| c^aú]ùcđ à_ā] ū^ Kj Q«ò~, ZikùPe `UfùARE
 Kùr^ù _ùAñ ùKù^ùfùRòPd^ _Kùù Zè« ùgh Kei-èö Gj ūj 2016-17 @ù[K
 ahèe j óGj ò i ùe KieLŭ^ùe Kù-¥ @ùe_ Kei-èù ù^A fl ¥] ù-¥ Kei-ùAQö ùaùfògā
 _ā] ū^ Kj Q«ò ZikùPe i ùe KieLŭ^ùe LyKèKc" Keàù Gaö _~ùiaeY C_ùe Kcèè
 Kc" _ZKk _bía _ùAñ aƒai ū\Mùe Gj ò ùa¥Kùe MèZùeù_ Kei-ùAQö
 ùKùA fùeM¥ùì "ÉZ Keàù_ Kùùe _ùeù\ _eò ùA^ùeùeù_ UùKik" @ùYòcğY
 cìrcùe Gj ò fl ¥ j ùi f Kei-èùe fl ¥ eLŭ^ùA [àù gā _ā] ū^ MYcìrcKèi P^ù ù\A
 Kj Q«ò

bîeZùe j ÉZ« : @ZúZ, a©cîr^ I bahƷZ

Rdû ùRUfú

j ÉZ« gîe aKig _ûAñ
 _gü ^k \Ábwûe _eà©
 @iagƷK ö Gjùl ZKê^kmu
 _àgð Keàü cù^ibîa
 a\kùe i _ia^ü [âie GK
 ùl Zâbûa aûaP^ûKeàikê
 _Wpö a©cîr^e ù~îR^ûMkê
 @]k aiÉa]cùKeàikûj aö
 GK i j R i a f i k _âüi \beü
 @ù^ø_PieK j Égüicîr^ue
 aKige \M\gð ù\aiKê
 _Wpö 'càü ù~îR^û ÁUê
 Gaö ùKogk bîeZ ù~îR^te
 fûb ùi cîr^u _ülùe
 _j^*ûAaiKê_Wpö ùi cîr^u
 _Zoi ù ^\^guk ùj aiKêEY
 _âîr^Kieü i oi Mvkêi ùPZ^
 ùj aiKê_Wa ö

bîeZùe i R^guk ùaüfôaPie Keî-iG ö G_eKò^R
 j ÉKkù I KkicK @bâƷqe GK _[c \ecieicîr _ûAnj ÉZ« gùXje
 i cq HZjƷ ej Qö @ùc G[ô ûAñ C_jie c^ _@e cîr _Zoi 'îr^ I
 @ùcô i ù«ùh fûb Keê ö @^Ʒ KZmZúC_ùe @ü]ieZ j G ö
 i öÄZie MZû^MZK i ùZò Gaö MZû^MZK aEKê aü\^
 ~^PikZ @aiZKêü\LôGjùlbeü ù\ùf, @^Ʒ _id _ùZƷK]eYe
 @ùc i ù_ZK Kkêi ùÄZK bûa j É^cZ I @kuZ aÈe GK ^q Å
 _[KükZ i cîrùe GK _Kiee CùYgƷ [iG ö Gjùj obîeZùd aÈe
 @icò _ZƷd I i el ùbîa^ù^ba ÈiZ^Ʒ aj ^ Kùe ö \IY @ùceKù,
 Keêö ùZùa @ùc bƷö-iC ù~, \IY Gi@ü I @ü Kùe ùKùZK
 @ùc aiSùj iA ej [âü@ic i öÄZò ù\güd ùMüÁü \beü Gbkò aÈ
 c^ ^Z^ _eüag I i ZƷ ijZ ùKak ^q Å @aieüe _ÉZ I
 Lü L@iA Pkâie GK @ög cüZö aƷaj i e Keî-üG ö ùZùa
 Gjòkò _epeü j ö @icKê _KZ ùi Mvkê _ÉZoi aƷaj i e bîeZ
 bîeZùdZie _ePd _âîr^ Kùe ö bkò^ê«e I aƷü_K ^gü nò C^e
 bîeZKê]cùd bîa^ie GK _jàdbîeZe bôÜbôÜ_Kiee gif^
 ù\g bûa aûaP^û Keî-iG ö Gaö üi [ùe j üZZ@ieò bôÜbôÜ
 bîeZùd K_Wjue Z@ieò_Zikùe WRiA^cîr^ üi j @*ke _[K _[K^
 aq]cè i ù\g ùfLüj iA _jàd i cîrK PkYü I ùMüÁüMZ _ePd
 @üvkê aƷü_d[Ʒü ö ùi jòkò i P aj ^ Ke[üG ö @^è_ bûa,
 K^ùe i è^ü Z@ieò i Zùe _aZâ bîeZùe Z@ieò _ùZƷK _Kiee
 ùgüK ùfLü ùj iA _[e ^cZ j ÉZ« aÈ GK ^q Å @ü^kK Qü_
 ù\aiü\ai I eîRiu KiSùe ùgübü aj ^ Kùe ö
 _üC[Ʒü ö Gi aKê _aZâ cù^ bîeZKê ùcùMfcü^ue
 Keî-iG ö ^aa]ü gùXje]Wjue @üMc^ _jàè aÈMvkê i üfA
 \üNöI i Ìcd \ü^Ʒ Rîa^e ai©ü Keî-iC^ [Ʒü ö aeö ùi Mvkê
 ùfLüj G Z IWpü j ÉZ« ^cZ aƷü-iC[Ʒü ö _eh cîr^ue fèvò
 gùXjue _èüùKùZùak i ü]ieY ù]üZò ùbÉò @waÈc, _MWj
 bR^ ai c j i KîaƷe]üWg \güWj ùl ÁùKüW I gif^ Gaö c j kùu _ûAñ
 aò ùfLüj G ö Gi aKê c^ _aZâ gùXj, fèvü, IXYü, Áü_ö I gif^

aðʎkd ~əu_æē Kəluḡō

Məʎk j uZaʎu K_Wjæē Zəueò _zū~mZū aj bZ j uZaʎu aE
 Kei-ic [fū ùZua ùcūf cū^ C_ŋ^ Keq̄uf-ùKak ùi Acū^
 i ūfA ùKəgk RūYq̄[əu Gaō jōZĀej ò_ieūf ö Gcū^u cəue
 @^ʎū^ʎ Kkūe ^ò_ē aʎqūē i ū]ieY ù\^;ŋ aʎajieue
 ùi cū^u ijZ bieZ @iYūfö fūMē[əu Äü ð _MWj UūIŋ,
 `kĒei_14 I 15 gZiēúùakKē uəWj ū, Kbe @iŋoi cMā Zəueò
 bieZ I dūeū_ue i bii \əMū Keq̄əu KieMecū^ @«bq ö
 _iĀñ_ei@i^ūi eIŋ ð_ūARicū, GZ\əʎZiZ K%ūKē [Mūf'eē @iC ūj fū^ūj ö G_eoi Zūe aŋō
 i ūfIē, Kəŋ I ùfūj wū @iē @iŋəui ú ùMūÁú, ùi cū^u GK i eKieue ~^PükZ fMūKk,
 Pūj ŋū ej ŋū ö aūghbūa a^ieie j uZaʎu uegc aE I
 ùawfe il à cá fð'e Pūj ŋū aXjŋ ùZua, bieZKē aŋḡu
 @ūMc^ _ue, cū^*gē I fūii idiee ùUKŋiAf cŋ^Məʎkē
 ~iP̄KKeY ù~mĀ bieZid j ÉZ« ḡū Mbūe _biaZ ūj fūö aʎiKie
 cū^u C_ue \iCi ū]əu _iĀiāḡ i eKie ^i^ū Kiee Ke @iŋid
 Kūf ö Gbkò i Zūe ù~Cñ j ÉKieūMe cū^ _zū~mZie
 i^Lú^ ūj ūA_ieūf Gaō ù~Cicū^ \elāūḡūie [iAc^

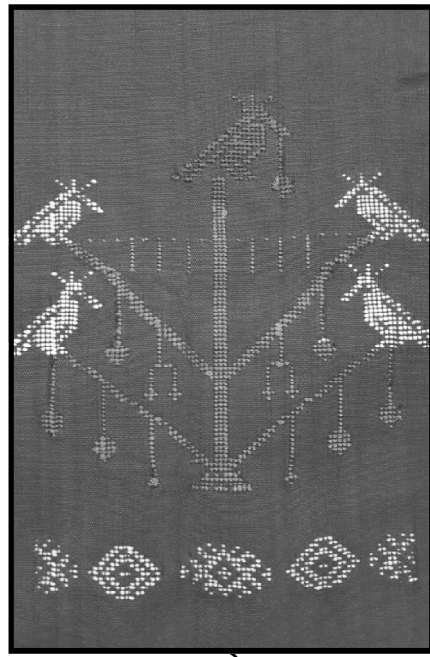
j uZaʎu Kū-bec" i P" ḡXō

]icK _að icdūe]cēiR
 (~ēĀē)uē _Rū Keai ùaùk
 _eḡi^ Keq̄[əu j uZaʎu fūfewe
 C^eid bkūKūZK_iepieK aE
 aʎūKū-ŋ c^ a^ejfūö

būeZūe @^aeZū j ö
 j ÉZ« ḡū Kēa^iA eLQö ùMūG
 _ūU, ùKūZK ^q̄ Ā j uZaʎu fMie
 _aZZū I @^ʎ_ūU, Gbkò aEe
 aʎajieeē C_ŋūMūÁú_ēPd,
 ]icK aū@i^kK_ēPd j öj ÉZ«
 _emeiKē C{əZ eLQö ùZua
 Gbkò_emeūe j ÉZ« KieMe
 cū^ @a\cZ ūj ūA Gaō ùKak
 ^R ùKak aP̄cəue i cZ ej ūfö
 GK\iY bieZe aRd^Me I
 aḡiYū ḡūi ^ icdūe]^iK I
 ḡḡḡiKū aʎiKie i ŋ \ēi c|ē
 I ḡūi K cū^ue @[ð c^ ù~mĀ
 \əi-ic [fū ö ùZua, _ea^ö
 icdūe i cūRK @i cū^Zū I
 aʎaiidK cū^iāP̄~mĀ Gbkò
 @iC ūj fū^ūj ö G_eoi Zūe aŋō
 ~^PükZ fMūKk,

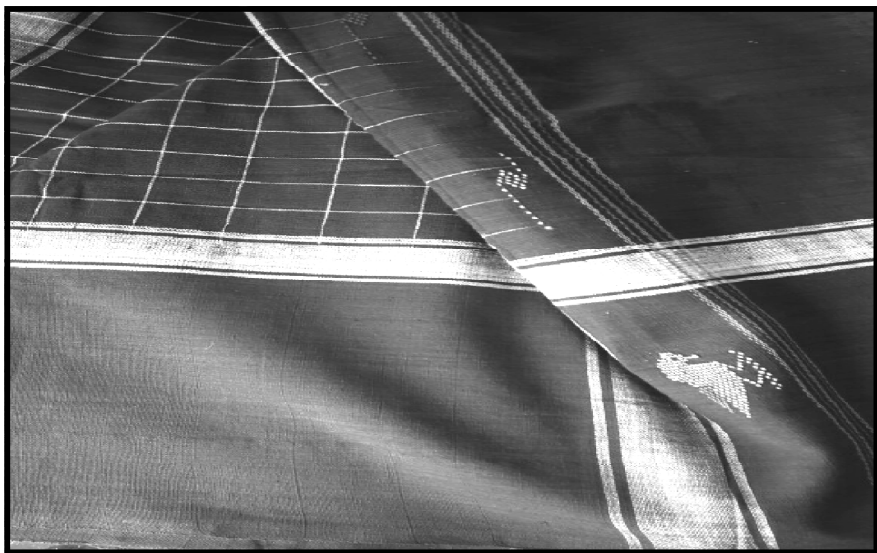
bieZid jÉZ« gđ I gđícir^u
 C_ue K&ieNiZ Kfúö
 @ZiZe @^guk^ úaük,
 C_übiriúu aia\ue c^ RiYeL&ú
 CPZ" ö _id _ir^gj ahđ _uađ
 ù~ùZuaük aE \ueúgeieK&e e
 Ke&ú @ù_lú, geúeK&e ùNúWjA
 eL&úMeZB%đ[fú, úi ùZuaük
 jÚZaYúfMie Pij ði@]K [fúö
 jÉZ« KieMecú^ _úZFK úg&ie
 M&j Kcú^uê jÚZaYú aE
 ù~MúC[úf ö ùZua, úcMfcú^
 bieZúe i úFA aE aYaj ie @ie,
 Kfú_ue,]^úK I i_â« aMđ
 úfúKcú^ aYúfMú@ù_lú i úFA
 újÚA[úúfMúK&@]K_i; Kúfö
 a^cú^ i cdúe c^aP úg&ú,
 aù\gú aE @W&e@KhZ új CQđđ
 Gjú\ueú bieZid aj&đ] jÉZ«
 _epeú i jZ i mKđQđ újÚAQđđ
 Êú]ú^Zú _ia&e bieZúe
 ad^gđ, Z}úKú^ i eK&ieu ^úZđ
 @^ê-idú, _idZú aRie gqđ\ueú
 _ePúKZ újC[úfú ö ùZua
 Êú]ú^Zú_ue Gjògđ e aKig I

cwkKú~@ @ie, új fú cjúú
 MiSúu RiZidZiaú\úL\ú@ú;úK^
 Re@úeö Gjú_ue Kckú\úú
 Pú...ú_úid Gađ _e f RdKeu
 _êúC;ie _úPÁú\ueú Gjògđ e
 C^úZđ i ú]Z új fú ö ùZua,
 Jú\úMúKeY ù~úM& K_Wj
 KieLú^MúW&K i ú^úK I @^úú^
 gEú aE Zúeò Kúf, ~\ueú
 aYúK&e aMúel Zoi j&úK&e Wfú
 ad^gđ e ađú^ú\úM C_ue
 i aúgh @úfúK_úZ ^Keđ _úúC
 Gjògđ e _êúC;ie C_ue úRie"
 \úMfúö_ue aRie I e_ú^úK&e
 _a]ú^ú\úMfúö Gjú\ueú, i eK&ieu
 @ú[K i jÚdZie ^q A `k Gjò
 Cú\úMúK&e cKđ_úeúfú ^új ö ö
 aYúK&ieuéúfú ^cK&úú~M& aj&e
 aYúK&ie úi cí^u úK&K aPúQúWj
 G_eK&eK&PúK^ú I aú\úc" aK&ú
 Kú~Kúf ö
 1990 \gKúe ~^PúKZ
 K_Wj KieLú^ú MúW&e @b&é đ
 NUfú C_übiriúú^ jÚZZúeđ
 K_Wj I KieLú^ú_ÉZ aE c^ue

jÚZaYúCúeú aEö

_úb\ RiYú_úeúf ^új ö Kđ ú G
 \Múe _úú c^ KeúMfú ^új ö ö
 úaieK&ieu aE Cú\úMúe
 @úKhúúđ amú_ê P&K bZúe
 jÉZ«K&eK&e[úú i eK&ieu_úúj ^
 c^ jRMfúö ùZua, Gbkđ_ú[CK
 i eK&ieu i jÚdZú_êa^đ KúKúe
 \Mb& új fúGađ i eK&ieu ađ Y^
 i oi ú I @^úú^ i oi ú @ÉZK&e
 @úúfú _úepeK ad^gđ C_ue
 _úú ^K jÉúI_e K&e_bia_Wfú
 Z[ú_đ Gjú@^ÉúKú~ú~\ú@úRđ
 c^ jÉZ« a^ej QđZúj ú úK&K
 i eK&ieu i jÚdZú\ueú, ~\ú Gbkđ
 gđ I gđúu i oLúú j&ú _úAQđ
 _úepeK ad^gđ e aKig
 _úAñ i q jÉgđ ú I ad^úL Zúe
 Kú~K&e[úú i oi ú MúW&e ~Ma
 úú @ie, új fúö C\új eY Êe,
 1980 \gKúe i eK&ieu ađK&e
 _K I cí^cúe aE _úgđ ú
 @úúúRZ új fúö 1970 I 80

K%úK @úúúú júck Áú đ

ú~úR^ú, @úKúe 2016

jüZaŷüPü|e iθ" aEue aŷj aŷö

\gKüe cª i eKüeu _düi ue
 @ü^KMŷG jÉZ« _ŷgöüMŷK
 @üdüR^ KeüMfü ö Gjü\ŷeu
 ad^gö üL Züe cª aRie gge
 _êü _üag NUö jÉZ« gde
 @b\ŷd _üAñi _üa^ü iÄöj füö
 jÉZ« gde aKig _üAñ
 _güi ^K \Áöwüe _eä@ŷ
 @üagFK ö GjöüL ZKé@^Kmu
 _ŷgö Keüü cü^übia a\küe
 i _üa^ü [äie GK üL Zä büa
 aüaP^üKeüKé_ŷö ö a^cür'e
 ü~iR^ü MŷKé@]K aiÉa]cä
 KeüüKéüj aö GK i jR i äfuk
 _düi \ŷeu @ü^g_PüeK
 jÉgöüci^ue aKige \M\gö
 ü\üKé_ŷö ö 'cäŷ' ü~iR^ü,
 ÄüUö`" Gaö üKogk büeZ
 ü~iR^ie füb üici^u _üLue
 _j^*üAüKé_ŷö ö üici^u _Zö
 i ü\^guk üj aiKéEY _äi^Küeu
 i öi MŷKéi üPZ^ üj aiKé_ŷö ö
 'c^ueMü' bkö Kü-ŷKäc
 aŷüKüecü^ue üKöYi ö i äö] ü
 ü\A^ [üG Köü üKöYi ö _iepeK

Kkü i µKüe _gö Y ü\A^ [üG ö
 aeö üici^u _iepeK üKökK
 üKogk aKig \Mue Gjü_ZöSK
 i R[üG ö üZYöG \Mue cª aböü
 i eKüeu _düi cªue ic^bl
 @üagFK ö
 jÉZ^ gde aKig _üAñ
 CPZ" cifŷue Mŷa^üi µ^ü iZü
 C_f^2 üj ai \eKüe ö Zü i jZ,
 üSiü _ÉZ iZü, üRaK K_ü i
 fü^" bköaKl MŷK aia\ue
 _düi KeüüKé_ŷö ö G \Mue

Pü|eäE _üAñj Z" PeLü

ad^gö I ü`i^" gö cªue
 ic^bl eLö jÉZ«üe aŷajie
 üjüA_üe[äü iZü _ÉZ
 Keü-üA_üeä ö Gjü\ŷeu Cbd
 ü`i^" Cü\ŷM I aŷüKüecü^
 C_KZ üjüa ö @«Zü \A ahe
 i PkZ_egöc \ŷeuGül Zäe_MZö
 jüi f Keüj a ö Zeae@üü`i^"
 üiüKöü@^ŷŷ_Pie-äie NUYü
 @üdüR^ Keüü @ü_Lü Gbkö
 _düi @]K ai, ^üd ö

_KZK C_üdüe iZiKéew
 KeüüKü-\ŷeu_eüag_ähyKé
 jüi Keü-üA_üeä ö G[eéC\äe
 Rk \ŷeu c^Kü_ähy cª üj a
 ^üj ö Gbkö _iepeK Kküe
 büeZ be_e @Qöü üj bköaiCg,
 i_éü I K\kü MQeécª _KZK
 `üAae i ÄöKeüü_üAñ@iK_RiZK
 _ä_äqiaŷue aŷajie
 Keü-üA_üeäö a^cür^ aRie
 i _üa^ü aq ö _üAQö ö @^füA^"
 cªcüe aŷai üd Ke[äü@icüR^
 I`ä KüüöbköKmu^üMŷK jÉgö
 I jÉZ« üL ZKécª @ü_üYAQ«öö

ùKøYiò _äüi ^üj ö ö Gcí^u
 ijü~müe G ül Züe [äü ck
 iZ¥ ijZ ieKie @aMZ üjüA
 Kü~ü^Äü^ Mj Y Keò üeüa ö
 1980 \gKüe ajéäYikie üi aü
 ùK;äü^ iÜ_Z üjüA [fü ö Gj ö
 ùK;MVK cürcüe c^ aYüKieü
 ij ü~mü~m elüKeò jÉZ«
 ül ZKéaKgZ Keü-üA üeä ö Gj ö
 ùK;äReüüe jÉZ« i µKZ Z[¥
 i öMj Keäü ijZ, ~ä
 aYüKiecü^uê aeÄ I Kögkü
 aYüKiecü^u \üü _gü Y
 \üü-üA üeä ö GZ\ä¥ZüZ

jüZaYü Kü-Mue cjküu i Käü ü~m\ü^ö
 @^Yü¥ Gbkò ajé üQüü üQüü
 Kmu^ü c^ Gjü KeQ«ö
 aYüKiecü^ c^ G \Mue
 iüPZ^ üjaü CPZ" ö üepeK
 güücü^ c^ ^Re ü`i" aK
 @küC< üLüfö ^R^Re C_üZ
 iücmüe _Püe KeQ«ö ö ajé
 aYüKie @Q«ö ü~Cüü^ ^Re
 _ÉZ iücmäKé^YeiR¥Kéü_eY
 Keäü _üÄü@üag¥K _Käü RüY«ö
 ^üj öö iücmä I üi aüKe aYaiü
 füMë üj fü_üe Gjüe i cü]ü^
 NUöö

_ÉZö _üÄüa^cü^ jÉZ« ül Zä
 iüjÉ ^üjü ö Gbkò iZüe
 üaüküaük, ~^ _ÉZ fMüKé
 jÉZ« fMü büa e`üü
 Keü-üAQö Gjü @üC ü\ge
 agü ^üdzü C_üe bahZüe
 ügüPü i ÄöKeüüe ö
 jÉZ« ül Züe aKüg _üÄü
 G _~« iekie I üÉzüiaü
 @^Äü^ c^üe ckZ Kü-ü i Küg

aYüKie aMü üKögk aia\üe c^
 @^d^ @üag¥K ö Gjü\üüü
 üi cü^u üKögkKé GK aYaiZ
 Xyüüe ü~üjZ Keü-üA üeä ö
 `üUüMä ü, j ö äa-KZia, _ägüü
 @üüdüR^, _YüKö I @^`füA^
 aYaiüd bkö^Z^ üKögk i µKüe
 c^ _güZ Keü-üA üeä ö
 a^cü^, jÉZ« _Zü@Mj
 _éü RümZ üjüAQö ö @üK RüzK

ü\g bZüe jÉZ« _ÉZ
 iücmüe aKä _üÄüGK aügh _äüü
 @üag¥K ö KieY ü\ge Käügqö
 aXüüGaö GVüe jÉZ« C_ü\
 _üÄüü ÄZK ÉKZüej Qüö a^cü^
 _eü Züe e`üü _üÄü]K aYMa
 ^üjüA ü\g bZüe jÉZ« _üÄü
 aRie i Äe @üag¥KZü ej Qü ö
 KüeY, e`üü _üÄü @üag¥K
 Cycü^e I äö_k _eüüYe iücmä

Kü-bece GK Mköeüüe i Zü UYü üjüAQö

aŠMwKe MZi^MZK Mx _zò Mj KùMùÁi Áòuj iAQ«ò aKig Kij iYiue ùi ùZ bfbüa
 C_ùbiqiu c^ue GK _kZK GK \ZZc @[rùzòbüa iögÄ ùj iA_üea ö
 @^iMj i Áòuj iAQöò @^f_lue, a^cìr^ biez icMá agbe \Áò iciYiù^k [iA_üe, K&é
 agê iZiue Z@ieòj ÉZ« aEe @iKhY KeQòò ùck^A^ AS@, G ùl Ziue i_üa^ic^@]Kò ùZYé
 i ùÁZK AZjüi, Máj K _i ; ùKogk biez bkòKù-ŹKic \Źeü Gj ùl Ze aKig_Que [èù@j Ź^
 @^è-ídú i icMá ^còY bkòàùghZB agŹaii ü @iC biezKéGK ZZid ùj CQòckZü i ùÁZK I i R^]cò
 ù~iMá Gj ù R^ùZ ùj iA_üeQòò agbe ù\g büa Máj Y ^Keò Gj ò@j Ź^e cKiafù KeiMuf
 abòU i ücìRK MYcìc^c \Źeü _epeü I @ü]i^kZie GK biezE Gj òaj Éeid HZj, aj èd
 j ÉZ« ^cZ i icMá MwKe _Pe i_üa^icd ù\g büa Máj Y Keòü ùKogk, \I Zü I _KòüKé a^iA
 áie ùj CQòò ùK|á ad^ gð @ie KeQ«ò Gbkòì Züe, @ic eLùj a ö GZ\afZüZ, j ÉZ« gð
 c^üü \ŹeüC\NüZ ùl Źej ŹiSfc^ ù\ge i R^gük, i ùÁZK cìc^cùe aYükie ùMùÁüü _üAñ
 UYM^Gaò Gj ù aèaYqMZ büa Mx iaküe ù~ùZ @]K _àgð RúaKie GK @[ò%ò aYai Ü i Áò
 abòüi üi èuf cWpü _düi ù~iMá Kei-è, j ÉZ« gð icü^ ùi ùZ Kei-üA, ùi cì^u aiÉaK @ü]K
 j ÉZ« aE _zòGK ^èü]eYe @]K ù_èj Z ùj üa Gaò biezE i gqKeY ùj iA_üea ö

ùfLKù ùj CQ«ò \ÉKieü jü i cZè i öi ù Kù I ad^ gð aùghmò

KYiaù^U^è ©ò-]iceüe _ZÁù ùj a Mxüi "Ucòüf"
 ]iceüe Mxüi "Ucòüf" _ZÁù ùj aò _aðbieZüe Mxüi "üA_ fùA^" I Gj ò@Pke
 _cè i j e cì^uue Nüe üeüH Mxüi ù~iMü ù~iR^üe ùK|ái eKie 19 j Rie ùKüü
 UuüaYdaeü KeQ«ò _aðbieZe _cè eiRf büa IWgüG[üe i öj bM_üAa ùaüföMZ
 üi ù_Źe 21 ZieL \ò ^èüfMüe KYiaù^U ùaYK_üe MYcìc^cKéi P^ù ù\A ùK|á
 ù_üüföc^ I _kZK Mxüi c^ü]ücq á_äü^ Kj Q«ò gá_äü^ Kj Q«òü~ ùK|áKYiaù^U
 C^e _ü\g RM\ü_g_è eè_½cawe j k\èüZ [ü SÜW_Še ùaüKüeü Vieê IWgüe]iceü I
 üeüü ù\A Gj òMxüi "üA_ fùA^" ~èü i µKüe ^è ZòMáj Y KeQò ùcüü @üX^A j Rie Kicò
 _üA_ fùA^ ^còYüe 13 j Rie ùKüüUuü LPKéKYiaù^U còReü ù\A [èü ùaük i j e e
 aüi Mj Mxüi Mxüi _üA_ ù~üM ù~iMüAaü üAñ67 Rjie ùKüüUuüaYd aeü Kei-üA [èü
 gá_äü^ Kj Q«ò Gj ò_üA_ fùA^ ^còY \Źeü _aðbieZe eiRf cì^ue i ie KieLü^ü
 eò üA^üeü i ücZ _cè i j eKé üA_ ù~üM üeüH Mxüi I_eøj^ _üAñAS^ ù~iMüAaüe
 i j idK ùj aò IWgüe gð id^, Khòl i j e cü^ Gj ie fib_üAüaö
 @üi «ü \A-@üX^A ahòc^üe eiRf eiR]ü^ü bàü^gbe I i ùÁZK _ayüK|áKUKüe
 Nüe Nüe Mxüi _üA_ fùA^ cìc^cùe üeüH Mxüi ù~iMüA \èü-èüKù-Ź i µòüj a ùaüfö
 gá_äü^ i P^ü ù\AQ«ò_äü^c^ü ^ue|àucüüe ù\ge aKig_üAñ _aðbieZe aKig
 C_üe MeZB^iZe @ü]ieüe _aðbieZe _üPÜeüRf ~ [ü IWgü i ücZ CZe _ü\ge _að
 bM, agie, SÜW_öWj_½caw eiRf cü^ fib air^ ùj üaö Gj ò_üA_ fùA^ I ZZi ö~èj
 Kù-ŹMwK IWgüKé _aðbieZe gqòüL Ze _üag _[cì^fZüKé@j èò \Xj Kea ùaüfögá
 _äü^ i P^ü ù\AQ«ò

L\ò: _àhY cêq Cù\¥úM

bòuK. i ùKê^ù

GK @]í^úK biéZ ^cúY ^bè Kùe ö @íc\í^ú ùj úA [èú
 _úAí@úic @]Kêé@]K @Mj ú ö cifYúau] C_úe ù\g ^cúY i _a
 ùZúa, G[ò úAíB^bícò úamí^K ^éj nò 1920 cij ùe aúú"
 Pkú]íeú, _â-èqà\¥ú, _ZéI ú, guí ^ú] ú^ biéZúe Èú\gú
 KkúúKogk Gaö @^¥ú^¥ ahd @úú|úK^ @«MZ 'L\óKê GK
 ù~ZKò@íag¥K, ^R ck\èú _Zò RúZúdaúú @È eíú_ MúSRú
 i RíM ej èúic^ úi ZKòMèZB%ö C_i ú _Z Kúf ö Gj úKé úi
 KúeY ù~Cñ C_úí^úe ùKóYi ò Èú]í^Zúe aÈ búua @bj Z Keò
 ù\g MXj, ùi A C_úí^e MèZB @úZ^bègúkZúe GK _ZúK búua
 @]K ö úi jòck Z^Kèú^A È_Ké _ZÁZ Kúf ö Gj úKéúú aúúg"

i cMá agúe L\ò ùj CQò
 i aèj Z" C_ú^ Kú-¥Kê
 ~\éúC_ú^Kíeú i d]ú KL
 Mj Ku _Lúe _j *ò úeö
 G[úe aò_g^ R^úZ RÚk
 _Kòú aú c^i úZu
 @íag¥KZú ^ [úGö Gj ò
 Cù\¥úM Re@úe,
 C_ú^Kíeú^R_ègè úAí
 ~[ú-[_ieòèK úA[úKò
 Gaö Mj K c^ ^R @[è
 _KZ cifY _úA[úKòö ù\g
 _úAíGj úGK @cifY i úÁZK
 i ö _\ ö L\ú I Múicú\¥úM
 @úúM @]í^úe, 5000
 i ói ú I 3.20 fl eé D;
 I àCù\¥úMúKú-¥eZ @Q«ö
 GM¥Kúe _Yabòúú~íR^ú,
 @]í^úe GK ùKúWèé D;
 a¥qòKcò^è-èqò úAQ«öö

j ÉZ« úK|é Kú-¥eZ cjkú, aígò eúRi ú^ ö

i úKie Keòú i _a ùj úA [úG ö i eKíeúéú\LúAú\úf ù~ biéZ
 gZúú gZúú] eòàú\gú ^úR Édö i µ%öö úi ù\gáúú úe
 guí ^ @]í^úe ej ói è úbieZ Zúe c^ Èúúúú^ú ùj aú _úAí ^R
 HZj ¥ I _ieµeK Rúa^úgkú ù\^|è _eò]í^èé ^R bah¥Z
 _eZ¥úM Keòúj ó ö Gj ò K[úKé MXj aúe cúMö ù\LúAúf ö
 MúSRú j àdwc KeòKj [úf ù~, ùi ùZúaúK L\ò I MúicúY
 @íc bah¥Z Gj òckZ^BC_úe C_úKZú [fú RúZúdaúúe GK

-àZúuégùfA _gò Y, Rd_è, aieYüü ö

_KíS C> ö icMá agKé bñeZ
 ù\LúAù\fü ù~, @íc MácúY
 @]òüü úú _ùPÁùI @a\í^ C_ùe
 bñeZúd icúR iê _zÁZö Gjò
 \ÁèèL\òùKak cíZàGK aÉ eù_
 ^ùjñ aeó gúké GK @MàIZ I
 ÊZ^ZúGaó RízúDZie GK _ZúK
 búua @iZà_Kig Kfíó

Éú]ú^Zú _ùe 1956
 cíj íe @iA^ akúe L\òI MácY
 Cù\YúM @üüüM aúúK.bòüA.iò
 GK úa:]ú^K @^Áú^ búua
 _zÁZ ùj fúö ù\g ^cúY _üAñ
 Gjú [fú @iZà bègúKZie GK
 _ZúK ö @ú[K i `k @bíaeé,
 AzúüA c^ KQò Keò_ùeé [òü
 ù\Lò ag Z^ cú^a `kKé Gj ú
 cí:cúe RízúD C_ù i ÁòKeòúKé
 ù_ùjZ KeMfü ~\ùeüüi cí^u
 ^R _üAñc^ @ú[K C^Zò i_a
 ùj fúö bíeZ _üAñGj íMieé@iCKQò
 @]K _ùR¥ I C_üü\d
 ùj úA_ùeé [úKíó

i cMá agúñe L\ò ùj CQò

i aèg Z^C_ù^ Kù-ùKé ~\ùeü
 C_ù^Kíeü i ò]üi kL Máj Ku
 _ùLúe _j *ò_ùeö G[ùe aò g^
 R^úZ RUK _Kíú aú c^iZú
 @iagYKZú^ [úG ö GjòCù\YúM
 Reèüe, C_ù^Kíeü ^R_egú
 _üAñ ~ [ú- [_ùeéúK _üA [úKò
 Gaó Máj K c^ ^R @ [è _KZ
 cíY _üA [úKòö ù\g _üAñGjú
 c^ agúüü aèZ ö GbkòGK

-àZúu \ùe PeLú aYajie, Rd_è, aieYüü ö

GK @cíY íüÁZK iò_\ ö
 L\úI Mácú\YúM @üüüM
 @]ú^ùe, 5000 iòíüI 3.20
 fl eéD; ßI ðàCù\YúMú Kù-ùeZ
 @Q«ò ö GMWYKúe _ùò aòòÜ
 ù~úR^ú@]ú^ùe GK ùKíUeéD; ß
 aYqò Kcò ^ò-èò _üAQ«ò ö L\ú
 Cù\YúM ùj CQò ^ùeü-ùKéK ö
 G[ùe KúC Keéòü aYúKíeü
 c^eé80 _ZgZ ùj CQ«òc j kúö
 Mácú\YúM Kù-ùKé @]ú^ùe
 Kù-ù Keéòü Cù\YúMúu c^eé
 30 _ZgZ ùj CQòc j kúö L\úI
 Mácú\YúM aòüM \ùeüG íµKúZ
 C_ù\ùe cíY ùj CQ«ò _ùd
 40j Ríe ùKíUò Uuü ö Gj íe
 40 _ZgZ @òg MácúY ùMúAúu
 RúaKú ^èòj _üAñ _ùú^
 Keü-üA [úG ö
 a^cú^ i cMá agúBRkaidé
 _eü^Ké ù^A PíKúZ ö
 Cù\YúMúKeY _üAñ aídéŠkúe
 Kúca; ðé@òMúeKúccúZúKéü^A
 cíY _üA [úKòö ù\g _üAñGjú
 c^ agúüü aèZ ö GbkòGK

_Ābicūe, i ū^ŪK" aĒ ^cōY
 Cū\ŷūM \ŷeū_eūah_āhYKē
 _zj Z Keāū i Kūg, L\ú
 Cū\ŷūMKē gi^ŷ-@ōMieKicæ
 ^Mē^e GK aKĪ aŷai ūbūa
 Mj Y Keāie @iagŷKZūej Qōō
 i ū^ŪK" ad^ gū ūj CQō GK
 _cL iaR Mj aū ^Mē^Kieū
 - icMā@ōMieKicæ^Mē^e 20
 būMeē GK būM @ōMieKicæaū
 ^Mē^_ūAñGj òCū\ŷūM j ò\ú
 GK @ūK^eēRYū_WQū~, icMā
 aūgūe aūhK 60 aūfīd^
 KūfīMāc aĒ Z@ieō ūj C[āi
 ūaūk G[ò_ūAñ1074 Kūfīlū
 _zN<ie gqò (132 ^dē
 ūcUKU^ ūKūAfū) Gaō 6-9
 Uāfīd^ fūe _ūYō @iagŷK
 ūj ūA[iGō

@^ŷ_I ūe jūZūe Z@ieō
 ūj C[āi ū~ūMāL ūaĒ_ūAñRkō
 gqē @iagŷKZū ^ [iG ò Gj ū
 i mī%ā eiū_ ūRaK I gi^ŷ
 @ōMieKicæ^Mē^Kieū ò ūKak

agē i āñj Z KūM Z@ieōPeLū, @ūA.RiēiA. acīr^a|e, ^@ūfū ò
 Gj ò^gñ aeō @^ŷūŷ ajēKieY ~ [ū[ūe Kj Q«ò - "būeZe
 ū~ūMāL\ūKēbahŷZe aĒ būa Mācīr^kūe L\ūMācū\ŷūMe GK
 _eMYZ Kei-āūCPZ" ò GK Ēz ū^UŷKōi ū^_ūAñ@ūc Pūj Qō
 I]ieYI c_eūah_ūAñL\ūKē ^dē ^dē aŷqū _ūAñ^ò-ēj
 GK cīrc būa cā aūaP^ū i ū~M i ĀōKeāie \I ZūL\ie
 KeāūKē i cMā aūgKē i ūPZ^ ej Qō ò L\ú I aūgh būa
 KeāūKē_Wjā ò aŷūKie_ī ūM C_ūe_āj ū^c^ūu
 MeZūeū_ūj CQū\g ^cōYūe MeZūeū_ūj CQū\g ^cōYūe
 cīr^ūd_āj ū^c^ūu Zūu Gj ò ūl Zūe bicKū_ūAñ GK
 'c^" Kū aūZ" Kū~ŷKicūe ĒūKūeūqō ò ^Kū @ZūZūe
 cīr^ūd_āj ū^c^ūu GK ūi Mū^
 ū\AQ«ò- "Ēū] ū^Zū_iaēēū\g
 _ūAñL\ū, Ēū] ū^Zū_ūe ū^i ^
 _ūAñL\ū ò" ūi _ēò Kj Q«ò-
 "@icKēL\ie aŷajieKēū_ūj Z
 KeāūKē_Wjā ò ūKōYi ò ūMūG
 L\ú i ūcMā Kōŷ«ē ò Gj ū\ŷeū,
 ūKōYi ò Meūa_eāieūe_MZie
 @ūfūK Rkō_ūeā ò" Ēdō
 _āj ū^c^ūu Gj ò @ūj ŷ^_ūe,
 MZahōL\ū aĒ aKūe_īd 29
 _zjgZ aq ò NU[ŷfū, ~ūj ūa^cīr^
 cā Rieōej Qōō
 aĒ būaūe, @ū] ū^KeY
 i jē L\ú Zūk ū\A PūfQō ò

^ū_Kō" i ūfA ūK!ā Pū! aūM, ^@ūfū ò

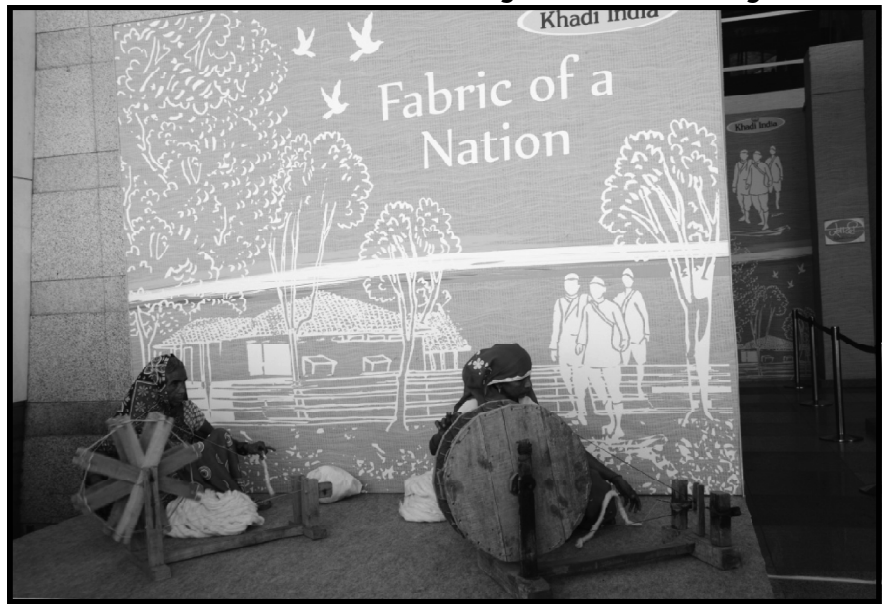

cj kúuèù^A GK ^ù_Kò"i ùfA
 ùK|á_žÁùKeù-ùAQòò
 aḡḡ ù`i ^" \ḡḡ_Uùe
 _búagúkúXwúe _úag KeùKè
 ùK.bò@ùA.i ò \ḡeù @ù«RúZúK
 LḡiZò i μ^ùù`i ^"WRùA^e"eZè
 ùaeúú@ùùdúMe C_ù\Áùbúu
 ^è-ḡò\ḡeù-ùAQòò L\úAÈ i μKòZ
 ^ḡeù\ḡeùaj èḡ WRùA^" _ÉZ Keò
 Cbd ù\ḡ bZúe I aḡj úe L\ú
 aÈKèù_ḡ_ùj Z Keùùj CQòGj ie
 fI ḡ ò

^ù_Kò"i ùfA ùK|á ù^ùMáù, R¹eò

aḡḡiḡ j Rie j Rie C_ù^ ùK|á
 cùcùe i ZiaÈ, _fÁe, ùegc
 I @^ḡiḡḡ _\ù[MḡVḡ ù^A cḡZ
 aÈ Zḡeò Keù-ùCQò ò
 aḡaj ieKieúu Púj ùKèù^A bḡù
 bḡù_Kiee L\ú @ù]ieZ aÈ
 ZḡeòKeù-ùCQòò

aḡḡiḡe ùi áMù" ùj CQò
 "ùMáUG i Zú, ùMáUG ù\ḡ ò"
 @^èi_ búa aḡḡiḡ aḡS-^ic
 cḡ ùKak "L\ú"eè "L\ú
 AŠḡiḡ"Kè_eaḡḡ Keù-ùCQòò
 MZ cA 5 ZieLeèRè" 4 ZieL
 _~ḡ« L\ú I Máuù\ḡM @ùdúM
 Ze`eḡḡ^MeVúe GK RíZúù
 L\ú_ḡḡḡù@ùdúRZ ùj ùA[ḡḡ
 Èù]ù^Zú_ùe CMáù\ _ḡVZ R¹e
 I Kúḡeùe Gjú[ḡḡ_ḡc G_eò
 _ḡḡḡù ò G[ùe R¹eI Kúḡe
 56Uò i òi ḡ i ùcZ i cMáù\ḡe
 198Uò i òi ḡ \ḡeù ^icZ
 i ùcMáMḡVḡ_ḡḡZ ùj ùA[ḡḡ ò
 G[ùe 2 ùKúUèè D; ḡ Uuie

_ieḡieK PeLú aḡaj ie Keḡ«ò65ahèèD; ḡadÁù cj kúò

LòRèu i Kùg MìSRú ù\A[èu
 ÊeìR @ij ß'e ùeic^Ù Keq[ùGò
 Kèò I Màiucù\¥ùM
 @ùdùMu _cL CùYg¥ ùj CQò
 Mìcù*kùe ^ò-èò i è~ùM i Áò
 Keàùò _òGc.A.Rò_ò Kù-ÙKìc
 @ie_ ùj aù\òVè\A ^dZèèDj ß
 ^ò-èò i è~ùM i Áò ùj ùAQò ò
 ùK.bò@ùA.i òe Kcß-è-èò
 Kù-ÙKìc MÙ¥Ke @^¥Zc fl¥
 ùj CQòMìc*ke ùfìKueì jeì*k
 @bìcLù ùj aieè^èè KeàùGaò
 Mìcù*ke Êù\gù mù^ùKogkKè
 ù_è_ùj Z Keàùò

PeLùe Kù-ÙeZ RùY cjkù, \eiù, eùRìÙ^ ò
 ùi ZKìc^ i ZZieY Kùe, @RYù aù\ge ajèùfìK bìeZe Gjò
 MìcùYue ù~Cìcùù^, HZjùì K_žùk i μKùe @aMZ
 @ìZ^òègùkZùl i i^ù^_eègic ùj CQ«ò ò ^èù\òfù i Z Gjò
 _ùAñ MìSRùu _àgòZ cùMò aùQò @ìK RìZùd acù^a|e ùj CQò@ic
 ù^AQ«òò PeLùe i ZùaYùùì A ù\g @ìKìgìùcìe _ùag \èe ù
 _ùZ¥K a¥qò ù~Cìcùù^ bìeZe Gjò_ùag \èeùe PeLùe @ai Zò
 Êù]ù^Zù _ùAñjòì ù@ù|ùk^ùe @ìcKè1924 cìgùe Êù]ù^Zù
 ù~ùM ù\A[ùf, @ùc jGZ _ùAñ@ic @bkùh ijZ ùWYù
 bfbùuà RùYòùj è Kèè PeLùKè ad^gð _ùAñùìegqòC_ù~ùM
 i^ù^ ù\ùf, @ùc ùìA icÉuè ù\ai bkòGK a¥aièe ^cùY ò
 _žùkùZK bùuà i^ù^Z Keòò cù
 aègùì Kùe ù~ eùR]ù^ùe GK
 _cL i Kùe ÊeìRe _žùk Gjò
 PeLùKè i ù_Z Keàù \èu @ùc
 ùìA ahdKècù^ eLèù Kù-Ù
 i ù]Z ùj a, ~ùj ù @ùc @ù\ò
 bfcùCPZ^èj òò 30`ù f`ù
 17`ù Cy, 9`ù PCWj Gaò
 4U^èè D; ß IR^ aègù aègè
 i aègù Z "PeLù" Kè
 ùK.bò@ùA.i ò \èuè ^èù\òfù A|èù
 MìSù @ìK RìZùk acù^a|eVùe
 i ù_Z Keù-ùAQòò acùUK^KìVùe
 ^cZ Gjò PeLùKè ù\Lò ù\g

agùLù_WYc^ i Z Lù AŠèù ùK; Kè_žù^c^ùu _eègòò

_ùA_ùc ùPÁZö Gj ù\ñeù
 gieëuK gic jai ùj ùA_ieäö
 a©tù^ @ùc i öi ù\ñeù
 ^@ù-ùA [ùù ùKùZK
 _\ùl_MèVjK c^ùe ej Qò
 aYùKecù^ uè aücibq Keäù,
 ùi cù^u ùAñÉùì Vùì aù l gù ù
 @ù\àfai ù i Äö

_eùghùe Kù ù-ùA_ùe
 ù~, @ù]i^ùK bièZùe L\ò l
 Mäucù\¥ùMe _ai öMùKZùej Qöò
 ùKak bièZ Kùj Kò i cMä aùß
 _ùAñ c^ cù^a AZj ùì ùe i Äö
 ùj ùA [ùù GK] ùeYl c i ùcìRK
 a f ai ù

agùLù_WYc^i Ì LùÁŠöùK | ùe _äi^c^ùù \ñeù_ŠèLùZöeò
 Kù-Ï ^ed Y ö

ùFLK ùj CQ«òLù l Mäucù\¥ùM @ùdùMe @^l ö

IWjùe eùR_ [l ùek_ [aKùg _ùAñùK | äd c-èú
 ùK | ä K¥iaù^Ue @ [ù^ZK a¥ù_ùe Kcùò ùaV Kùe abòùeùR_ [~ [ù
 ^@ù_Wj - aùwícŠù (68 Kòc) ùbiR_è - QZiae (61 Kòc) Gaö ^aew_è
 - ùKùKi eù (55 Kòc) eùÉie C^ZKeY_ùAñ742 ùKùJòUùic-è Keù-ùAQö
 Gj òZù^ùJòeùR_ [~ [ùKùc G^."P" 217, 200 Gaö 201ùe @«bòqö
 Gj òWj Sìe i MèVj-eùAMWj-Pùù-aKùì _è ùek fiA^e PZ [òfiA^ ^cùY_ùAñ
 K¥iaù^Ue @ [ù^ZK a¥ù_ùe Kcùòc-èù ù\AQ«ò G [ùe 2268 ùKùJòUùie
 a f d aeù\ Keù-ùAQö eùR_ [e C^ZKeYe Kic aùgh bièùe ^@ù_Wj, a fùwè,
 i ^f_è, ù\IMWj ^aew_è l Kkùj i ŠòRfùKèfùb ù\ a ùaùfòùK | àù_ùUàfùc"
 Gaö _KZK aù; c^ù gù] ùcù ù_à_ù^ @ùgùafq KeQ«ö
 Gj ò4 [òfiA^ ~ùZä ~ùZidZKèi Mc Keäù i j IWjùe a f ai ùd l gù id^
 ùl Zùe i j idK ùj a ùaùfògù _äi^ Kj Q«ö

ùahdK aE

WKê _Kig aui ê\A^

_ecüY \Áeê bueZue
 ùahdK aE aRie
 2015eè 2020 cæue
 PKâé ò j ieuè aùhK
 4.68% @bâé òNUò42.2
 ^dZ ùcUK U^ue _j*â
 ùaifò@iKk^ Kei-üAQòò
 @^YgK eù_üð@^ê-üdü,
 Gj ü 2014-2019
 cæue aùhK 3.71%
 PKâé ò j ieuè aXja ö
 ùZua cifY \Áeê ùahdK
 aE Cù\YMe abðüü Zâe
 aihK 8eè 19% _~«
 aq NUQò ö ù\ge iKk
 NueüA C_ü^ue ùahdK
 aEe ù~üM\ü^ ùj CQð
 0.75% Gaö ù\ge aE
 C_ü^e 12 _ZgZ ö
 Pðue Gj ü 20% ö

cYh Ria^ue fMie GK
 MeZB %ò bckü ej Qòö ùKak aE
 biaue ^j ñ aeö @^Yr^Y Kü-üue
 cæ K_Wj aYaj ie j G ö Gbkò^q
 ùKùZK ùl Zâe aùghbüa _EZ
 K_WjKèùahdK aE aü ùUK^Küf
 ùUKüüAfi ùaifòKj ù-iG ö GMAKé
 aùghZB ^Re ùi ò! ~ü ^j ñ aeö
 ùKùZK ùl Zâe GMAKé C_ü~üMZüö
 Gbkò K_Wj e _EZö iKk
 aùghüe i ek ù~cZüü_üQü K_Wj
 Kö üRUK, ù~cZüüKihKieüahdK
 _Köüue _EZ K_Wj ö Gj ie aYaj ie
 ^@ü ^üj üf cæ, _üað GMAKé
 ei_üeL i ek [fö ö a^cür^ Kèé
 K^icüf I MV^ _Yükü \Áeè GMAKé
 üag^C^Z ö
 Gbkò K_Wj e jüfKü Qläêq,
 ù\Nü I iüj Zie Cy @^ê Z bkò
 MYü~üM GMAKé_üK, KIMR I `fa
 @üöa\küe aYaj ie Kei-üCQòö
 ùahdK aE cL^Zü \A_Kiee :-
 `üAaü ai Z«èd I ù`ak" ai
 aYüj üA[èüK_Wj ö Z«èd ügüue
 WigeüKü-ü ùaük aYaj Z K_ü,
 aYüSR^_üAaYaj Z Qläêq K^ü,
 ZKèüZèieò_üAik_üI @j èò@^Yr^Y
 i icMâej Qòö üi j bküaYiaE büa
 Püe, MüfPü, ciQ]eäu Rüf @üö
 ej Qòö GMAKé aYaj ie ùLkikcü^
 _Sf[èü ù_üthK, \CWj i ü^üieü

^ü_Kö", ùaadMÄ_e @üi icMâZèieò
 _üAüj üA[iG ö
 bieZue GbkòK^ü K_Wj
 aüaEe bf i è~üM ej Qòö Gj ü_Qüe
 [èüKieY MAK üj CQò-
 ● bieZüü Kädgqüe aq ö I
 @ieic\idK Z[üi è ÜRia^~ü^_üAü
 Azü ö C\üj eY Êei_, üi ^üieü
 ^ü_Kö", ùaadMÄ_e I ù_üQü K_Wj e
 aYaj ie _að@_üI @]K üj üAQòö
 ● ùahdK aEe Püj üüüKùZK ^q
 ùl Zâe @bâé öC_üe cæ ^bègüik
 üj üA[iG ö C\üj eY Êei_, ~ü^aüj ^
 MAKüe Gj üaYaj ie üj üA[èieGaö
 ù\güe Gj üü Zâe @bâé òNU[èieê
 GbkòK^ie aYaj ie aXQòö üi j bkò
 Êü üü Zâe i müieY_üAircæ Gbkò
 ùahdK aEe Püj üü aXQòö
 ● A<èü^U" I MYcüræc ù~üMâ
 R^i üPZ^ZüaXQòö G[ö_üAü@]Kèé
 @]K aYqò ùahdK aEe aYaj ie
 KeQ«öò C\üj eY Êei_, Pthücü^
 @RKüföGüMâ-ùUKüüAfi aYaj ie
 KeaüKè_i | KeQ«öò
 ● G ü Zâe a^cür^ aùgh
 _Zü~üMZü^üj öö
 ● bieZ bküGK R^aj k ù\gü~Cüü
 cYhe @idèa]üe aq òNUQò üi AVö
 ùahdK K_Wj Cù\YMe babYZ
 C{K ùaifòaPie Kei-üA_üe ö
 ● ù\güe a^cür^ [èüi icMâ a<^

aƚai iŋc Gji Cù\ŋM _iAigbueö
 ● ùahdK aE ^icŋY ùl Zàre
 _iepietK ad^gò i icMà@ù_l i@]K
 fibe _ZgZüö
 ● a^cŋr Gbkò K^ù ai K_Wje
 aƚajie aq ò _iAñbieZue ~ù[A
 i _ia^ù ej Qòö @Rè RMZüKeY
 ~Mue, bieZidcŋ^ c^ Gbkò K_Wj
 ai aE aƚajie _iAñ@iKhZ ùj ai
 Ètbiak ö
 ● aqbie bieZ ùj CQò ad^gò
 @]ieZ \ŋid aq ^c @[ŋZüö Gji
 \AeGVue GK akGZ a<^ aƚai ū
 @ic\ir^e ~ir^ù i ö~M @iAaƚai ū
 i e_ZAZ ùj iAej Qüö
 ● Kca; \ŋeK RZid aRieue i è~M
 i Aö
 ● bieZue @ù_l iKZ büa Kc
 cifŋue Kcggqè C_f^Züö
Pij ðú :- _ecŋY \Aeé bieZue
 ùahdK aE aRie 2015eè2020
 c^ue PKaé qj ieue aihK 4.68%
 @baé ðNUò4.2 ^dZ ùcUK U^ue
 _j^a ùairfò@Kk^ Kei-iAQòö
 @^ŋGK eù_üö @^è-iclú, Gji
 2014-2019 c^ue aihK
 3.71% PKaé qj ieue aXp ö ùZua
 cifŋ \Aeé ùahdK aE Cù\ŋMe
 abò\l Zàre aihK 8eè19% ~ŋ«
 aq NUQòö ù\ge i Kk NueiA
 C_ŋ^ue ùahdK aE è ù~M\ir
 ùj CQò 0.75% Gaö ù\ge aE
 C_ŋ^e 12 _ZgZ ö Pðue Gji
 20% ö 2017-18 i q ù, Gji
 Cù\ŋMe Kieaie 1,16,217
 ùKüüüüKéaé ò iAaie i _ia^ù@Qò
 ö aqñahdK aE C_ŋ^ue bieZe
 @ig ciZá3%, ~ij ù Pí^ I ðeü_

ùl Zàre 75% ö ùahdK aEKè
 ^icŋLZ 12Uò ùgŋüue abq
 Kei-iAQòö ùi MŋK ùj fù- Kkò
 ^cŋY, ad^, bèGaö i bŋf^A-ðdeö,
 NueiA aƚajie (@ii aia_Zà MŋfPü
 @i), Jü\ŋMK (QüYàü l i` iKeaü
 _iA), ùbhR, ~ir^aüj ^, _eùag,
 _ŋüKRò, i µ^oi è l ùGaö K_Wj ö
ej ŋ :
 ● aügh K^icŋfe @bia:- _iepietK
 aE Cù\ŋM _iAñù\güè K^icŋfe
 C_f^Zü i j R ö ùZua ùahdK aE
 Cù\ŋM _iAñügh Mŋa^üi µ^üi Zü
 Z<è\ŋK^icŋf cùk^üj öö G[ò iAñ
 bieZKèic\ir^ùC_ue ^bè KeaKè
 _WQò ~ij ù_Zü~MZü\Aeéaü, ^id
 ^j ö
 ● ùahdK mir^ùKqke @bia:- G
 ùl Zàre c^ C^Z mir^ùKqkue ^cZ
 ~a_üZò _iAñbieZKèaü\g C_ue
 ^bè KeaKè_WŋiG ö
 ● aRie aƚai ū :- ùahdK aE
 C_ŋ^ ùl Zàre ^Z^ i icMà _EZ
 Keaü _iAñ aje ùl Zid i j ù~M
 @agŋK ö _è^1/2, Gbkò i icMà MŋKè
 akä _iAñEZ^a ðir^ ù\aiKè_ùWj ö
 ● Kqkú gçK @bia:- G ùl Zàre
 @]K Kqkú KieMe l gçKu Pij ðú
 ej Qüö C\ij eY Èe, ùbhR ùl Zàre
 aƚajie _iAñ; A ùahdK aE i icMà
 C_ŋ^ _iAñ ùbhR amir^ i µKüe
 mir^ l ad^ i `Šid mir^ - Cbd
 @iagŋK ö
 ● cir^ \Še @bia :- Gji ùl Zà
 @ù_l iKZ ^Z^ ùj iA [aieè aje
 ùahdK aE i icMà è KÜY i baq ða j
 cir^ \Š ^j öö ùZYè Gbkò cir^ \Še
 aKig @Zŋ« Reèü ö

● i ùPZ^Zie @bia:- ~\ð bieZue
 i j eŋKeY l gò ie _i ie NUQò Z[ù ö
 Gùa c^ aje MŋcŋY, \ieŋ\ bZue
 KiküZò iZ KeQ«òö ùi cir^u c^eè
 @]Kŋg, ùahdK aE aia\ue
 i ùPZ^ ^j ö
 ● aqñeid MùahYüi aqñie @bia:-
 G \Mue bieZid Cy gò ù^Añ^
 MŋKè@]K _è-ð ùag Keð MùahYü
 i aqñü i AöKeaKè_Wj ö
 n ùKüWj aƚai ū - e~ir^ù _iAñCy
 cir^e ùahdK aE Pj ūi KeY i Kŋg
 GK C_~èq ùKüWj aƚai ū
 (GP:Gi^G^ùKüW) KeaKèüj aö
 ● @i ðMVZ ùl Zà- bieZue ùahdK
 aE Cù\ŋM _adZü @i ðMVZ l
 aùK; iKZ ö Gji G_~ŋ« fNèl c^c
 Cù\ŋM ùgŋüue ej Qüö
 ● bPbce @bia:- Rk, _eçk,
 _eùl Mue, ù~Mü~M @iAöbPbce
 aKig ùj uf Gji ùl Zàre @baé öi , a
 ùj a ö
 ● aRia Èè_ePik^ù :- ùKüZK
 ùahdK aE i icMà ~[ù ùi ^bŋeü,
 ^ù Kò, ùaadMà_e l @^ŋŋŋWiqeü
 Kù~ue aƚajie i icMà MŋKè C_~èq
 _ePik^ùj ai CPZö
 ● _Zü~MZü :- G ùl Zàre bieZe
 cèŋ _Zŋŋ ùj CQò Pð^ö
ùbhR ùl Zà _iAñ ùahdK aE
i icMà- Gji ùl Zè aKig _iAñ bieZ
 i eKie ùKüZMŋG ù~iR^ù @ie
 KeQ«òö ùi MŋK ùj fù- ùahdK
 aE aKig l aq ù~iR^ù \ŋeü aügh
 C}hò ùK; iA ù^ Keaü i j Z,
 Gùl Zàre Z[ŋ i ðMj l i ùPZ^Zü
 i AöC_ue _a] ir^ŋ \ŋe-iCQò
 ùahdK aE i µKZ
 ùKü^ùf i Ròcçg^ cir^cùe \AUö

ùQW còg^ \leu i ad^cib^pbciaKig,
 ùKqk aKig, cir^S aKig, Cù\¥Mú
 I aRie i èdúakig @\iahd C_ùe
 aì^ \@i-icQö

@^¥i^¥ù~iR^ùMVK c^ùe
 @QòKò i µKZ ùahdK aE i icMá
 a¥ajie ù~iR^ù, C^e- ad^kùe
 Gbkò i icMá a¥ajie _iAñ~iR^ù i
 bi-ùahdK aE a¥ajie i Kùg
 ù~iR^ù, i c^Z ad^ _iKòù~iR^ù
 @\ñ ùKùZK eR¥ i eKie c^ Gbkò
 Cù\¥MKèEY eìZò_àì^ KeQ«ö

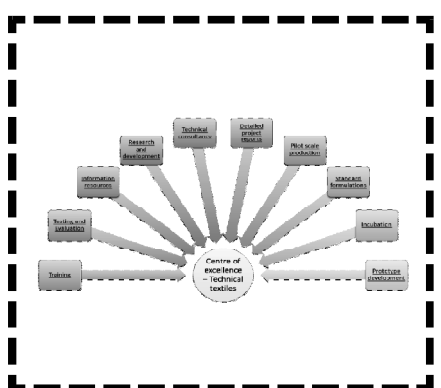
GZ\à¥ZùZ, ùahdK aE C_ò^
 _iAñ @iag¥K aW¥aW¥ ùci ð^ @\ò
 @ic^ì^ù i Kùg, Cù\¥MMVKèi ùcù
 gÈùe eìZò\àie a¥ai ùc^ eìZò
 ùahdK aE i icMá _iAñKùZK C}hò
 ùK; àì^Z ùj iAQò GMVKùe _eù ù
 _òY, i icMá aKig I i P^ù i ^k
 _iAñ a b^ò ù Kù-¥Kic j ùZKè
 ^@i- iA [iGò GbkùK; MK i µKùe
 ^cù_à^ i ieYùe CùfL eìZò
 Gj ùK; MKùe ù~CìReeù
 i èdú i è~M MKe aKig Kei-icQö

ù i MK ùj fù-
 ● RiZid / @kRiZid cir^S @^è-idi
 i icMá cif¥id^ i Kùg @^àS^e
 a¥ai ù
 ● i ^k ùK; à
 ● agÈeid MùahYù i èdú
 ● ùahdK aE i icMá C_ò^ùe
 ^ùdìRZ a¥qù _iAñ_òY a¥ai ù
 ● mir^ I _eicgòù i aù
 ● ^Z^ gò ù\¥Mù _iAñ'_M^ GŠ
 ù_à A^Kùai ^ù i <e ö
 ● ùahdK aE i µKZ C}hò ùK; à
 \leu \@i-ic [èù i aù

i ieYù - 1

Kai ö.	i öi le ^ic	ù i Muc<
1	\ i ù^W^K GŠ @Wò i P cì^ eò yòGù i ùi Gi ^ cè iA	GùMùUK"
2	@j ^1\iaù ùUKùAF ASAèeò yòGù i ùi Gi ^, @j ^1\iaù	KùµiRù"
3.	aù ^ ùUKùAF eò yòGù i ùi Gi ^ cè iA	RùùUK"
4.	_òGi .Rò KùfR @^ ùUùKùfìRò ùKùA ^ùe	A; èUK"
5.	\ i ic [AS@ù ùUKùAF eò yòGù i ùi Gi ^, ùKùA ^ùe	ùcWùUK"
6.	WòùK. UòA ùi ùi AU i ùUKùAF GŠ A-ò deò A^APU, APfKe-ù	^^-Tub^"
7.	^ \ò AS@ù ùUKùAF eò yòGù i ùi Gi ^, M\èiaù"	ù_ùUK"
8.	Cf^ eò yòGù i ùi Gi ^, cè iA	ùÆWùUK"

C_i öj i e :- ad^gù ùl Zùe
 ùahdK aE Cù\¥M GK ^Z^
 @iabò ö Gj i e a¥ajie ùbhR,
 ~i^ù^, ^còY @\òabòùùl Zùe
 ùj iA [ùG ö b i eZùe Gbkò i icMá
 MKe cS_ Qù a¥ajie ajZ Kc"
 ùj iA [èù \Àe ùahdK aE ùl Zùe
 @bèq e i_ ia^ù ~ù [Á eìZò ö
 K^icìf e C_f^Zù, ÈÌ cìf¥ùe

gicgqòl agùk aRie \ÁeèbieZ
 G ùl Zùe GK i èdú i R^K i ù^e
 eìZò a^cìr^, @^Kk i eKieù
 ^ùZò_Ábicùe, cù; ia i ù MÈ
 _ieµieK ad^gù, ùahdK aE
 C_ò^ _Zò @iKhZ ùj iA i cMá
 ad^ ùl ZKè_èù i gq Keòù _iAñ
 GK i è~M i Áòùj iAQòö

ùfLK ùj CQ«òùfLK ùj CQ«òùKid ^ùe i Z \IYbieZ ad^ MùahYù i òNe ^ùYòKò

bîeZîd ùSîU gđ

i êZ Mē ū

i eKîeú i òeLY i ù©β
 bîeZîe ùSîU C_đ^
 j ãi _úC [əú ùaùk,
 aŵfîŵ\gùe G[ùe aé ò
 NUQò ö G_eKò e_ŕ^ú
 ùl Zîe c^α bîeZe aihK
 17308 ^đZ Uuú
 _ecîY aèq ùe aŵfîŵ\g
 88787 ^đZ Uuîe
 ùSîU i ùcMā e_ŕ^ú KeQò
 aù\gú aRîeùe bîeZîd
 ùSîU i ùcMā ùKòYi ò
 _bîagîkú Xwùe _âag
 Keò ùeđ^j öö @^ŷ _l ùe
 ù\g bîZîe c^α gÉú
 aŵfîŵ\gú ùSîU i ùcMāe
 _âag ù~îMq̄ bîeZîd
 ùSîU gđ I ZMÉ ùj CQò

bîeZîd ùSîU gđ _iAñ
 ùSîU _ŷüKRö aÉê @]đ^dc
 1987_ŷd^ Keî-îAQòò ~\đ
 Gj@]đ^dc \ŷeú i ö_ç Pihúu Éú[đ
 el ùj A_îeQò Z[ù ùSîU gđe
 _Zù~îMúZîZK aKîg ùj ùA_îeò^j ö
 ^k Êeî Gj ùKak ùMúG C_đ
 I G_eKòRùY RùY ùKZîu C_ùe
 ^bè KeQòò

KU^"aùK_ù_ùe bîeZîe
 ùSîU ùj CQò\Zîd MēZB%đ^ iAae
 aù i Zî ö ùSîUe @ù^K MŷG
 i ùcîRK-@ú[K I _eùahMZ i êj ù
 ej Qòò _[c ùj CQò_eùah_đhY
 \Áeé Gj ù_îÁKè GK aKl ö
 \Zîdùe Zkòú I «i «@úRcùe
 @^ŷ Pih ùj ùA_îeê^ [əú ùaùk,
 ùi [ùe ùSîU Pih KeòPihòC_KZ
 ùj ùA [iG ö ù\gùe Gùa _đ 40

fl ùSîU Pihú [əúRYù-îG ö_ê½,
 ùSîUeéi ZîZ@îeòl @^ŷŷ i ùcMā
 ^cîYùe _đ 3.5 fl aŷqò
 ^ùdîRZ @Q«ò ö ùZYê aùgh
 bîaùe ù\ge _iaî*k I
 C^e_âî*ke @[đ^Zîe ùSîU GK
 aùgh bckú ^êj Ke[úG ö

MZ 200ahò]eò ^Re
 _đZK Mŷ I gq _Y@ù ù~îMq̄
 _ŷüKRö _iAñGaò \CWjZ@îeò _iAñ
 ùSîU aŷaj Z ùj ùA @ù Qòò K_îeé
 ^cZ i Zî@ù_ùSîU @]K L\Wj
 ùj ùA [əú ù~îMq̄ G[ùe aÉ Z@îeò
 Keî-îG ^j öö @^ŷ _l ùe, C_đ^
 \Áeé gÉú I aŷaj ùe \Áeé@]K
 C_ù~îMú i ù^ŷK" `ùAae
 @ù ŷù_ùe, ùSîU ^cZ K_Wj aù
 i ùcMāe Pj ùj ùj ùA fùò ùZîa,
 i ù_ZK _eùahMZ _Ábcùe @^ŷ

...KZK iZibkàùSìW c...Yì@A Z aip Ke«ò ö Gjie @[ðùj COQ i ueigòue ùSìW gù Kè i eKieù ù_èùj ^e cizà iµKùe icFK"]ieYù\èü-üAQòò

ùj aie i _ia^ù i Àùj üAQòò àiaieKieù aùYR¥ ùl Zùe Gjie afaqie i e^özZ Keàùe aàfù\g i eKieùéGA @üA^"]ü^ue _àüü üj üA [àieèi ùic< l i ue _YìKò _üAñ i eKieùéGA @üA^"]ü^ue _àüü @C ùSìWe Pij àuej fù ^üj ò ùZYè KeàùKè _üWjò

ùSìW ^cZ @^¥ üKòYì ò i icMàe bièZùe a^éü^ Lü¥gi ¥ I PòKèùSìW ^cZ @Lùe _YìKò I PòKèùSìW ^cZ @Lùe _YìKò Keàùe afaì ü ej Qò ö G[ò üAñ KeàùKè @üA^" _Yd^ KeMfù ö i eKie ùSìW cùMwKèèi qüü kL KieY aÉùj üj COoi aViedMeZB% ò @Lü @üù KQ «ò ö GVùe _à^ ©

ùSìW ^cZ i icMà ö

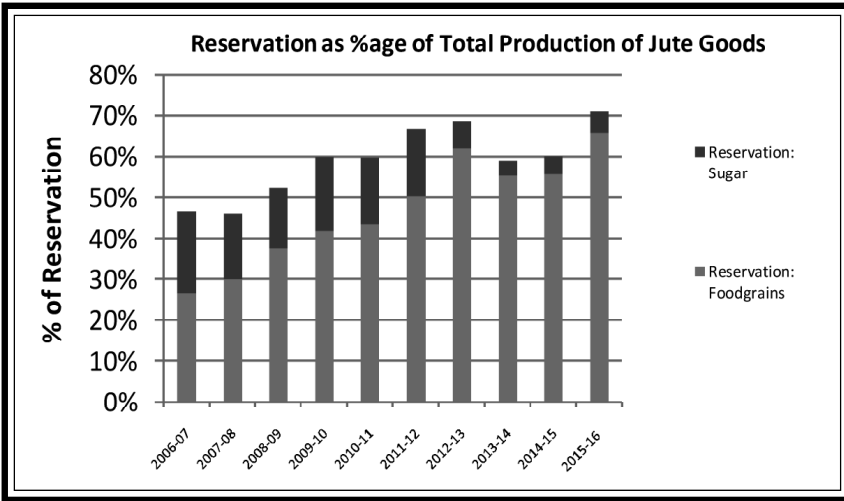
ùSìW _YùKRò i icMà @] ð à c : @bòü _ ^ù@igüaù ?

abòlà ÉKèùSìW ^cZ @Lü

@üù\èü _YìKò KeàùKèaùZicK K Keàù i Kùg CYÁ Gjò @üA^" 1987 ci g ü cA 11 ZieL \ò Vieè fMè üj fù ö Gjò @üA^" @] ð ue ùKCñ ùKCñ _ù [ð à ü _Y¥\à¥MwKèùKùZ cizùe ùSìW ^cZ i icMà \èü _YìKò Keù-è, Zij ù _Zàhòì eKie ^q ò eY Ke«ò MZ Zð ò \g Sù] èð Gj ù \èü ùSìW gù Kéaj écüzùe ù_èùj ^ cKQòò GA KQòì cd _àð _ù, @^¥Zc aj Z ùSìW C_ü ^Kieù \g búa aàfù\gùe Kèé G_èò ùKòYì ò @üA^" ^ [fùò ùZua ùi Vùe cª GK @^èü @üA^" Zòieò üj fù @ùKòae 12 ZieL, 2010 ci g ùe ö 2012 ùi ù_è e cüi èè Gjò @üA^" Kù-ùKieù üj fùò ùZua 2014 ci g ù_è Gjú Kù-ùI c ùj üA^ [èü RYü-üG ö _YìKò _üAñ ùSìW ^cZ i icMàKèbieZ i eKieù bkò aàfù\g i eKie i qüü kL KY«ò ^üj öò aeò _ueùl biàue, C_ùbiqùeGj üKéafaj i e KeàùKè

2. Year	Total Production of Raw Jute ('000 MT)	Total Production of Jute Goods ('000 MT)	Total requirement on Govt A/c. (B-Twill) ('000 MT)	% of B-Twill to total Jute Goods Production*	% of jute in B-Twill to raw jute production*
2006-07	1800.0	1356.3	400.7	29.5%	22.3%
2007-08	1782.0	1776.0	557.9	31.4%	31.3%
2008-09	1476.0	1633.7	572.2	35.0%	38.8%
2009-10	1620.0	1323.3	530.7	40.1%	32.8%
2010-11	1800.0	1565.7	688.6	44.0%	38.3%
2011-12	1845.0	1582.4	864.2	54.6%	46.8%
2012-13	1674.0	1591.5	884.1	55.6%	52.8%
2013-14	1782.0	1527.7	778.1	50.9%	43.7%
2014-15	1296.0	1267.1	727.5	57.4%	56.1%
2015-16	1440.0	1217.2	829.0	68.1%	57.6%
2014-15	1296.0	1267.1	727.5	57.4%	56.1%
2015-16	1440.0	1217.2	829.0	68.1%	57.6%

*Note: Here B-Twill refers to sacking purchased directly by government.

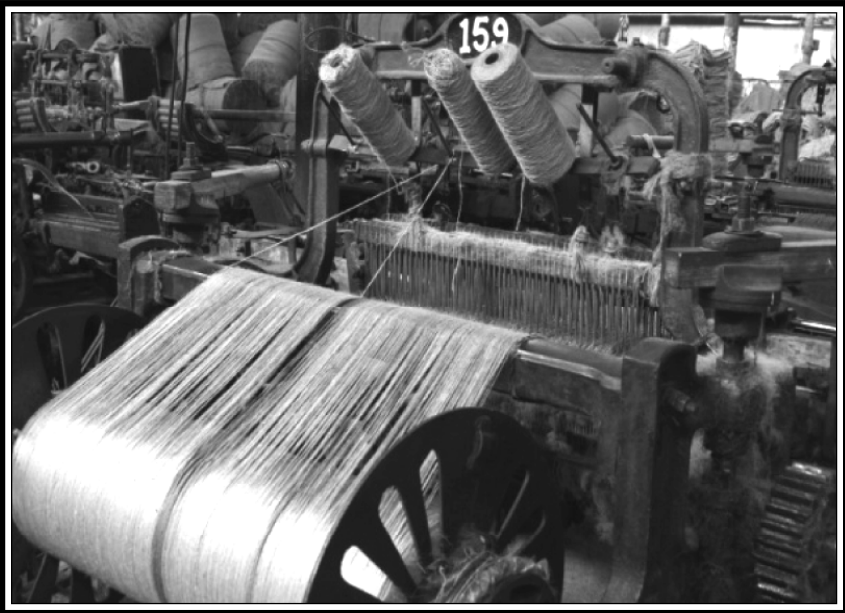

ùaùk, 2015-16 ùakKêZùj ù
 8.3 fl ùcUK"U^"aòUòCAFùe
 _j*Qòò @["ìZ" 10ahùe _ìd
 107% aq òò @^¥ _lùe, ùi jò
 icd c^ùe, ùSìW C_ò^ 18fl
 ùcUK" U^"eè 14.4 fl ùcUK"
 U^"Kèj ài _iAQòò ùZùa ùSìW
 i ùcMà a^aj ie _iAñi eKìeú i eìl ù
 _àìr^e j ie 22.3 _ZgZ eè 57.6
 _ZgZ Kè aq òò _iAQòò ùi jòkò
 i eKìeú \ùeú i aèùSìW i ùcMà KYù
 _eìcìY 29.5% eè 68.1% Kè aq òò
 _iAQòò Gb kò i eKìeú i òel Y e
 Kìc a j ; òéj ie Gj òùf Lüe _à©
 Mā ùe _àgZ ùj iAQòò

Gbkò i eKìeú i òel Y \ùeú
 @ìgù Kei-ùA [ìfù ù~ ùSìW gð
 ^@ìr^@ùC_ò^ ^ìcìY Keà I @ìj èò
 ^@ùaRìe i ÁòKeò i òò ùi eìZ ùj aò
 ùZùa IfUù ù\LìMfù ù~ ^R i Zò
 aRùd eL àù _iAñ ùSìW gð
 i eKìeú Gj ò@iA^ C_ùe @]Keè
 @]K ^bè Kfù ò G_eKò ùLùfù
 aRìeúe ^Re C_ò^Z i ùcMà aKà
 KeàùKèaúe ùr^ù KeàùKèc^ Gj ò
 Cù\¥M aò k ùj fù ò ùcìW ùcìWò
 bùa a©ìr^ Gj ògðe ùKak
 ùMùG i ùcMà, ~[ù@Lù aù aÉù I
 ùKak RùY j òùKZù~ [ù i eKìe,
 ej Q«ò ùSìW gðe GZùìg
 ^bègùkZù_Qe KìeY ùj CQìGbkò
 i eKìeú i òel Yò GK [ù _ìcìY Z
 ùj iAQòò~ ùSìW _¥ùKRò i ùcMà
 @]òdc aùùR_òGc_@KQ_ KZùe
 ùSìW gð Kè aj èLù ùj aù _iAñ
 _à©iA _ieòùj ò `k Èeì ^Z^
 i ùcMà _ÉZ Kò ù ^Z^ aRìe e
 aKìg ùj iA_ìeò^ùj ò

@^¥_lùe, aòfù\gùe ùSìW gð
 ùj CQòaRìe @ìj ieZ ò Gj ò\Aèè
 Cbd C_ò^ I e_ìr^ù ùl Zùe
 ùi ViKìe ùSìW gð bìeZ @ù_lù
 @]K bf_àgð Ke[èùRYù-iGò
 GVùe _à© i ùeYùe Gj òCbd
 ù\ge ùSìW C_ò^ I e_ìr^ù
 i μKùe i c¥K Z[¥ C_ìù^
 Kei-ùAQòò GK [ù i Z ù~ i eKìeú
 i òel Y i ù©β bìeZùe ùSìW
 C_ò^ j ài _ùC [èù ùaùk,
 aòfù\gùe G[ùe aq òò NUQòò
 G_eKìe_ìr^ù ùl Zùe c^ bìeZe
 aìhK 17308 ^dìZ Uuù_eìcìY
 aèq ùe aòfù\g 88787 ^dìZ
 Uuùe ùSìW i ùcMà e_ìr^ù KeQòò
 aù\gù aRìeúe bìeZùd ùSìW
 i ùcMà ùKòY i ò_bìagìkù Xwùe
 _àìag Keò_ìeòùj òò @^¥ _lùe
 ù\g bZùe c^ gÉù aòfù\gù
 ùSìW i ùcMàe _àìag ù~ìMà bìeZùd
 ùSìW gð I ZMÉ ùj CQòò bìeZùd
 ùSìW gð _Zù~ìMùZù Keò_ìeàù
 _Qùe aòfù\g i eKìeú ^ìZòl

ùi ViKìe cìf¥ @ìj ieZ ùKùZK
 i èqù [èùaùk bìeZùd ùSìW
 C_ò^Kìeú]ìcù_òùì bKòKìeY
 ej Qòò aòfù\gùe ùSìW gð _iAñ
 a\èZ" ù\ d _ìd 35 _ZgZ Kc"
 [èùaùk ùi VòKìc Ke[èùgùcKu
 _ìeògùcK c^ bìeZ Zk^ùe _ìd
 30 _ZgZ Kc" ò ùZYè ùi ViKìe
 ùSìW gð _iAñ@ìc Zk^ùe _ìd
 15eè 20 _ZgZ cìf¥ @ìj ieZ
 i èqùej Qòò Gj ùi j Z, 10 _ZgZ
 e_ìr^ùej Zò(ùSìW i Zù _iAñ 7.5%)
 ù~ìMà aù\gù aRìeúe bìeZùd
 ùSìW i ùcMà @ù_lù aòfù\g ùSìW
 i ùcMàe Pùj òù @]K ò G_eKò
 aòfù\ge ùSìW i ùcMà C_ùe
 bìeZùe ùKòY i ò @ìc\ù^ò gÉ
 fùMè^ [èùeè ù\g bZùe c^
 bìeZùd ùSìW i ùcMàe Pùj òù j ài
 _ìCQòò G[òù~ìMà^KU @ZùZùe
 @ìSà_ù\gùe [èù \AUò ùSìW
 KìeLìr^iKèa! KeàùKè_WQò!
ùSìW i Zùl aÈe C^ZùKeY :
 bìeZùe C_ò^Z ùSìW i Zìe \A

ZZidlog ^c^t^e (UoWö5eUoWö 8) uatföKj ü-iG ö Gbköi Züe üKak @Lüb kö i ücMäi _ÉZ Keü-iG ö GVüe ~öjA Xj-iG ü- bieZüe C_öZ üSüW I i ZüL\Wj üj A [äieäüSüW gä MÖV K @Lü _ÉZ Ke«ö Gaö üi MÖV K _üAñ aRie C_f^2 Keüü üj CQö i eKieü \idZö üZüa Gj üGK bF P&ü] ieo Püj äü ^ [üf, aöü üKöYi ö ü_öüj ^ue Pihü c^ C^Zc^e üSüW C_ö^ _üAñ@Mj üj «ö^üj ö üZYé üSüW i Ziké@üj éü _eciRZ Keö C^Z i ücMäi C_ö^ Keüü üj CQö GK @üj ^ ö Gj ü\üü C^Zc^e üSüW C_ö^ üj a Gaö üi jöüSüW _ÉZ C^Z I C_ü\ d i ücMäi _üAñ aRie c^ i Äö üj iA_ieä ö `küe üSüW Pihüü @ü[K fib üj a I üSüW gä_Zöi gäüü^ c^ fibü^Z üj üa ö üZüa C^Z üSüW Pih _üAñ Pihüü^ c^ @Mj _Kig Keüü CPZ" ö aÉZ büa üSüW MQe Pieüüei_Y ^ Keö]üüüü_j Zö VK" icdüe iüe I KÜ^ügK _üidM I _c^üZ ag^ aFajie _üAñPihüü^ üü_üj Z KeüüKé _WjüüSüW i ZüC_ö^ _Köüe GK MeZB %ö @ög üj CQö üSüW MQe QüföQüWjAüö G [ö üAñ Pe _üYö @iagFK ö bieZüe GcZö i äöü c k^ [äü i ü^ue üSüW Pihüü^ üSüW MQKé eiÉüKWj LúfLcüe [äü @_eÄie _üYüe aWjA eL [üüö G [ü-üMäc^ üSüW i Zie c^ j äi _üA [üG ö üSüW Pihüü^ C^Zc^e

ag^ I Pih i `Süd @^Yü^Y i P^ü I i äöü \_äü^ \_üAñ 2015üe üSüW-@üA üKdie \_Kl @ie, üj iAQö G [üe üSüW MQKé \_üYüe i XjAaü \_Köü i µKüe c^ Pihüü^ üe C^Z üa h d K m^üKögk @ü \_üYAAü \_üAñ\_üj Z Keü-iG ö üSüW MQKé i XjAü i [éé `Zü aüj ié Keüü _üAñ Zü^üü üa h d K üKögk _Yüü^ ü~üM^ ö aböü _Kiee G^RiAc" Reüue eüü id^K _Köüe Gj ü@I _üYüe c^ Keü-iA_üe ö agé i äöj Z" Jü\YüMK G^RiAc" C_ö^ Kieü "ü^üüüRiAc" Kpiüü G [ö üAñ GbköiG^RiAc" _ÉZ Keöü-üj üüü cüZüüMüG i _üj üe üSüW MQeé `Zü KXj-iA_ieä ö (G [ö üAñ i ü] iéYZü 18-22\ö^ i cd füüM) ö

üZid _j Züüj CQö i üüid *küe C_f^2 _üYüe _KZK büa RiäuYc^üüeLö üi Ac^üü \üüüSüW MQKé i XjAaü _Köüö Gjüa^c^ü^ RjU-@üAüKdie _Kl @]ü^ue _eüü ickK büa @ie,

Keü-iAQöö Gj ö _Köü _üAñ 10- 12 \ö^ i cd \eKie ö ZZid _j Züüc^ aböü@YRiäu C_üe @ü] iéZ ö Gj äA _j Zoi üüid üSüW Pihüü _üAñ C_~öj cü^j G ö Gj üüüüSüW MQ i üXjAaü Kü-ü I üi [éé `Zü aüj ié Keüü Kü-ü _üAñ @I i cd füüMä Gaö @ü _i KZ C^Zc^e i Zü aüj ié Keü-iA_ieäö

C^Z Köü _Yüüü I üSüW MQ i üXjAaü _üAñ C^Z üa h d K _Köü @ü _YüAaü \üü C_ö^ üe _id 15 _ZögZ I Pihüü @idüe _id 25% @bäé iNUö_ieä ö üZüa C^Zc^e üSüW C_ö^ üj üf, Gj ié _KöüKeY Keüi Zü@iC aÉ Zöüéü _üAñ C_~öj ~^_üZé c^ @iagFKZü _WjA ö a^c^ü^ üSüW KieLü^ü aüj @cke ~^_üZö aFajie Keö«ö ö G_eKö üSüW üUüKüüföRiög^ Reüue ü~üM^A \üü-iA [äüüc^ ^MÖV K c^ 1980 \gKe ö

KU^" I i ü^üK" aÉ Cü\Yüüüe ü-bkö_eä^ö NUQö

ùSìW Cù\¥M ùl Zùe ùi bkò_MZò
 ùj ùA ^ùj ó ö ùZùa, @^¥ aÈ
 Cù\¥Mùe a¥ajZ ùci ò" @ìKê
 ùSìW ùl Zùe C_ù~M Keàù_ùAñ
 ajMVG_KÌ @ìe, Keù-àùKèi ò
 ùj ùAQò ö C^Z Kì ce ùSìW l
 @ù]K ùci ò" \ùC^Z cì^e i Zù
 l ùSìW i ùcMá_ÉZ Keù-ùA_ìeàò
 Gj ùC_ùbìqùl Cù\¥M C_KZ
 ùj aù i jZ, ùSìW gù ùe gùcK
 C_ùKZù c^ aè ò_ùAa ö
«jùr-iùcMá l i_ùa^ù ùSìW
 i Zù a¥aj ùe Keò abò ù@Y-
 _ìepeK l cìf~@ iùcMá_ÉZ
 Keù-ùCQòò G[òc^eàjè_Kìe
 ùSìW a¥M, fùMR, ù~ùZù, ùSìW
 @kòKìe, Nei RiAaù_ùAñ iùcMá
 @ùò^ùcY Keù-ùCQòò ùSìW MùFù
 l_ù ù_ùQù c^_ÉZ ùj CQòò
 ù~CMVYK_ùZùZ a c^_ùP¥
 ù\gùe ùag @ùZ ùj ùAQòò GZ\
 a¥ZùZ ùSìW ^cZ jZùZìeKìMR,
 ùUaf_Ká, ZK@ùùLìk, ù_^ÁùS,
 UòKbe, ùUà_ùAF Kbe Gaò
 K¥ùfŠe c^ ùag @ùZò fìb
 KeQò aùgh bìua _eùah
 i ùPZ^ ^MèKcì^u_ùAñ@l KQò
 cj wùj ùf c^, ùSìW ^cZ iùcMá,
 i ù^ùK iùcMáe GK aKÌ bìua
 Cbù ùj ùAQòò ùSìW Pìh ùj C[èù
 i ù^ùd @*kùe Gbkò iùcMá ^ùcY
 `kùe Kcò ò-ègò c^ i_ùA
 ùj ùA_ìeQò aùgh bìua Èdò
 i jùdK \k MV^ Keòcj kicù^
 @Za^bègùk ùj aù_ùAñ c^ Gjù
 i jùdK ùj ùA_ìeà ö
 j_ùeWi, i ùf bìu Uìe
 ù`eùMùcù, cìKò Gaò ùA^i e l

@ìA.ùK.A.G. bkò@ìK RìZùd L¥Zò
 i ù^ùaìS j @èKò ù l b^cìWò
 Kùeù`ìe" l aùg" ùUùÀù,
 G.Gì.WòG., ùl ùùeùR" Gaò
 ùi ^i aèò" j @èGjò i cùÉ c^
 ùSìW ^cZ i_ùM^a¥M^aKàKeQ«ò
 ùZYè i cde @ùj ùj CQò@] Keè
 @]K iùcMáe WRùA^ ZìeKeò
 C_ùbìqùu _eà^Z_i_ù
 _eù_ùìe, Cycì^e ùSìW ^cZ
 iùcMá_ùAñ aù\gùe c^ aRìe
 C_f^ ùj ùA_ìeà ö ùMùAe
 fùA`ÁùAF, G^ùRì, Kà,
 @ìeùaìe" l aùfò ùa`bkòbìeZùd
 aùSMVAK_ùZùZ aRìeùe_ùag
 Keò ùeQ«ò
 _Zkù ùSìW i Zù ^cZ aÈ
 Zìeò a¥ZùeK L\Wj, aYù
 ùj ùA^ [èù ùSìW ^cZ @^¥ì^¥
 iùcMáe c^ Pùj ùù ej Qòò cUe
 MùVj bZùe l C^ù_ùèù]K
 bìuaùe c^ Gj ùe a¥aj ùe
 Keù-ùCQò GMVYKèùahdK K_Wj
 c^ Kùì-ùA_ìeà ö ùSìW ^cZ Rì-
 ùUKùùAfi^e C_ù~M i b^f"
 AòRò ùeòùl Zùe c^ ùj ùA_ìeàò
 GZ\ a¥ZùZ c^Kù i ùKìZ i cì ¥ù,
 eùÈì^ùcY, ^ùiaS i e l ù Gaò
 G_èKùeK UàK^ùcYùe c^ L\Wj
 ùSìW a¥aj ùe Keù-ùA_ìeà ö ùSìW
 Rì-ùUKùùAfi^e _eùag @^Kk
 l ùRaK MèY ù~ùMè i b^f"
 AòRò ùeò ùl Zùe Gj ùe a¥aj ùe
 KeùùKè aÈ c^Yùkd ^è^ò
 ù^AQ«ò ù\gbZùe i ù^ùd
 Rkaidè l c^Kìe @aìùKèù^A
 Gbkò Rì-ùUKùùAfi^e_ùd
 210_Kìe _ùdM Keù-ùA_ìeQò

@^¥ Rì-ùUKùùAfi^e ùSìW
 ^cZ Rì-ùUKùùAfi^e @]K ùRaK
 _KùùKèY MèY ù~ùMè_èùah
 i ùPZ^Z ^Zò ^è ùeK l
 AòRò ùeò ù_ùAñGjùùag MèZB
 aj^ Kùe ö
ùMKeùÈù: ùSìW_ùAñ i_ùa^ù
 @i cùZ ö G[ò_ùAñ C_ù^ l
 ùUùKùùAfi^e [ùì ùèej Qòò ~\ò
 KQò@bìe @QòùZùa Zjù ùj CQò
 ùSìW iùcMáe MèY a^ù i è^Z Keò
 Gj ùKèGK ^è-èjòì ÁKìeù l @ùdKìeù
 C_ùdùe_èYZ Keàù_ùAñ@ìag¥K
 C\¥cZùò aùfù\gùe ùSìW gù
 ^R C_ùdùe ^ùR Vèù ùj ùA
 C_ù^ùe l e_ù^ùe c^ @bèè ò
 jùì f Keò ùeQò ö Gjò Cù\¥M
 Èùaf`ù ùj aù_ùe ùi VùKìe
 i eKìe @ùMA @ùì Q«ò ùSìW gù Kè
 @agÁ i jùdZùù\àù_ùAñZùùj CQò
 ùSìW ^cZ iùcMáe_ùYùKòKè
 aùZìckK Keàùò ùZùa Gjù i ù^B
 c^_ùZ¥K ùSìW KìeLù^ùKè
 aRìeùe ^ùR ^ùR _ZùZùZù
 KeàùKè_Wj ö
 bìeZùe Kèè Gj ùe VK"
 aZèùZ Kù-ùj ùNUQòò ùSìW gù Kè
 ùR_òGc. @]ò^d c @]ù^ùe
 @]Kùg i jùdZù cKQò ö G[èè
 _ùcYZ ù~ bìeZùd ùSìW gù ^Re
 i Zò_ùAñ eKìeù i jùdZù C_ùe jò
 ^bè KeQò ö ùSìW iùcMá_ùAñ
 i jùdZù cìf¥ i è Keàùù~ùMè Gjò
 gù _Zù~ùMùZùl c ùj ùA_ìe^ùj öò
 ùZYè Gjò @ìA^e ZRcù Keù-ùA,
 ùSìW gù e _Zù~ùMùZùl cù^ùbìe
 aùX^Aaù_ùAñ @ìag¥K a¥aì ù
 Keù-ùCQò CPZ" ö Gjò ùl Zè aKìg

1. **À**Àààà à ÙKëùCPZ"ò ^Z^ aRie
 i Àòl ^@r^@ùSiW i icMá^còY \leú
 Gjò gð ij iò_ç Kék K I
 KieMecir^u @idaé òùjüA_ieòò
 ùZúa Gbkò_e@^ ì cdüe c^
 bieZid ùSiW gð _iÀr@iA^e i el ü
 KaP @tagFK ùj aö ùauj]j & ùSiW
 ùl ZKê\@i-ic[âu@iA^MZ i el ie
 cüZKêKëgü jâi Keð ùSiW gðe
 @ij^KüKeY I aÉieüKeY cîp^cùe
 Gjò ùl ZKêa^*iA eLî-iA_ieò ò
 G[ò_üAþ ùSiWPh I gð ij iò_ç
 _ùZFK @ögü\ieue Gbkò_âüi
 KeùKê_W@ ù-cZòGjüaöÉeùe
 _Zù~üMüZù Keùù _üAn i l c
 ùjüA_ie[è ö

5. India & Bangladesh: Production and Export of Jute Goods				
Raw Jute Production ('000 Bales)			Total Exports (Million INR)	
Year	India	Bangladesh	India	Bangladesh
2008-09	8200	5172	12161.6	56045.8
2009-10	9000	5945	8594.6	NA
2010-11	10000	7803	18541.5	90946.0
2011-12	10250	7405	20949.6	81941.4
2012-13	9300	7572	19918.0	96578.7
2013-14	9000	8000	21219.5	89172.7
2014-15	7200	NA	18138.1	97295.9
2015-16	6500	NA	18893.9	109565.5

bieZ i eKieU ad^ c^Yikd @jir^ue ùfLK ùSiW Kcò^e biüa Kü-ÙeZ ö

ùZk I Mÿüi " ùl Züe _òRò^Üag

ùK; àù_ùUifdc" I _kZK Mÿüi "c^ü]ucdà_â_ä_ü^ bieZüe ùZk ùl Züe aòghbüa @iaÄZ
 I ààKi_üe _òòað~ùM Keùù_üÀàùU^e jüAùWáKiað" gð üe Kic Ke[âu abðÜKµi^ie cL^cî^ue
 @ij^ ù\AQ«ö MZ ùi ù_òe cui ùe fS^ue @üüdiRZ @iaÄZ ùZk Kì_ ^fîcú i µKZ ùeüWÿüi ù
 Kü-ÜKic_üe C\üaú] ^ ù\A gð_â_ü^ GjüKjQ«ö

gð_â_ü^ KjQ«ö~, bieZüe gqùl Züe GK agük aRie ej Qòl _è-ò^Üag @^Kk ^üZò
 c^_â_ü^c^ü^ue; àucü\ü ù^ZZ]ü^ i eKie _ÉZ KeQ«ö ùZYèaùU^e jüAùWáKiað" gð üe Kic
 Ke[âu Küµi^icü^ Gjüe i è~ùM ^@«èuairföüi KjQ«ö Gaia\üe Zü c^Yikd I bieZ i eKieU
 _I eèi cÉ i jü~ùM ^ÜagKieicü^ueü~ùMüA \@i-è_à_üaüfögâ_â_ü^ _ZgZüü\AQ«ö

gð_â_ü^ KjQ«ö~ bieZ i eKie ^üZüe i óÁie @üYöucKA^" AS@ü Kü-ÜKic @ie_ KeQ«ö
 òRòað~ùM Kê@üKhZ Keùù, Àù^übi ^Kèù@_üj ^ ù\auZ[üað^còY ùl ZKê@ü] é KüKeY Keð
 bieZKéagðe cîr^è üKPeð j aüe _eYZ Keùùj CQòGjüe CüYgÿö G[ò^cù« ù~Cñ25Uòl ZKê
 Pj_Z Keü-üAQò Züj üc^ue ùZk I Mÿüi " ùl Zâ^Yzcö ùi jòkògâ_â_ü^ i öMü_èVüe @üüdiRZ
 bieZüe @iaÄZ I ààZk Kì_ ^fîcú ueüWÿüügüe ù~ùMü\A[üfö üi Vüe üi Kj[üf_ü~ i öMü_è
 agbùZk Kieaiee ù_Éi Kùüj üA[âu KieYeèüi ViKie @Mj_ü_è-ò^ÜagKieüue@c^Y Keùù_üAn
 bieZ i eKie @Mj_üö Gjü_iaèégâ_â_ü^ PkZ ahòRfîA cui ùe @üceKie jüA^" i j eKê~iA bieZe
 I ààKê_ ^fîcú_Kidüe ù~ùM ù\auKèüi ViKie _è-ò^ÜagKieüuec^ @ic^Y Ke[üfö

GVüe CüfL ù~üMÿ_ü~ bieZüe 67Uòl ààKi_ @iaÄZ ùj üAQòl G[ò_üÀàù\gü ùZk ùl Zâ
 ^ÜagKue bieZ @ic^Y Keð_òRò^Üag @iKÁ Keùù_üAn bieZ i eKieU ùZk I _kZK Mÿüi
 c^Yikd Ze` eè^iZMZ ^è Zò^@i-üAQò

gd _ê- bPùe ad^ Cù\¥ùMe aKìg

WKê G.ùK. KêKêùe

aùK | āZ KkZ^a Cù\¥ùM
 cL¥Zü lāā l c[∞]c gùe
 @«bòqò Gj ò Cù\¥ùMùe
 5.40 fl eê@]K KkZ^a eè
 bteZùe ej Qò i teùù\ge
 ùcùl KkZ^a i òL¥ù 24fl
 69 j Rieö Gj ùù\ge ùcùl
 fMù C_ò^ e 60gZügg
 _eY Keü iGö G[aùe _äd
 62 fl ùfùK ^è-èjò ù\ge
 @]Kügg KkZ^a _eYKikèù
 Gaö Giaè ~^a üZò l
 C_KeY 15ahè _eYü
 `kùe Gj iè C_òZ i ùcMā
 Cycir^e ^èjü MZ _äd
 @Mahòc[∞]ùe _äd GK fl
 Z«e @ü]è^KùKeY
 Keù-ùA_ùeQò KkZ^a bkò
 ùeWùcW ù_ùhik Zèùeò
 ùl ZùòcL¥Zü lāā l c[∞]c
 gd Cù\¥ùMùe ej Qò

aglad^ aùR¥\g¥_U: C_ùe MeZBù\ùfö 2005ùe
 aMZ \gSùe aà] Z«è a¥ai ù
 (GcG`G)e _Z¥ij iè _ùe agß
 ad^ aùR¥ l ad^ Cù\¥ùM aùgh
 bùua _biaZ ùj iA [fìö GcG`G
 aù cfUò ùAae aS` a¥aiùe
 _ùZ¥K ù\g _ùAñ agß ad^
 aRieùe GK ^YÄ @^è_üZ aùùKùù
 ^q ùeZ ùj C [fìö Gj iè _Z¥ij iè
 _ùe ù-Cùù\ge ad^ i ùc [ü l
 C_ò^ l cZü bf ùi ù\g _ùAñ
 ^èù i è~M @i fìö Gj iè i è~M
 ù^A @ù^K ù\g @l Lyùe aùgh
 KeòKc`cRèùe @]K ad^ i ùcMā
 C_ò^ Keò agß aRieùe ^Re
 Kieaie aXjAùfö agßè ^icùlicù
 K_Wj Kpù^icù^ Giè iè abòù
 eùÁùe [èù K_Wj _ÉZKieù
 dèUMVKeaè ù\A gÉùe Züj ù
 KYèKèi c [òùj ùfö Gj òNUYie
 bf _bia agß Èeùe ad^ l
 ù_ùhik Cù\¥ùM C_ùe _Wfìö
 @ùceKù, dèùù_ùd i cùùd l
 Rù_ù^ K_Wj e cù^, WRùA^,
 aò_Y^, LPèù aKùd a¥aiù @lò
 C_ùe @]K MeZBù\A aRieKè
 @]K @lKhK Kùfö Pù^, bteZ,
 aùfùù\g l bGZ^ùc bkò
 aKiggük eùÁGj òcù^ aq ò_Kòùe
 i ùcf ùj iA _ÉZò aùC_ò^MZ \M
 C_ùe MeZBù\ùfö 2005ùe
 ùKùù a¥aiùe @ai ù^ _ùe K_Wj
 l ù_ùhikè @ì«RìZK Kieaie 6
 gZügg aq ò_ùAQò 2004ùe Gj ù
 45400 ùKùùWfìe [èùù aùk
 2013ùe 76600 ùKùù
 Wfìeùe _j *Qò Gùa aKiggük l
 Èl aKiggük ù\g i cij agßK_Wj
 l ù_ùhik e_ù^òùl ZKè_äd 70%
 @a\ù^ ù~ùMìCQ«ò agßè 75
 gZügg ad^ aùR¥ aRie ACùeù,
 Pù^ l Rù_ù^ùe ej Qò
 @ì«RìZK K_Wj Kieaie
 _Zèhò6 gZügg j ièùe aXjè ùaùfö
 @igù Keù-ùCQò 2025 i è ù Gj ù
 16,0000ùKùùWfìeùe _j *è
 ùaùfö @^ècù^ Keù-ùGö Gj ò
 @bèq Kè\Áùe eLò abòùù\g
 ùi cù^u C_ò^ l cù^ aq òC_ùe
 MeZBù\ aùÈùbiaKò
bteZùe ad^ Cù\¥ùM :
 @ì«RìZK K_Wj aRieùe bteZe
 i Zùùag CùfL^ùdö G ùl Zùe
 ^Re_àZK i ò_\, C_ò^ l cZü
 l @^¥ù¥ i èq ùi è~M_ùAñ bteZ
 i èq ùR^K i Zùe @Qò ùi MèV
 ùj fù -
 1) bteZ agßè \Zùd i aò]K i fK
 l ZkùC_ò^Kieù eùÁö
 2) K_Wj C_ò^ùe agßie bteZ
 \Zùd

3) bieZe Z« \I Zúagðie i ad]K
I agðBaRíee Gj ú 63 gZúgö

4) agðBZúKú\I Zúe 24 bM I
PeLú\I Zúe 8% bieZúe @Qö

5) bieZúe K_Wj Cú\¥M úAn\I,
KéjkuúfúKqöKc" cRèúe @]K
i öL¥úe C_f²ö Gj ú i jZ I ðal
c#c ad^ Cú\¥úMMúK úAn
ieKíeúe @Zoa¥ai úej Qö

bieZe NüeuA K_Wj I
ú_ithK aRíe 2023 @ú[K ahö
i é ú GúaKíe 4000 úKúúeé
22000úKúúe _j* @ie i _ia^ú
ej Qö bieZe úcúú" e_í^ú c#eé
ú_ithK_Zúe e_í^ú _ecúúY _ed
40 gZúgö

bieZúid @[úZKé ad^
Cú\¥úMe @a\í^eé Gj íe MeZB
_cúúYZ j Gö úi MúK új fú:

1) ú\ge úcúú" e_í^ú @ide Gj ú
13 gZúgö

2) úcúú" gú C_ú^e Gj ú 14
bMö

3) KhúúI Zú_úe Gj ú\Zúid i ad]K
^è_éú_úí^úKíeú úI Zö 450fI
úfúKúe Gj ú i úúú kL Kcúè_éú
ú\cQö

4) ú\ge úcúú" RíZúid @id c#eé
Gj úCú\¥úMe @ög 4 gZúgö
ad^ gú úI Zúe bieZe Kúú
_úKZK i éúú i è~úM ej Qö ~úú
Gj íe \I Zú I _Zú~úMúúI cZúKé
aXúCQö ú\ge Cbd _úKZK I
KZú Z«é_Pè _ecúúYue C_f²ö
_úKZK Z«MúK c#úe K_ú/Zkú,
úSúú, ífK (úegc) _gc _cúúö
új b kúKZúe aúc^h¥KZ
Z«é c#úe i ú^úK" `úAae ~[ú

_fúAe, bú úKúR", ^úA f^,
@úúKúfK" @^¥Zcö Gj ú i jZ

bieZúe gúEúe gú: gúú cúúkú
C_ú^ LyúKc" I @^Kk íeKíeú

^úZú^údc ej Qö ad^ gú c#úe
ú_ithK_Zúí aúe@]K cif¥ cúúZ
_úú[úú~úMúG I ^è_éú úAní ad]K
i è~úM í Áú Kúeö ú_ithK_Zú
_ÉZúe cjkúú ^è_éú i è~úM
i éúú @]K [éúeé Gj ú úi cú^u

@ú[K ícúúRK aKígúe íj údK
új úA [úGö Gj úúWj Gj úCú\¥úMúe
_ÉZ j ÉZ« íúMá, j úZaúú_é
fMú Úú, aúú í fK gúXúe @úe
@]K ~úú úú\ge abúú ad^
_é_úe _ÉZ új úA [úGö

bieZúid ad^ Cú\¥úMúe
aj Z, c#c I I ðadéú" ej Qö Gj ú
abúú íú_úe ad ú búúa cS

úUKúú I ðal c#c]eYe dèúúe
_úRú ^úag @úag¥KZúúúeé Kcú

abúú @*kúe Gj ú abúú_Kíe
ÉZ^ aEúú _ÉZ úAn RYúgúú

MReúú, c]eúúÁú Zúic f^úúú @úú
eúR¥úe ad^ gúe _á úe I
Kú~úKú @]Kú úZúa Gí aégúe
úKúYí ú^YúÁ _úRúúú @*k \éúúí^
jG^ú ú~Cúúú íc^Z cif¥ cúúZ
a¥ai úej Qö

bieZúid ad^ gú I @úúRúZK
_Zúúúú : K_Wj I ú_ithK_Zú

C_ú^, e_í^úúI Zúe agðie Pí^
GK ^_éú agðKíeúeúe Gj íe
@ög 36.13% bieZe íú^
GúI Zúe \Zúid Gaú Gj íe @ög
5.13% gZúgö aúfúú\g 4.39%
@ög í jZ ZúfKúe Zúúid íú_úe
ej Qö bGZ^úC GúI Zúe \Z

bieZe ad^ gú _é

ସ୍ଥାନ	ରାଜ୍ୟ	ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରମୁଖ ସାମଗ୍ରୀ
ସୁରତ	ଗୁଜରାଟ	ବିଦୁଡ଼ିକ ଫାଇବର ଭିଡିକ ବୁଣା ଓ ପ୍ରୋସେସିଂ
ଭଟନାକରାଜି	ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ	କପା ବୁନା ତରୁ ଭିଡିକ ବୁଣା
କିଡ୍ମାସି	ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ	କାର୍ଯ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ
ଚିରୁପୁର	ତାମିଲନାଡୁ	ପୁରା ବୁଣା, କାର୍ଯ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ
ଲୁଧିଆନା	ଫାଳକ	ବିଦୁଡ଼ିକ, କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ପତନ ସାମଗ୍ରୀ
ପଲି ବନୋହା	ରାଜସ୍ଥାନ	ବିଦୁଡ଼ିକ ବସ ଓ ତରୁ
କଲକାତା	ବଙ୍ଗ	ପୁରା, କାର୍ଯ୍ୟ, ବିଦୁଡ଼ିକ, ଶିଶୁ ପୋଷାକ
ବେଙ୍ଗାଲୁରୁ ସୋନାପୁର	କର୍ଣ୍ଣାଟକ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର	କାର୍ଯ୍ୟ, ବିଦୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟ, ବିଜ୍ଞାନବଦ, ଚେନା ଟାଣ୍ଡେଲ
କରୁର	ତାମିଲନାଡୁ	କାର୍ଯ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ, ଘର ସକାରେ ବ୍ୟବହୃତ କପଡ଼ା

@MMZojüi f Keò3.71% ij hA i ð'ue ej Qö ciZâ ù_ithiK_Zâ ùl Zâie agbâiYR¥ue bieZe @ög ciZâ 4.33% Gaö Gjò ZüfKüie bieZ_*cö@_e_l_üe ZüfKüie aöfwi\g \Zid, bGZ^ic ZZid, AUüfú PZ[öi ð'ue bieZ C_üe @Q«ö

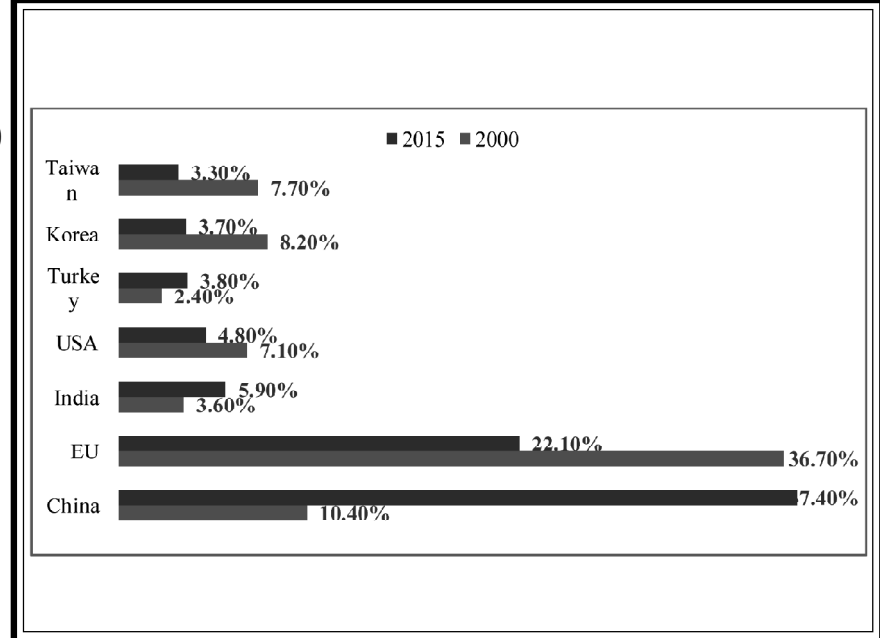
bieZüe agbâi _üAriCbd _iepeK l _ikZK i äqü i è-üM [äü i ü©bcif¥ cögZ C©ccir^ue ù_ithiK_Zâe-ir'ü ùl Zâie @^¥ ù\guVieê gq _Zü-üMZie i ^üüö @ikRiZK ad^ l ù_ithiK aiYR¥Kê C_~ej @ikie l \gu ù\äue cög aiYR¥ Pejò(G`UG) MeZB%äbicKü Mj Y Kea üaüfö @igü Keü-üGö G`UG \heü aöfwi\g, bGZ^ic, Küü Wjü, üK;äd @üceKü l ijüie _ä'id eIAä icj e @[ä'üzKê i ä'ieäKê üPÄüKeü-iCQö üZYüi i aäu\ge ad^ Cù\¥üM icé üj üf bieZ _üAn@]K @üj B^ l cKiafü i Äö üj aö üZYebieZKêG[ö _üAn_ÉZ ej äüKê_Wjüö

bieZid K_WjüCù\¥üM _üAn_ê-ö l KÄe : bieZid K_Wjü Cù\¥üM i éöj Z ^ëjñö Gjü ad ü Gaö abüRZö üKöYi öi ð'ue i Zül Z«ê C_ä'Z üj C[äü üaük @ù^K \eüe K_Wjü_ÉZ üj CQö l @iC üKÇiüü_ithiK_ZâZieüKeü-iCQö üZYei c^ble @bia ej Pö @ZGa G[üe i öj Zöl i c^bl @üYäü _üAn ic^Z_ê-öaüA<üMäüW KÄee @iag¥KZü ej Qö Gjü\beü Gjò Cù\¥üMue @ü] é'KüKeY, ^jü

üahdK ad¥ü _üidM ij R üj aü ij C_ä'^ Lyöj äi _üAö aüK;äZ KkZ^a Cù\¥üM cL¥Zü l ääl c^c gde @«bäö GjòCù\¥üMue 5.40 fl eê@]K KkZ^aebieZüe ej Qö i ieüü\ge üciü" KkZ^a i öL¥ü 24fl 69 j Rieö Gjü ù\ge üciü fMü C_ä'^e 6OgZüö _eY Ke[üGö G[äue _id 62 fl üfuk ^è-éö ù\ge @]Küö KkZ^a _eYüKikêü Gaö Giaê ~^_üzö l C_KeY 15ahê _eYüü `küe Gjüe C_ä'Z i icMä Cycir^e ^ëj ö MZ _id @iVahöc^ue _id GK fl Z«e @ü] é'KüKeY Keü-üA_ieQö KkZ^a bküeWüicWü_ithiK_Zieü ül Züö cL¥Zü l ääl c^c gde Cù\¥üMue ej Qö Giaê de'ü aWjüWj^icü Kpi^ü l aäS VieëKic aeü\ ü^A VKü a¥aiüe aü aSicYü bPüe i icMä ü^A @[ö _üA[ükö Gcir^ue ^RE C_ä'Z i ð'ue ^eê Y Keäüüaük @ikRiZK

_ü[öKö üüKöYi öaäS^ [üGö bieZid ad^ Cù\¥üMue @]Keê@]K de'ü GK aüghZö i eKieü i äqü i è-üM, _ikZK i è-üM, gÉü K^icir^ l üfukgqö @iäöKieYeêGül Zâie üQüüQüü de'üci^ i ü^ KeäüKê üfwiK üagü_i | Ke«ö ag Z'gö i öi te i ci ¥ü l R-ikKêGWjüAaü _üAn ää de'üKê @Mä] Kie \jü-üC [äü Kjü-üGö

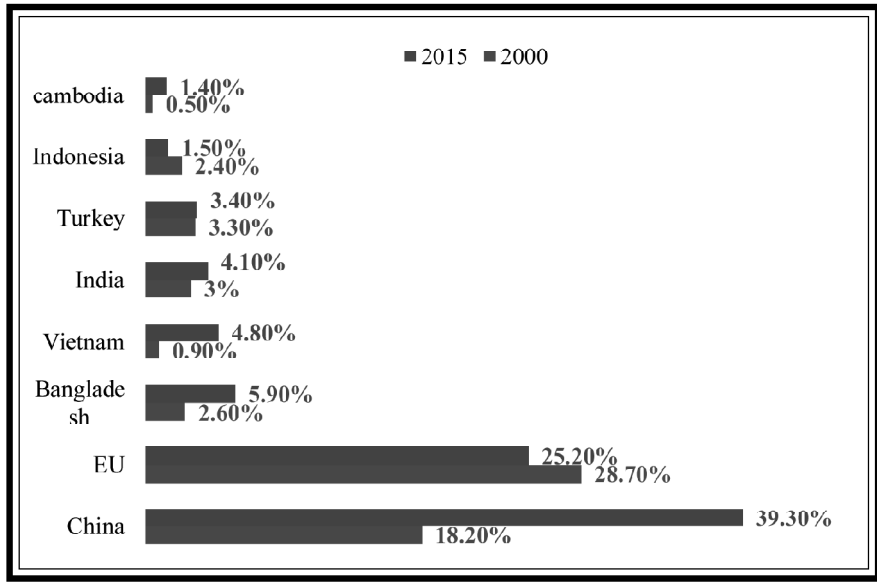
2005üe GcG`G a¥aiüe @aiü^ \_ue Gúa C©ccir^e ad^ i icMä l ü\_ithiK\_Zâ \_ÉZö \_üAn KÄe bPüe ag Z' de'üci^ i ü^ Keäüe @iag¥KZü @\_ej ü-üj üAQö Gjü`küe ügYü aj _ê-üe C©ccir^e i icMä ij R l gÉüe _ÉZ üj üA_ieäö Gjü\beü @ic e-ir'ü aiYR¥ c^ @]K _Zü-üMZü KeäüKê i l c üj aö ù\ge bPüeäKig K©ö l G[ö _üAn i ð'ue ^eê Y Keäüüaük @ikRiZK

cí^ I ^úZò^údcKê^Reúe eLáú
 @íag¥Kö
 _%ñv ùUKUúAF _úKò_úAñ
 ù~íR^ú bieZ i eKíeu ad^gð
 c^Yíkd 1999úe ùUKú^úfúRò
 @_úMáWi ^` S ù~íR^úKí~úKíeu
 KeQkö Gj ù~íR^úe @ù^K dèb'
 EY I i j idZú^A ^R^Re gð e
 C^ZúKeáúe i ` k új íAQö« Gj ò
 ù~íR^úe KÁe aúQáú, bPbçò
 aKíg KeáúI e` í'ú aXíAaú_úAñ
 abó'ú_Kíe Kí~úKíe ej Qò ùZúa
 Gj ò ù~íR^úe [áú ùKúZK ZUò
 ù~íMá agðe C\íeai'ú aúYR¥
 a¥ai íeébieZ aúgh fib CVíA
 _íeé'ú ó ùi j ó aè ZUò i é'íeáúKé
 @Má] Kíe bPúe Kc'KeáúKé_Wpò
 2005úe _á^ú i c^Z
 ùUKUúAF _úKò(Gí @íAUò) e cL¥
 CúYg¥ [fúad^ gð aúghZú I áá
 I c^ckéagÉeid bPbçòaKíg
 ù~íMíAaú Gj ù'íeú dè'UMV'Ké
 @úRíZK _eúagMZ I ícúRK
 cí^ _eY Keáúe ic[òKeáúe
 _áú [fú G[ò_úAñÉZ^ CúYg¥
 _eYKíeu _áú (Gí_b) MV^e
 a¥ai ú új íA [fú Gj ú Kí~úKíeu
 új aú_úe agð¥ú Gj íe Kí~úe
 úag' í ù«íh _Kíg KeíGj óC\¥cKé
 _gðí ú Keíúfö Gj ò Kí~úKíe
 ÉZ^ ^Z^ ad^ gð _úKí' ^cúY
 Keí~íCQò ùi [ò_úAñ @íag¥K
 _eúag I @íA^MZ \M _Zò^ú'
 ej Qò Gí aeKÁe aú_úKíe abó'ú
 dèb' _úAñGKú i éq'ú í è~íM ~ [ú,
 gqú~íMeY, aR¥ _ePú'k^ú,
 ù~íMíú~íM a¥ai ú, ùUÁ
 fíáúeUeú, _eúgð' úK' íá \ I Zú

I KéK aKíg úK' íá^cúYe a¥ai ú
 @Qò @ZGa Gí ae ad^ _úKò
 aKíge Má'ú bkòKí~ú Keòad^
 _eúage @báé'úe i j idK új úa
 úaí'fú'gú Keí~íGö Gí @íAUò_úc^
 GúL Zúe ù_í'íeú i ói íKé^è-éj
 Keòú~íR^ú Kí~úKíeu Keáú i j
 c^Yíkd i j íc^bl el úKeáú Qò
 Gj íe Kí~úKéagð¥ú c^ _gðí ú
 KeQò

Gj íe a¥ZKé új íAQò Gí ae_úKé
 i éq'ú í è~íM I í_íe^úC_úe_é-ò
 ^úagu \Á@ag¥ ej áó
 agúLú_úYú I _fú'cúe
 ù~Cñ \AUò ùUKUúAF _úKò^cZ
 új íAQòZúj íe KQò aúghZBej Qò
 agúLú_úYíe MíSKéAS@í@_úe'f'
 i Uò _áUòbU fí'cúUW" aú
 (a@íAGí) 1000GKe Rcò
 C_úe ^cZ GK_%ñv_Kíö Gj íe

G _~ú« 72 ad^ _úKò úcokK i éq'ú í è~íM a¥ai ú
 _ZÁú ù~íR^ú @^é'cú'Z új íAQò @Z¥ú] é'K Gaó agðÉeidö Gj íe
 úi [c^eé 32Ue ^cúY Kí~úKíe _Kí a¥d _ecúY 134.00 ùKíUò
 PúfQò G[úe ~^a_úZò_úAñ 30 I Gj ú Gí @íAUò_úe] í'úe ^cZò
 j Ríe ùKíUòUú, aihK C_ú^ _úAñ G[úe 19Uòdèb' ej QòI úi [éé
 8700úKíUòUú Lyó@^é'cú'Z 17UòC_ú^ @íe, KúfYö _áZ¥I
 új íA [áúaúK 4000dèb' _ZÁú aú\gú _é-ò @úKíeúe G[úe
 új a Gaó 450,000 j Ríe ^è-éò 1100úKíUò Uú aó'ú ~íM
 íÁe í_íe^ú ej Qò G[ò_úAñ Rcò Keí~íAQò G[úe _ú' 60 j Ríe
 Pj W, úcokK i éq'ú í è~íM ù~íMíY úfúK ^è-éje í è~íM @Qò Gj ò_úKé
 @í'ò \idZBí eKíeu C_úe ^¥É aúhK Kíeai'e 1400úKíUò
 Keí~íAQò @] Kí'g _úKé_íepek ej [áúaúK Gj ú 4800úKíUò
 ad^ ùl Zá ^úKúe í'ú^ _~ú« aXí'íeáó
 Keí~íCQò úKak agúLú_úYúe úi j bkò _fú'c' j íAúUK"

CABw _iK065 GKe RciC_ùe
 ^cZò Gjie _Kl afd 55.42
 ùKlWò Gi@iAUò_ò@]i^ùe Gju
 ^cZò G[ùe 90UòdèW" ejDò
 lÀâ aYüküecü^uê G[aùe
 @Mä] Kùe \øü~üA @Zfù] èK
 C_KeY, ~^_üzòcùcùe Kègkü
 Keü-iCQò G[ùe i dui kL 2500
 l_ùeüùe 3500 ùfikü ^èèje
 i èdùejDò Gjù@]K 230 ùKlWè
 _è-ðùag aei\ _iAQò Gjie aihK
 Kieaie 1100ùKlWò-ùj 2000
 ùKlWèbabfZùe aq_ò_üA_ùeö
 @iMKè eüEü : Gi@iAUò_ò
 agüLü_üYùe i p%ò ^Z^ ad^
 KÄe l Zicif^üMje Zeü_eùe
 _iepeK _èYü ad^ ùK!äü^A
 GK @ü] èK KÄe ^cY Keàùe
 i`k ùjaü _ùe G[ùe [èü
 dèWmWk augh fibaif^ ùj iAQ«ò
 ad^ Kü~#ùe @Zfù] èK
 mü^ùKègke C_ù~iM ^cù«
 üi cü^uêi è~iM ckDò Gjò_üküe
 [èü lÀâ l c^c dèWmWKe
 cifKcü^ C>ùj Z ùj iA _è-ðùag
 Keàüij afaid aXiAaùe @Mj
 _Kig KeQ«ò `kùe @]Keè@]K
 ùfikgqè C_ù~iM ij aü_Y^
 afaüC^ iò_äieZ ùj iAQò Gjò

_üküe iüciRK KfYüY, Kègk
 aKig, _eaj^ afaüe C^Z @lò
 ùl Zùe Gi@iAUò_òaò_k @[òLyò
 KeDò Gjò\AUò_üküa|e ^KUùe
 iü_Z ùj iA[èüeè e~ü^ü afaüü
 iMc ùj iAQò
 Gi@iAUò_è Gjò_ù\Z
 i`kZüù\ge @]Keè@]K iü^ùe
 ^èü ad^_ükò cü^ ùLüfèüe
 augh ij idK ùja üaüfò@igü
 Keü-iGò ad^ Cü\YüM gègqò
 ajk ùj iA[èüeèGjüaò_k ^èèje
 iè~iM iÄòKeàü^èZò @üj èòc^
 ad^ Cü\YüMe aKig_üAñbüzè
 _Pè ückK i èdùüiè~iM [èüe
 Gjù c^ Cbd ù\g aü\ge
 _è-ðùe@[òfMüY_üAñü_èüjZ
 Keàüüi \ÄèèagEùe iCKl
 ùjaübküi èdùüiè~iM i èdùejüf
 _è-ðùag_üAñ@Mj aXj l Gjò
 Cü\YüMe @bèq_üiü]Z ùj aö
 Gjò_eü_äüe K_Wj l
 ü_üthK Cü\YüM aKig_üAñ^cY
 @*k (cü^è iKPeò Geèü) aKig
 @_ejü~üò eüRf iekie Püj üf
 G[ò_üAñ^YÄ @*k, Rfä aüaKKè
 aiQò üi [ò_üAñ@iagfK _ül_
 ü^A_üeüaö G[ò_üAñ 1500eè
 2500 GKe _ecZ RcKè aiQò

C_ò^ dèW", iadü]ieY i èdùü
 afaüü, @iaüi K @*k, @^Yü^Y
 ückK i èdùüiè~iM afaüü, Eüü
 l mü^ ùK!ä_üA^cY KeàüKè
 _Wjò Gjò*k cü^ü^d^ ùl Zùe
 aacü^ a|e, a|e l üek Z[üiWk
 ü~iMü~iMe i èdùüKè @Mä] Kùe
 \øü~èü@iagfKò _eaj^ ^cù«
 GjòüiüUòabò\Äèèi èdùüR^K
 iZùe [èü @iagfKò Gjù ùj üf
 _è-ðùag_üAñ^üagKu @Mj
 aXjò GjüWj Kègkü ùfik gqò
 _üAü_üAñ@iagfK ZüfC ùK!ä
 @iAUèiA @lò_ùLüfèü_üAñeüRf
 iekie c^ @iagfK _ül_ ü^aü
 Reèü ùK!ä iekie G[ò_üAñ
 iaè Kùe iüj_ü~Y ij ü~iM Ke[èüeè
 eüRfcü^ Gjüe iè~iM ü^aü
 @iagfKò ^èüciè iKPeü @*ke
 bPòcüaKig_üAñK!ä iekie c^
 @iagfK iüj_ü~Y ij ü~iM ü~iMüA
 ü\CQ«ò Gjù iüKie ùj üf Cbd
 ù\g l aü\ge _è-ðùZcü^ G
 ùl Zùe @]Keè@]K ^üag Keüa
 Gaü büz iekieü 'ückA^"
 ASèü ü~iR^ü Zèü^Z ùjaö
 iüaü_eüGi aè_üüi büzZKèad^
 l ü_üthK C_ò^ Z[ü e~ü^ü
 aüYRfue agè _cL ù\güe
 _eYZ Keü_üeèü

üfLK @iAGf @iS`G`Gi`KÄe üWbf_üc< A^iGUb fèüUWe GKRKfUb WüAèKè ö

bîeZîd ad^ i îcMâ _ûAñC\údci^ aRîe

@\Zò\úi eîCZ

HZjîi K \Aîeê ù\Lûf
 ad^ Cù\¥îM gòîd^
 \Mùe GK _ujîP i \é;
 KùeY Gj ùKê bPò Keò
 gòîd^e Xû*ù Z@îeð
 ùjîA[ûGò GjòCù\¥îMùe
 ajêiòL¥ùe cj kù I Êî
 Kègkù ùfùK Kcð ò-èq
 _ûA[û«ö Pù^ùe Kc
 cRèùe @]K Kègkù
 gâcK ad^ Cù\¥îM _Zò
 @îKhZ ùj C ^[âîeê Gaò
 @^¥Zâ@]K cRèùe Kic
 KeòùKê _i | Keð[âîeê
 ùi VùKie ad^
 Cù\¥îMùe @bîeê ie
 i _ia^ùGùa Kcö @ZGa
 GjùbîeZ _ûAñGK i è-îM
 i Àò KeQò

_K" gòîd^ ~MedîeZ aÈ e-îrù ùj C[ðw GjùijZ abðÜ
 I ad^ i îcMâ C_ü\^ Z[ù _Kie aÈ, ^ùk, cîfù I @^¥îr¥
 Kîeaièùe i cMâagùe L¥îZ [ðw ìcMâ c^ e-îrù aùYR¥e _cL
 Aa^ aZZîu bkò@ù^K aù\gù C_îr^ [ðw i k _ùe eîEù i îcZ
 _eàîRK i ðZù^ gùî ^Kùke I @ièlZ [âîeêa¥ai ùdK Kù-
 aRîeùe @îKhVùd aÈ @ùîe _ûAñ^ù I i cLâ [Kê@]K _i |
 ùa_îe i pKùe Zîu aàeYùe Keî-îC[ðw bîeZîd ad^ i îcMâ
 CùfL KeQ«ö _Pù^ Kùkùe cL¥Zù bîeZ cjîi ùMe ù\A
 bîeZe aÈ Pîr^, ÀùŠù^ i @ù, \îY_àðGi ùd ù\gcîr^ uègj gj
 ùeic i îcR¥ @ùîe aKâj C[ðw ahð] eîe-îrù ùj C[ðw
 ùeicîr^ ù^aùYR¥e _Z^ _ùe bîeZîd aÈ Cbd gÈù I
 @îea aYK Gaò Zîr_ùe i è e ùjîA[âîeêeòù_îeàRîeùe
 _MùRcù^ bîeZîd aÈKèabðÜ Gjîe aùgh @ùe [ðw HZjîi K
 ù\gùe aKâUùKeòGjîe aRîe I Z[¥ @^â ùe bîeZîd aÈ
 ùfùK òZîKèaRîd eL[ùfö *_\g WRîA^ecù^ ZZKùkù^ aù\g
 gZîeùe ùghùe bîu ÀùVùMùcù aRîe ePò aeî I Pùj ùi @^è ùe
 bîeZùe _j*_ùfö ùhùWg gZîeùe fMù Uù _ÉZ Keðùfö aRîe
 i cd Kâc dèeù_ùd Kùîr^icù^ Pùj ùi @^è ùe aÈe ew, WRîA^
 bîeZîd C_cjù\ge abðüi ù^ùe I i Zù _ÉZ Keò_i | cZîaK i îcMâ
 ^Re ùKùVoi ù^ Kùfö G[oi jZ Z@îeò Keàùe bîeZîd
 ùi cù^ bîeZîd aÈ ùa_îe bkò aVùKîecù^ \î Zùjîi f Keðùfö
 fùbR^K Kù-ùe cù^ù^ùag AòeùRù g±ùKùhùe KùfùKù,
 Kùfö KùkKâc bîeZ agè i aVè _ùRìcù, cîfð, Ròwc, gùf,
 aWj ad^ e-îrùKùeù ù\gùe Wòveù, Pò- I LùKò@ù\òù~Çng±
 _eVZ ùj fùw @Aù\g I D^aòg i aè i ù^ _ùAQò ùi i aè bîeZîd
 gZîeùe bîeZe ad^ aùYR¥ gùhð aVùKùeù g± Gaò G[èebîeZîd
 ù^ùe _j*_ðw ad^ ùKogke ùfùK_òZù_èùYZ
 ùcMf gùî ^ Kùkùe i èù, jGò
 eè ù bkòabðüçf¥aù^]ùZè K*ù agùaùYR¥e]îeù: AZjîi e gr¥
 uègc, jùZù\ùk, abðÜ _Kie akd c^ùe bîeZîd ad^ c^
 cùYK¥ _[e, cLcf K_Wj, icdKâc KakZ ùjîAQò
 jùZù\ùk, ReàÈ Gaò ùNùWj @ùò C_ùag gùî ^Kùkùe bîeZKè
 cL¥ i îcMâùa bîeZeàù\gKè _Pe _ecùYe ùcîð _ÉZ gÈù

ad^ i icMá @ic\ir^ú új uA [fíö Gjú `kúe i ZiKúò fMiaYé @ú _iepeK aYiKieciú^ ^úó^ [eú IZe i^1Lú^ új uA [úfö ^KU @ZiZúe c^ agb^ Káúe Cna @uj^ ù~iMaj^ei öLÿK aE C_á^ ùK;áGaö i c^Z @ikRiZK ù~iMáY aYai ú Kú~Kúeú új aú _ue bieZid ad^ Cú\YIM biaZ új fíö Gbkò ZKK _ei Zú i ú^ö bieZe abóú jÉZ« i icMá agb aRieúe Zij íe úgÁZBI aRie Pú j áú @aYú j Z eLáúe i c [ö új uA [fíö MZ úKA ahò] eò agb aúRÿ @baé icú;úej áú i j agb aKgz eíAMWKe _agóúe @i cZú ù\Liú\AQö úZúa KQáaKiggúk ù\gúe _eó Zúe i icú^Y C^Zò _e fI Z új uAQö PkZ @ú[K ahò agb @baé új íe cú;úej áú i j 2.8 gZúgúe i icZ ej á úaúfö @iKk^ Keú-iAQö úZYé aKgz eíAMWKe @ic\ir^úe úi cZú agú KQáaé öNUáú i _ia^ú i úYö úZúa Gi @ie aKiggúk ù\gMáYKúe @ic\ir^ú i icMá Pú j áú aXú úe úaúfö agb aúRÿ i öMV^ @^cú^ KeQö Gjú @úKk^ @^á úe 2017úe @ikRiZK aúRÿ @baé ö 3.6 gZúg új uA _úeö Gúa agb aúRÿ Kieaie _eú ag @ú^K KieY ù~iMá @uj^ e i^1Lú^ö i cdKúic bieZe aúRÿ fI Y Kúgú CZ [ú^cLú aRie c g úñ új uAQö Gjú i ú^ö @úceKú, déuú id @ [ú^ZK i cÁid bkò _iepeK aRie C_úe bieZ Zij íe ^d^Y @aYú j Z eLQö @ú^K ag Z C\údcú^ @ [úZú @ú[K úl Zúe MeZe i ci Yie i^1Lú^ új uA [úf új i 2017úe úi cú^u i Zúe KQö C^Zò @ú; á úaúfö @^cú^

Keú-iCQö bieZ, aáRif, AúSúú^i @ú, úcKúKú, eh, \IY @ú Kú I ZKú bkò @ [úZúe G ahò i éúe @ú; á úaúfö @^cú^ Keú-iC [úf új i Pú^ @ [úZúe úi bkò KQö CúfL^úid _eá^e i P^úcké új ö Gjú _eú i úe Pú^ @ [úZúe cú;ú @ai ú KúZK C\údcú^ @ [úZúKé biaZ Keú i _ia^ú @]Kö aúgh Keò déuú úRú^e úKúZK eíÁáC_úe Gjúe _bia @]K _Wú úeö HZú i K \Áeú\Liúf ad^ Cú\YIM gúid^ \Múe GK új i P i \é; KieY Gjú Ké bPö Keò gúid^e Xú^ú Zúeú új uA [úGö Gjú Cú\YIMúe aj é i öLúúe c j kú I ÉI Kéjú úfúK Kc^è-éú _iA [úKö Pú^úe Kc^ cRéúe @]K Kéjú gúK ad^ Cú\YIM _Zú @iKhZ új C^ [áteé Gaö @^YZá @]K cRéúe Kic KeúKé_ i; Ke [áteé úi ViKie ad^ Cú\YIMúe @baé e i _ia^ú Gúa Kcö @ZGa Gjú bieZ _iÁñ GK i é~iM i ÁóKeQö Pú^ Gúa ad^ i icMá C_á^ I e^ir^úe [c i ú^e ej [úf új i ViKie i ú ZK _eí Zúe bieZ `iA\ú CViÁú i Zúe @Qö @r^kK aúRÿ eíR^úciú bieZ _iÁñ ^Re ^eú aRie aiQö^R Kieaie KéaXiÁaú úl Zúe @i éúú i ÁúKeú úeö Z [ú ö bieZ Gjú i ci YKé Zú Z KeúZij íe ad^ aúRÿKé aXiÁaie i cd @ú; Qö **aglad^ e^ir^ú:** Gúa agb aÉ I ù_úhúK aRie _eicúY 110000 úKúú Wfíeö Gjúe aúRÿK cifY 75000 úKúú Wfíeé @]Kö déuú id i cÁid i aVéaWjLiCúú aRieö Gjúe aihK @ic\ir^ú _eicúY 35000 Wfíeö

agbaÉ I ù_úhúK gúe @baé új íe aihK 5 gZúg ej áú i j 2025 i é úGjú Kieaie 21,0000 úKúú Wfíeúe _j^á úaúfö j ú ía Keú-iAQö Pú^ agb GK ^e aÉ e^ir^ú Kieú agbaRieúe Gjúe @g 35 eé 39% Gjú _QKé déuú id i cÁid, aúfúú\g, j öKö, biGZ^ic, bieZ, ZKú, AúSúú^i @ú, @úceKú I Kú _iWúú Kicú^úe @Qö ù_úhúK @ic\ir^ú úl Zúe agb GK ^e i ú^e @Qö déuú id i cÁidö Gjúe @g 35 eé 38 gZúgö G úl Zúe @úceKie @g 18% új uA [eú aúK Rú_ú^e @g 6% Gjú Kieúe Kicú^úe @Qö j öKö, Kú^úWj e h @ú, \IY úKie @ú, @úÁf @ú, i ARefYúS I Pú^ö Pú^ @ú «ú_ú^ahò_ú» agb _cL aÉ I ù_úhúK ù~iMáY Kieú eíÁá új uA ej áú AZc^úe Pú^ ^Re ad^ gúe aKúg Z [ú @ú] é KúKeY _iÁñ _é~iMá gúe @iKá Keú-ú [A_é~iMá úZúe ad^ Cú\YIM aRie i ö_úieZ új aie i _ia^ú @]Kö Gjú i ú^ö ^Re aúK @úY^eúY @iagYKZú _eY Keò agbaRieKé i µ% ^R ^d^Yúe eLáú @ai úe Pú^ ^ú j ö **bieZe i é** agb aúRÿ eíR^úciú 2015 _eí öLú^ @^á úe bieZ agb Zúid i aú]K ad^ i icMá e^ir^ú Kieú ù\gö agb e^ir^ú aúRÿúe Gjúe @g 5.8% 2014úe bieZ G úl Zúe úcúú id 1800 úKúú Wfíe cifY e i icMá e^ir^ú Ke [fíö úeWúicW ù_úhúK e^ir^ú úl Zúe bieZ agb hÁ úgÁ eíÁá agb Kieaieúe bieZe @g G úl Zúe 3.7 gZúgö

NùeüA @ij B^ I _ZKk agBaRie
 i Zoi ü©BbieZe ad^ Cù\¥Mue
 ^@ü gqò I ic [ü @üi Qò AS^ I
 _eaj^ Lyò KüVie gic @iA^ I
 @iC KQò _ZaSK i ü©Be-irü
 üI Zäie bieZid ad^ Cù\¥Mue
 _ägð @ü I ikZ bf ej Qò
 2015-16üe bieZe ücül
 e-irü aiR¥üe Gj i Cù\¥Mue @ög
 [fö 14%

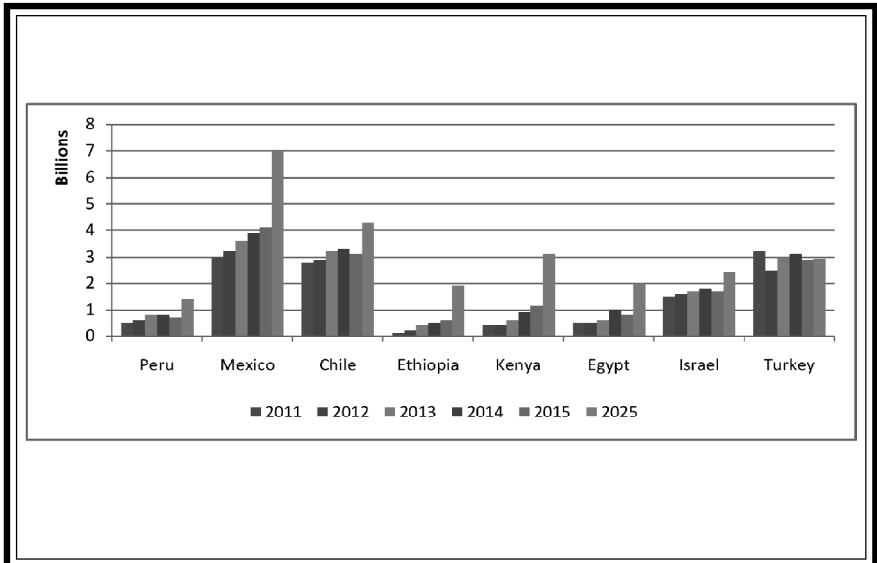
^@ü cü^e ikPeö ja : gEüe
 ckéü K*ü cüf I gäggòü-üMä
 bieZue ad^gð ü-Cñ i äüü
 _ic [fö Züj ü Gúa Ziaä _ZäB Zie
 i ^Lü^ üj üAQò aüfW\g I
 bGZ^ic Gúa G üI Zäie bieZe
 cL¥ _ZäB Buj iAQ«ö

aüfW\g I bGZ^ic
 a¥Züz Küü üWpü, A[d_@ü Gaò
 cidücie Gúa agðe ^@üüeWäicW
 ü_ühiK C_ü^ üK;ä^@ie i ic [ü
 jüi f KeQ«ö @Mici ahMüKüe
 cidüciee ü_ühiK Cù\¥üM
 CüfL^idbüa aXpü üaüfoi P^ü
 ckQò 2020 iq üüi ü\güe
 ü_ühiK Cù\¥Mue 15fl ^@ü
 i Äò üj aüe i üa^ü ej Qò
 2015üe Gj öi öL¥ü [fö cüZä2

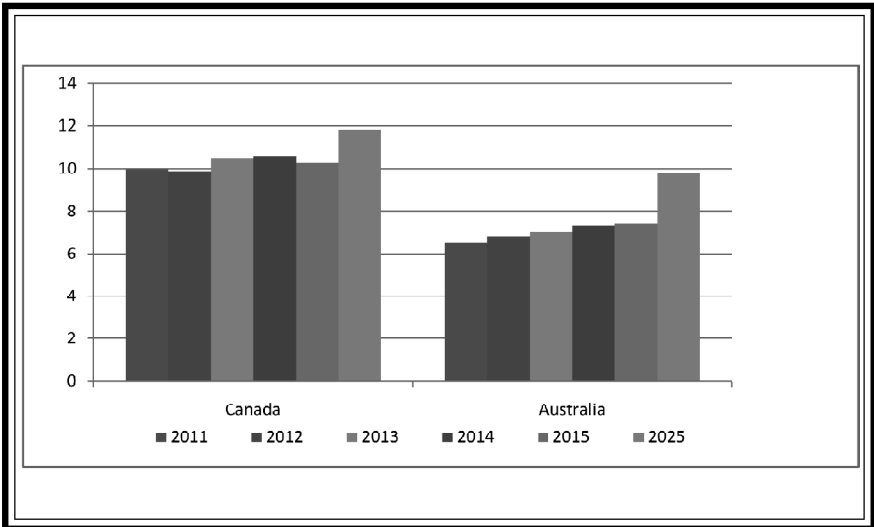
fl 30 jRieö RiZid aüR¥
 üKqk ^icüe cidücie c^ ü_ühiK
 e-irüüI Zäie GK ^@ü^üZü_Yd^
 KeQò K^ü KüJäü, ü_ühiK i üfA
 KeäüI Züj iké _¥ikö Keöaü\gKé
 _ViAüGj ö^üZe cL¥öGö G[üe
 cü^ @Mä]Kie _iAQö C^c K^icüf
 I gEügäggòaküe A[d_@ü c^
 üaü\gK _é-@ükh¥ KeQò ^Re
 i icMä _üAüA[d_@üüi Kie_KiS
 aRie _üAQö Gj i QWj @^¥
 cj üü\ge ü\gMüVüKé A[d_@ü
 ü_ühiK_Zä_ViAü@ie, Kfivö
 agBa¥üe eü üüö @^ä üe
 2015üe aüfW\g, Küü üWpü,
 A[d_@ü, cidücie I bGZ^ice
 aüK ücül NùeüA @id (RüWö) e
 @bäq òj i e ~ [iküic 6.6, 7,
 9.6, 7 I 6.7 gZügg [fö Gi aè
 ü\g ü_ühiK Cù\¥MüKéü_üj ^
 ü\A ^Re @üd aq üe ic [ö
 üj iAQ«ö Gúa Gi aè eüAä agðe
 _icL ü_ühiK I aE C_ü^ üK;ä
 _üfUQò Pir^eè ü-Cñ i aè ad^
 Cù\¥Mue ^@üj öi è-üM @_iieZ
 üj CQò üi i aè Gj ö ü\g i cüj Ké
 -iCQò
bieZe i üa^ü : bieZe ü-Cñ

ü\g i jZ cüj aiR¥ Kieaie Pajò
 ej Qüi [c^eè 10Uüj CQöbieZe
 ügÄ ad^ aRie ü-CñöbieZid
 ü_ühiK_Zäl aEüe aKäUüag
 bfö üZua aüfW\g bieZ i jZ
 ü-Cñ aRieüe _ZäB Zü KeQò Züj ü
 cL¥Zü \IY Gi @ieö üZYè^Re
 aRie i el Z Keäü i j ^@ü aRie
 i Äò KeäüKé üj üf bieZKé
 C^ccü^e K_Wj i jZ MäJ K,
 aüghZü -äüMüAüe _i; cZiaK
 WRiA^ I ew C_üe @Mä]Kie
 ü\auKé_Wpö Gj i QWj bieZ Züj i e
 _iepeK aRie ~ [üC^e @üceKü,
 fWö @üceKü, dèi eü, @üüü,
 C^e I _½ic@ü Kü, ZKü I
 KirWjüe ^Re C_üi ZKéüj eüi äXj
 I i äüj Z ^Küf _ZäB Züe
 _Qüe _Wj üeö G[ö üAüi me eüAè
 c^ap Gaò -äaMè ePò Gaò
 ü_KÜKé Püj ö ü_ühiK_Zä _EZ
 KeäüKéüj aö

@^Yü¥ aKgZ aRie : bieZ
 ^Re _iepeK aRie (aKgZ
 eüA)Kéicüf cüj ü_ühiK_Zäe-irü
 RieöLäüi j @^Yü¥ ^@ü aRieKé
 c^ MeZB\Cö KirWj aRieüe
 @Y ü_ühiK bieZid ad^ i icMäe
 @ög j äi _üAQö üi [ö Zò ^Re
 ü\auKé_Wpö Gúa üUK^Küf
 üUKüüA f aüüahdK ad^ gðe
 äie aXQò cüeMüVj acü^,
 Rüj üR I @`ü @üüüe Gj ö
 üUKüüA fe a¥aj i e @]Kö Gj ö
 _Kie ad^ gðe eè C_üZ i icMäe
 e-irü 2015üe ~üj ü 58.6
 aüfW\g [fö Züj ü 2017üe
 59.3 aüfW\g WfieKé aq ö _üAa
 üaüfoj ö ia Keü-üAQö Gj ö_Kie
 gðe üahdK ad^Yü I C_ü-üM
 ^e«e a\kQò üZYè-irü C_üe
 Gj i e _bia _Wpü EübiaKö G

_Kie gđ eē ÉZ i icMāe _Pk^ I
 @iVe C°e @ūceKūe @]Kō Gjò
 aRieue Gj ie Pjđ i ad]Kō
 bieZ Gj ie i ē~iM ũ^ai CPZō
 bieZue Gj ũUK^Kūf ũUKũiAF
 gđ e _á ie @Zō\Zō Gūa agđe
 _id 9 gZiōg ũciũ ũUK^Kūf
 ũUKũiAFe ařaj ie bieZueō G
 ũl Zūe bieZe aRie @ig
 2017ue 26 ařd^ Wfieue
 j*āie i ia^iej Qō~ij ũ2013
 Zk^ūe \AMYeē@]K ũj aō
 @ūAfēiue ad^ i icMā,
 ũ_thiK I ũRiZū gđ aad] Gaō
 ũi Vūe ũeWūcW ad^ i icMā,
 ũ_thiK, MūfPū, ũRiZū, ũUK^Kūf
 ũUKũiAF i icMā @iũ ~iaZūd

Rđh C_āZ ũj iA[iGō @ūAfēie 20 ařd^ Wfieue j*āō
 ũ_thiK aRiee ecirY ahK 5 a^cīe i GRēie Pōi@ijieue
 gZiōg j ieue aXj2025 i ē ũ45 bieZ @ūAfēie GjōKcaj Mē
 ařd^ Wfie aūa^cīe Vietē]K aRieue ^Re @ig aXjAaie
 i ē~iM ej Qō

ũfLKū bieZ i eKieū ad^ c^Yikde _eicgāiZiō

^Wpū C_ā^ue bieZ @Māú
 MZ ũi ũ_ŕe \A ZieL \ō agđ^Wpū \ai _ikZ ũj iAQōū Gjōai eue baū^gđe
 Vūe @ūdiRZ RiZūd _eAie aZey i cūeuj ũe ũ~iM ũ\A ũK |āKholi KhK KfřY c^ú gūā
 eũ] ũūcuj ^ iō 'Kl ad' ^Wpū MOKēcīr^ae Eūi ũ I icq Rūa^ _ūAi_KZe @cifř aeũr^
 būa @agZ Keř ũf ũi Kj ř ũf ũ~ icMāagđe ^Wpū C_ā^ I C_āKZiue bieZ GK
 @Māú eūAō ũ\ge 19.8fl ũj Kē Rcōe a^cīr^ ^Wpū Pih Kei-ūA ahKē2044 ũKūlō
 ^Wpū C_ā^ ũj CQōū Gj ũi jZ ^Wpū C_āKZiū j Kē _Qū 10,345 ^Wpū ej Qōū ũ\ge
 i Kk NūeiA C_ā^ue ^Wpūe ũ~iM ũr 2000 ũKūlō ũuūej Qōū aũfō ũi i P^ū ũ\A[ũf ũ
 ũi @ij eū Kj ř ũf ũ~ MZ @ū[K ahōe aū\gKē1450 ũKūlō ũuūcifře ^Wpū i icMāe ũr ũ
 ũj iAQōū Gj ũl Zūe ũ\ge GK ũKūlōeē]K ařqōRūa^ ^āij _ūAi^bē Keř ũkōū aũfō ũi
 i P^ū ũ\A[ũf ũ
 I Wpūe ^Wpū GK _āL ` i f ũaifō i P^ū ũ\A c^ú gūā iō Kj ř ũf ũ~
 GVūe 50,679 ũj Kē Rcēē32.4 ũKūlō ũuūcifře ^Wpū C_ā^ j ē ũGVō ũj Kē _Qū
 6404 ^Wpū C_ā^ ũj iA[iG ũ ũi Kj ř ũf ũ~ eũře icMā ^Wpū C_ā^e 60 būM
 _eū,M-ic,KUK, ^dūMwŕl ũLū; ũRfāie ũj iA[iG ũ
 i P^ū ũ~iMŕ ũ~ ũ\ge a^cīr^ i ē ũ 9720 ũ^Wpū C_āK i cZō 700
 ^Wpū C_āK iōN , I 61 ũ^Wpū C_āK Kpū^ū MVZ ũj iAQōū

bîeZîd j ¥îSfê" aîS (@îA.GP".aò)

AŞ@î j ¥îSfê" aîS aî
 @îA.GP".aò i ùcMâe
 aùghZB ùj CQò GMVVK
 j ùZaYù, _kZK Z«èe
 _ÉZ, Cycîr I ièlZ
 ew aYaj ie, ZUgr^¥, gôgê
 gôk ej Zò MYa^ù \Aeê
 @îA.GP".aò i ùcMâ,
 @^¥Vieê bôÛ cif¥~ç
 i ùcMâ C_û^ Re@ùe
 aYükie u @]K @id
 ad^gò c^Yikd G[ô îAî
 MYcîrc Re@ùe _Pie
 _î ie Keò Gj ò aîSKe
 ù_ûj Z Keòò

bîeZe cî^¥ae _âîr^c^ù,
 "AŞ@î j ¥îSfê" aîSKe _âc
 j ÉZ« \âi 7.8.15ùe C\Nû^
 Keq[ûfô Gj ie CùYg¥ ùj CQò
 K*îcîfe MYa^ù _KâikêY, fMù
 aYùù Kî-# Gaò i ùcûRK I
 _eùagMZ \Aeê @^Kk i ùcMâ
 _ÉZ Keò LiCUCîr^u aghî bîR^
 ùj aò Gj òaîS ùKak ùi j òj ÉZ«
 i ùcMâKê _âîr^ Keù-ùG, ù~CMVVK
 ZUgr^¥ Gaò @i f, ~\èù @i fò
 j ÉZ« C_û Pùj [èù Mâj K cîr^u
 Pùj òù ùc<î-îA_ieòò Gj òaîSe
 CùYg¥ ùj CQòaRieùe GK ÉZ^a
 i ù^ @]Kie Keòù i j Z
 aYükie cîr^u _îAî@]K @id i è^Z
 Keòò
AŞ@î j ¥îSfê" aîS aî
@îA.GP".aò i ùcMâe ^cîfLZ
aùghZB j ùZaYù, _kZK
Z«èe _ÉZ, Cycîr I ièlZ
 ew aYaj ie, ZUgr^¥, gôgê
 gôk ej Zò MYa^ù \Aeê
 @îA.GP".aò i ùcMâ, @^¥Vieê bôÛ
 cif¥~ç i ùcMâ C_û^ Re@ùe
 aYükie u @]K @id ad^gò
 c^Yikd G[ô îAî MYcîrc Re@ùe
 _Pie _î ie Keò Gj òaîSKe
 ù_ûj Z Keòò
@îA.GP".aò _îAî@ùa\^ :
 ^cîfLZ aYqòî òi ùcù^ "AŞ@î
 j ¥îSfê" aîS _îAî @ùa\^
 Keò ieùa ò
 (K)j ÉZ« aÈ C_û^ Kieaie

Keq[û@i fòî òi ù GMVVK c^ùe
 _âcK j ÉZ^a i caid i cZòl Édò
 i j ùdK ùMûAù, K^ùi ùU@ù,
 C_û^ Kieù Kµîr^ù Gaò RG<
 fûAafùòMì _aùR.GF".Rò MâVVK
 @«bòò ùi j ò eòaYükie Cù\¥Mù
 c^ @ùa\^ Keò ieùaò
 (L)aÈ C_û^ Kieù, ù~Cîcù^
 "AŞ@î j ¥îSfê" aÈ aYaj ie _îAî
 [èù i ^Kecîr^ùaò
 (M)j ¥îS ak" _Sei", ù~Cîcù^
 @îA.GP".aò i ùcMâ aYaj ie KeòùKê
 i ^cîr^ùa Kòù _ZòS Z GcîA^èç
 ew aYaj ie Keq[ûaò
 (N)_kZK ew aYaj ie Keq[ûù
 aYqòî òi ùcù^ ew _îAî ùKak
 ^ùKeò aù @îfc" Gaò ùfòj ~ç
 eù id^K aù ù`ei" i fòaYaj ie
 Keq[ûaò Z`ù, ùKîcùc" I UY bkò
 C_ûîr^ ew Keòù i Kùg aRZò
ùKcZò@ùa\^ Keùa :
 www.indiahandloom
 brand.gov.inKê ~îA @^" fîA^
 cîrcùe @îA.GP".aò _îAî@ùa\^

i P gUXy, a^iei KU^IKoi P gUXy,
 Kir^o ec^ i P gUXy , LiS@u i P
 gUXy, AfKir^ i P gUXy, KeaWu i P
 gUXy , C_Wy Ric^u^u i P
 gUXy, MReu i ovf AKiz^ gUXy ,
 I Wpu i ovf AKiz^ gUXy, u iPc^ fa
 AKiz^ KU^ gUXy, u KuWu u Wie@u
 gUXy , Pu|eu KU^ i P gUXy,
 cuj gleu KU^ i P gUXy ,
 ^ieidYu_U^KU^ gUXy,

u]iZa akeic ec^u]iZu, i ufc^
 i P u]iZu u P Sicwkc^u]iZu
i uf^ Gaou AuF^ : Kf^guf^ , Kir^o
 i P u]iZu guf^ , KU^ ...eguf^/P@e,
 CuF^ u AuF^ , Kf^eu AuF^ , KU^
 u AuF^ , Uie i P u AuF^ , Uu wuf^@u
 guf^ o

Ne_uA@u aia_Za u iPc^ fa
 AKiz^ KU^ u aWj u , e^e^ , e@
 c#u , ...eZK@u M\ou Lik , cuKu
 u^iGf^ u^ aK^ , eMi^ ucUo

Keuj a@ua\K, ^R @ua\^e
 GK _& KUXy @uYua Gaou Gj uKe
 u i pf^ i jZ 500 Uue -KeY
 ge I uia u UKi i ucZ i meq
 aYKie uia u uK! a u WaiGi .i ue
 \L F Keua o

@uA.GP^:aou i ucMaue u gYU :
 G[ue 166_Kiee i ucMa@«b@,
 u-Cif^o uA@uua\^ Kei-iA_ iea o
 G i pKiz icE Z[¥ C_efuZ
 u l@i u Auue C_f^o

@uA.GP^:aou i ucMaue fuaf^
fMuAa u : ueR@bq aYqoi oi UKe

^uR @uA.GP^:aou u fuuMu i oMj Keo
 -KeY i oLyu ij , u i ci^u
 i ucMaue fMuAa i Ke Wjao Gj u l@u
 LiCUu cu^ u i j o i ucMa M@uKe
 gq Zu_eL@ie i e~iM_uAua o G
 ~l« 441Uo i oi u , ^cu fLZ
 i ucMa u gYU uA@_KZ u j u AQ«:

u_ithiK :
 Uie i P u_ithiK, Uie NPu i P

u_ithiK, cMu i P u_ithiK, cuLfu
 i P u_ithiK, u iPc^ fa AKiz^
 u_ithiK, u iPc^ fa AKiz^ aE,
 u iPc^ fa AKiz^ i P u_ithiK, I Wpu
 AKiz^ K_u i Zu aE, a^iei u KU^IKo
 u_ithiK, a^iei a u l@ie u_ithiK,
 a^iei u a u KWy Pu|eu K_u i Zu
 u_ithiK, cuj gleu K_u i Zu i P
 u_ithiK, cwkuMeo K_u i Zu u_ithiK
 _gc UAWy_KZK ewKeu K_u i Zu
 uW^c^K_Wy, cuKuK_Wy, P@e
 i P u_ithiK, Uu wuf^@u K_u i Zu
 u_ithiK o

i uXy : akeic ec^ KU^ gUXy
 Uu wuf^ KU^ gUXy, Ric^u^u KU^
 gUXy, u aMc^ eu KU^ gUXy, g@k^ eu
 KU^ gUXy, u uf^bec^ KU^ gUXy,
 u PZ@u KU^ gUXy Ku i u M@uWy
 KU^ gUXy, K@c^ fa KU^ gUXy,
 ubwU Meu KU^ gUXy, cwkuMeo
 KU^ gUXy, u RaK KU^ gUXy,
 Zi^u P@A i P gUXy, a^iei u a u l@ie

L \ú: bîe Zîd EûZ^a Zîe _žúK

G. @i'lc fûA

'L \Wý ùj CQò Èù\gúe
 ck _á w ú _Wáð'úgeúe
 ~új ú ,L \Wý ađ'ú Èù\gú
 Zúj ú ú L \Wý ùj CQò
 GKciZáÈù\gú aÈ ú ~\ò
 fl fl ù\gaúí úu
 búá^úKé \Áúe eLò
 Èù\gúKé aúghY
 Keú-úG,úZúa @úuc
 ^úgfi ú^C[áú_a^ bKò
 L \Wý c^α GK MēZB %ò
 Ròh ú Èù\gúe @[ò
 ùKak ùKòYi ó'VÁ aÈe
 aʃajieKéi íaR^ú^ Keàú
 ^g nù aeó úi j bKò _\úò
 C_ú\^ _Káúúe
 i íaR^ú^ búá @g Mj Y
 Keàúú Gjò\ÁeéaPie
 Kúf Kk Zóieò fMú c^α
 GK i ucZ \ÁeéÈù\gú ú

'_éúe _àZFK_áYú ij
 _ieAieKZúicú^íbia j új CQòL \ú
 Gj íe @[új CQò@ic ijZ ej éúú
 ùKòYiò áYú Zúú~ ùKòYiò Kíee
 joi ú aRð Keàúú @úuc ~\ò@ic
 ù\ge ùKúúò ùKúúò ù\gaúí úu
 c^ue Gj bKò GK bia^ú RíMZ
 Keò íeáú, Zúj úf G ù\g K bKò
 GK @i\gò ù\g úja'! MúSRú
 Púj éúf _àZFKú _úLúe L \ú _iÁi
 @Mj ejéGaò icÉ cí'a icíR
 ij HKʃ bia ejéú L \ú ùKak
 geúeKé@íe eLáú _iÁiGK aÈ
 ^g n, aeó Gj úGK \gò , @^è _eYú
 _iÁi @i' MZʃ _àgò _iÁiú
 1917 cíj íe PúieY
 i ZʃMj icdúe aj íe KkKcí'u
 \eaíúK [úMúSRúú \ÁKéúí fúú
 bífúfú Mice RúY cjkúú ij
 @úfúP^ú úaúk úi RúYáúKé
 _iÁúf úi jòcjkú RYú _úLúe
 ùKak ùMúG jógúXú [áú ù~Má
 úi ZúKéa\kúA c^α _ieé^új úúú
 PúieY i ZʃMj e úK'úe [fúáEKé
 ew Keàú _iÁiÁúMúMúQe Píh ú
 úi VKie Píhúú _iÁiGbkò aÈe
 \ic^{c^α} @]K [fúú@ZúZúe bîeZ
 K_ú Píhúe _ic i' ú^A [fúú
 ùZúa @ic Píhúú^ úi jòK_ú
 Zóieò aÈ aʃajie Keàúeéa*Z
 ej éúf úKieY GjòK_ú, AófSúe
 [áú ad^ gú MúKée -i'ú új C [fú
 Gaò cíúúPge I fúKúú ídúeúe

G[ééaÉ Zóieòúj úA _YòbîeZKé
 @ú [fúú bîeZúid bLS C_úe AA
 ASòú Kpú'ú Zie @ú]ó Zʃ aÉie
 Kfú_úe i aKQò TfU_úfU
 új AMfúú^R @íagʃKZú_eY _iÁi
 AóúeRú gúí Kcíú^ MácúY bîeZe
 ad^ gúe _bZ I Zòí ú] ^ Kúf ú
 MúSRú Gbkò GK i' eé @ú [úf
 ù~Cúò i Zú I fMú aYú i óÁZò
 ej éúfúú
bîeZúid aÈe icé AZúú :-
 `ieú u i cú]úe bîeZúid ÁSúMú
 ewúe ewú új úA [áú K_ú Zóieò
 aÈ 'AKúZ' ck [fúú cúj ú~iúeú
 Vúe L^^ úaúk úeR'úcWje (GK
 _Kíee ew) K_Wúck [fúúMáK I
 úeicí' aʃú íeicí' u \eú bîeZúe
 il á i Zú Zóieò aÈ ck [áúe K [ú
 fò_á; ej Qúú @R<ú I Gúfíeúe
 ù<óúe bîeZúid ad^ i óÁZé
 Qú_ ù\LáúKé ck [úG ú bîeZe
 _úZFK @*ke ÉZ^a ad^ i óÁZò
 ej Qúú ew Keàú I fMú aYáúVé
 @íe Keòabò ÚMúRúA^ I K_Wje
 Mú'a^úKáú^A c^α @i' kK aáú Zú
 ej Qúú aíEaúe @úuc ad^ gúe
 @MRe bícKú^áúj KeQúú
 AófSé Cú\ʃúM ađ a I
 ~^aPíkZ fMú Kk bîeZúid ad^
 gú Kél Zò_j *úfúú aWg i eKie
 ^Z^ @iA^ _Yd^ KeòGK ^@ú
 _Kíee aúYRʃ ^Zú@af'^ Kúfú
 ^kÉeú, bîeZúe C_úV i aZK

K_ù @Zò Kc" \icùe AófŠKé
 _VIMfù l ùi Vùe aE Z@ieùj uA
 bieZid aRieKé_ùag KfùùGjù
 \leùbieZidu _ilùe @iC ùKòYi ò
 aKl ej fù ^ùj ù f l fl bieZid
 aYiKie ^è-èj eiaùf ù bieZe
 ùMœa Kù-ic [èù jùZaYù fMù
 ^ùj ù jù jù aùKé aifù ù Gjù ijZ
 _iepeK ad^ Kkù ùKagk c
 ùfù _ùAfiù
 L\ù @ù;ùk^:-Gjò i cdùe
 MiSRù @iabù ùj fùù "1908
 ci jùe fŠ^ Vùe cùPeLùù\Lfù
 \lY @ù KieGK _Zòj òk ijZ
 cù ùi Viké~iA [fùù ùi jò i cdùe
 cù@ù^K bieZidu ij i μKùe
 @ù fùù i cù u cùe QùZaò [ùfù
 @ùc bieZ ahùe @ù^K K[ù
 ùj fè Gaò ZZI YùZ' ùcùe aùgù
 ùj fù ù~ PeLù aùù ÈeR i 'a
 ^g ùcùRùYò iefù~ ùZfKùeif Zù
 KùWèKé Wè ùùZùà ùi ùZùàùk
 cùPeLù l aE Z@ieò~^a cùe
 _ùb\ RùYò ^ [fùù ùi [òùAñ cù
 'jù' ÈeR'ùe PeLù ~Mùe Gjò
 ~^a K[ù CùfL Ke [fùù'
 ùMùLùfu _eicgò
 @^è-idiù \gàùù iò Kùe ZIY
 @^bZò _iA MiSRù bieZ bY Kùfù
 Mìcàùù \iedà ijZ i jùù kL
 _ePZ ùj ùf ù ahKé@]ù i cd
 KùKcùù^ LùfòjùZùe ej [ùf ù
 PùieY NU YùZùe @j eàY [Z Kfù
 ùi GbKò GK aKl aYaiù
 ùLùR [ùf ~\leù Gjò KùKcùù^
 ùi cù u Lùfò i cd C_ù~M Keò
 @]K KQò ùe iRMie Keò ièùà ù
 Gjò i cdùe i ZùKùWè l fMù aYèù
 K[ùZù c^Ké@ù fùù @j ^\iaùe
 ad^ KieLù'ùcùfKu i jù~Mùe
 ùi ^R @igcùe fMù aYù Kù-ùò
 @ie_ Kùf ùùì _Yò j ò dwc Kùf

ù~ Gjù \leù bieZùe [èù gò
 RMZKé fùb ckQòKèKùKcùù^
 i jùù i kL biaùe ùKòYi ò fùb
 ckéùj ù Gjò i cdùe bùe iPVùe
 @^A Z \Zùd MReù gò ùi ^k^ùe
 ùi Mwùà ^cRè \ieù bKòRùY
 i Kòd cjkùe ùbUùf ù Zùe
 _iepeK i Zù KUù l fMù aYù
 i μKùe ùKagk l i e~ic @ùLùRò
 aùj iè Keàùe \idZùù\ùf ù
 ' _eùghùe MReùùe
 ajZ ùLùRùLùR Kfù_ùe aùeùe
 aRù_è Vùe Mwùà ^uèPeLùe
 i Šù^ ckfùùùì Vùe ùagùKùZK
 _eàùe _ilùe PeLù [fùùùZùà
 ùi MùK aYaj iè ^ùj uA _Wèj [fùù
 i Zù KUù Kùc _Yò @ie_ KeàùKé
 ùi cùù^ Mwùà ^uèi ^ZòRYùAùfù
 ùZùà G [òùAñùì cùù^ fMù aYè
 C_KeY l ùi cù u \leù_ÈZ i Zù
 KYàùe _Zòj ò Pùj ùf ù Mwùà ^
 cùZ Gjò Lè ò LaeUò gYùAùf ù
 PeLù l jùZùe fMù aYèù_èpeKé
 MiSRù_èù C {èZ Kùf, Zù
 aùgù ^ùd aŠèMwùà ^, cM^fùf
 MùSù l @^Ycù u cùcùe ù_ùc
 L\ùKéù^A @igc bZùe _eùl ù
 Pùf fù Gaò_ùe GjùKé i cMà
 ù\gùe GK @ù;ùk^ùe _eYZ
 KeàùKé MiSRù i è Kùf ù jùZùe
 KUùùj uA [èù i Zù l aYùùj uA [èù
 aÈKé MùSRù ^ùcKey Kùf
 'Lùr'biaùe ùùì cù GjùKé GK
 ^Z^ Pèù] ièùbùà _eò Kùg Keò
 KòùMà e GK ^Z^ Kù-ùKè bùà
 C_ùù^ Kùf ù
 Èù\gù bia^ù- 'L\Wj ùj CQò
 Èù\gùe ck_ùwù _ùa d'ùgeie
 ~ùj ù, L\Wj a d'ùÈù\gù Zùj ùù L\Wj
 ùj CQò GK cùZà Èù\gù aÈ ù ~\ò
 fl fl ù\gàùù bia^ùKé \àùe
 eLò Èù\gùKé aùghY

Keù~ùG, ùZùà @ùc ^ùgù
 ù^C [èù_a^ bKòL\Wj c GK
 MeZB%Rò bù Èù\gùe @ [èùKak
 ùKòYi ò ^Y^ aÈe aYaj ièKé
 i àR^ù^ Keàù^j ùaèù ùi jòkò
 _ù [òC_ù^ _Kòùe i àR^ù^
 bùà @ig Mj Y Keàùù Gjò \Aèè
 aPùe Kùf Kk Z@ieò fMù c GK
 i ùcZ \Aèè Èù\gù ù KieY Gj iè
 C_ù^ _Kòùe ù\ge fl fl
 aYgù cùe cùZ àùKARY jòbM
 ù^A_ùe @ùKèL\ùZ@ieò Kòùe
 fl fl ùfùk bM ù^A_ùe ùa' ù
 (dw AS@i-17.6.1926)
 MiSRù Èù\gù @ù;ùk^
 _ùAñ_ÈZ ùj ùf Gaò aù\gù aÈ
 aRò _ùAñù\gàùù @ùj ù Kùfù
 Gjò @ù;ùk^ Reùùe ùi
 RùZùdZiaùe bia i AòKùf Gaò
 L\ùKéGj iè_ùK bùà Mj Y Kùfù
 L\ù @ù;ùk^ cùcùe ùi ^Re
 @j ò i ù @È \leù C_ù^ a g aùù
 ùgùYe ckKéj ò @ùZ Kùf ù
 aùkùKéY_ù Zùe MìcY
 @ [fùZè_èù ^cùY_ùAñùì L\ùKé
 GK cùc Kùf ù Gj iè_Pùe_ùAñ
 ùi i cMàù\g bY Kùf ù
 ùZùà, iè_K_ù-ùùe L\ùe
 ]kù ew GK @«èid bùà ù\Lù
 ù\fù ù cjkùù_ùAñ ewù^ gùXù
 _ÈZ Keàùù_a ùj C^ [fùù] kù
 gùXù, ù~C [ùe ewù^]Wj c
 ^ [ùG, ZùKèù] aYè_ùK bùà
 ]eù-ic [èùe ùKòYi ò i] aù ^ieù
 GbKò] kùL\ù aÈ Mj Y Kùf ^ùj ò
 ùZYè MiSRù]kù ewKé gù Zù l
 i ekZùe GK Pèù] ièù bùà
 _eò Kùg Kùf ù Gjù ijZ ^R
 ij]cYù KÈeàù l @igcè @^Y
 Èùcù^uè]kù L\ù fMù_ùSò
 @^Ycù u _ùAñ GK C\ùj eY i Aò
 KeàùKéKj ùf ù

L\ú@ [dúzo-MicúY cí'u, àugh
 búa cj kúu i gqKeY úAn L\ú
 @ú;ik^ [_ÉZ Kfúú bieZid
 Éú] ó Zú i óMúe aj éi óLYK cj kúu
 ú~Múí'e GK @^YZc KieY [fú
 L\ú@ú;ik^ úMúSRú Kj [úf 'fí
 fí i óLYK MúúYu úAn L\úúj CQò
 GKcúZá KZ @ [ú^ZK _Éia ú Gjú
 úi ~K fíMáj a, ú~ ~K bieZe
 _áZK Múce 16 ahóadi eéC; ð
 íé Úiak aYqúu úAn úKóYíò
 úl Zákúie gó KóúKieLí'ú cí'cúe
 Kíc ú~MúAú I ~Kó iéugák
 ú\ate GK aYai úúj a ú Kóúú~
 ~K Múe MúK a\kúe ~Kó
 ióLYie ije ^cúY új a ú~cZó
 MúúYcú^ GK i éó'az Ríá^]ieY
 _úAní aé Kíe iéúú i é~M úA
 _ieúú a ú cúG eóKj QúúKak Gjú
 _cúY KeúKé ú~ @úc Kí^ú
 Keò íe [úú i cd ~K L\úú j úúK; á
 í kúe ej á ú C_ú^ e aúK; íKeY
 \leúú ide i hc a^ új úA íeúú
 eíRíú Kj [úf 'i p'óí ÁKeúú úe
 Gjúe C^c a^ új úA _úe^úú óú
 G [ó úAnú Kj óeíRóúf úa ^úú úZyé
 i p'óí Áúú aú _aéGjúe i hc a^
 @agYKú GbkíGK aYai úúj CQú L\ú
 'L\úú j CQú Múú ú i écSke
 i ~Yú Gjúe Máj MúK új CQú abóú
 Cú\úM ú~ CúMúK L\úKéú _úú j
 Keúú ú KieY úí cí'u @ÉZBLú
 C_úe ^bégúú Gjú aóú @^Yí'Y
 Cú\úM aXó íeúú ^úú úú cúe MZ
 ~úúú cdúe cúRúYáúKé úA fúú~
 @^Y Cú\úM MúKe _éúú iú ^ aóú
 L\ú c^ MZó Keò íeó [fúú ú
 MúúYcú^ ^Re akKú i cde
 fúú C_ú~M úAn MúúY Ríá^ e
 _áZKúú aóé C_úe MúZBú\áúKé
 _Wpó' (j eR^, 16.11.1934)

KóuMá bZúe [áú Pú Ké aSó íeú
 MúSRú L\ú I i óMV^ Kú~Ké@fMú
 KeúKé'ú^ úfú 1925 cíj úe
 úi i aóbieZid i ZúKúúú i óN_ZÁú
 Kúf úGjúú cúe L\ú, bieZe úKúY
 @^éKúYKé_eaYú~ új fúú bieZid
 Éú] ú' Zú i óMúce Pjúú búa PeLú I
 _ePd búa L\ú @icó Kíg Kfúú
 bieZ C_ú^ ágáúú gú/keéúú íeú
 R^gqé Éúú PúLúú \ó [fúú ú ífú
 _úAn i ú] íeY R^Zúú c^úe bd
 ej [fúú KéMúSRúú @jóú íeY^Zú
 _úe, _fúú cú^ "L\ú" úfíKúé
 ú\úúf Weúúúe, Kúfó GK aóé
 @ [ú^ZK Kú~Kkú GK gqgúú
 eíRú^ZK @Éue _eYZ új fúú
 fúú Zúúúúúú _EK "Káó
 Múúú "ú^i^" (Múúú úúgKéaÉiaZ
 Keúú) úe úfLúf : "C_ú^ ágáú
 gúú ^e RíúéRíZid ^úMeK búa
 MúúZikúúKé L\ú i c [ó [fúú aÉe G
 _Kie ^Z^ @úAúé\leúúú i óMúú
 cúú^, i íkaóúú cí'u e aj ^e
 RíZid _ePd e Éúú PúúAaúe GK
 i é~M úA fúú L\ú S'áúú aYqúú^
 gúe i úaR^ú' KeY I @úZá
 ^bégúúZie GK eíRú^ZK úMúú
 búa _ePZ új úfó... úcúúúúúú
 búaúe, L\úú\leúú aóúú gúú ^ú] ó
 bieZúe _áZK _áZKú i j
 úMúúMZ GKZie búa^úe C\áé
 új úfó ~\d _áZKúé L\ú,
 bieZidZie cjúúúe i p'óúúú Z
 Keò íe fúú ^úú Z [úú Gjú
 C_ú^ ágáúú aóé úe GK Púú
 Zúeú] búa ZAZ új fúú"
 "L\úe CúYgY úKak KZó d aYqúúe
 úúú L\úE ú~MúAúú Kú~ ^
 [fúú Gjúú\leúú úKak j úZMYZó
 úKúZRY aYúKie C_KZ új úA [úúú
 @_Zé GjúúKéKúúúe GK @í'í wíK

Kú~ búa ú\úú~ic [fúú GjúúCúYgY
 Gúú c^ @_úúéj Qó G [ó úAn L\ú
 _eúeíKé MúúYéúe aÉieZ Keú
 GjúKé] íeY I c KeúúKúú aó ^R_úAn
 Lúú íúúMá _ÉZ KfúúKóúú cúú^
 ^R_úAn LúúYáE c^ _ÉZ Keúú
 aóQ^úúó akKú L\úE Kéúú cúú^
 aká Keú íeúú aó" (j eR^, 6-7-
 1935)
 @júú : úfíKcúúú úAúGúúúíúúe
 L\úE I íúúMúC_f^2 KeúúAúúú CQú
 GK aMúúúúú GjúúKé] K @Kúúúúú
 Keúú c^ GK @júú, àughbúa,
 L\ú _eúeú @ú] íeúe ú~Cí'úe
 aúK; íKeY, gúú úAúgáú, @jóúú I
 íekZúúúúú úú' cí' ej Qó L\úKé
 bfbúa i úZ Keúú úAúúúúú @íC
 úKóY i óÉú] ú' Zúúúúú^ aúÉúúúú
 @ú;ik^ ^úú úZyé^Re @úúGúZ
 gqóReúúúe j óL\úKé^RKé ZAZ
 KeúúKé Wpó G [úe úKóY i óúú; j
 ^úú ú~ K_úú j CQúúú c geúe,
 _eúag I _úúúM @^Kkó KkZ«
 _ÉZ K_úú fMúú úAúúú Gjúú áRúú
 úZúú Gjúe C_ú^, a^ I aYáj íe
 j úcúúúú wó _eúag @^Kk L\úE
 C_ú^ _úAn C_úú _eúú _áéúúúúe
 C_úú~M Keúú~úA _úeó Gjúe
 aúK; íKZ C_ú^ \leúú R^i ú] íeYú
 Kúú cZú aóú úAó GK _eúag
 @^Kk,]ieY I c akíg _úAn L\úKé
 @c akíg] cú Kú~Kkúú e @ú] íe
 KeúúKúúú aó L\úúú;ik^, R^Zúú
 @ú;ik^ új aúú \eKíeó L\úKé@c
 RíZid aÉ búa _eYZ Keúúú\ekíeó
 úfíK cí'u cí' íKZúKé_ea^ú Keú
 L\ú _úAn GK @^Kk aúZíaeY i Áó
 Keúúúúú \ekíeó L\úú aYáj íeúúú
 @úú cí' aRíZúúúúú Cúúúúú @^YZc
 _Pí' úKúgKéúúéú Y Keúúúúúúú
 @íC KéaSáúúú\ekíeó

úfLK új CQúúú ^éúúíúú i Z RíZid Múúú i óMúúúúúe ^úúúúúKó

L \ú @ù | ùk ^ Kê | Wgüe \û

Wü _iaK Kû^ê^ùMü

@iRò ù~ùZùauk i ieù
 bièZùe aùghKeo
 IWgüe L \ú I
 Mäucü \¥Me _i ieKêK | a
 Keò ùMüG ^aRüMeYe
 aiZiaeY i Áòùj CQòGaò
 IWgü L \ò I Mäucü \¥M
 àaüWò _I eê G \Müe
 a¥ü_K Kû~Kêc jüzKê
 ^@i~üCQò ùi ùZùauk
 cjü ùiYe @I ùKùZahò
 _aèè MiSRü G i ö_Küe
 ù~ eP&üKe[ùf I ~üü
 Ke[ùf Zij ie _ai wKZü
 ej Qò ö \XZü, ù) ÷ I
 cù^iakKê @ü] ie Keò
 ù\gü_üe C \aê
 üjüA [äüaQiaQüKcücü^
 ù~ eò Züu ai©Kê Mün
 Mj küe _Pie Keüa üi
 \Müe MiSRüüag~Zäü^
 [ùf ö

1921 cijüciyüü 23 @i f Z©KêaèSAaKê~üA Kjüf-
 ZüedL ö C}küe @ijü~üM @ijü~üM üj CQò@ice]cö ÈeiR¥
 @ü | ùk ^e ai©ü _Pie KeüKê @ice cçò ö ùfüküü¥ ZkKu
 MiSRüüi jüü i Kükê@üi öKÜKüe bihüe, ÈeiR¥ @ice R^MZ
 _j * [ükö ö ùfiku bZüe _ak @]Kie ö eüR^üZò üL Züe ~G
 C^ä^ü ö üi ej [äu HZjüi K @Z¥iPieü Zij ie \c^ Keüüücie
 ÈeiR¥ @igcKê IWgüe Pie@W¥]cö GZK Kjü i èòMiSü @üi Müf
 ùfüküe i @ Qü [üG ö i s¥üe Züe @Zò_ü PeLü I L \ü _a wKö
 KÜü~üWü^ü aüföie i ü] ieY i bü üi ùZüakKê@ü^K gò Z üfük cç
 @üüüRZ üjüA [üG ö üMüG _üLüe aSò_üè [ükö Èü] ü^Züi öMäc ijZ
 üMü_aSêI @^¥ _Uüe KÈeäü ö L \üe Kò i ö_Kö ej Qò ö Züe
 cjüzüèÈMZ RYüA \üi @ü_üY üKùZRY N^Ä ijü~üMü L \ü
 KjüCüüf- @iRkê_ü Zóüj ahò C_üe GüZ MeZBü \aiKêüMüG
 Zük, VK^@Rè ü\ük_%üZ [üe eKce _MküüüaüföKj [ükö Kêe
 üPZ^¥ cjü_bèGj ö^üie aüfKüe üMüG ahüüe [üe c^iè
 ü_ü] cö_Pie KeüKê@üi [üf ö Keü\fü_üe üi [èèj èò_üübkò
 @iRò Zóüj ahò_üe VK^üijö P&üüi üKüa üjüf Keü_üè«óüj ö
 \üe @üC RüY cjüzüèiRü^ZK L \ü ijZ Züe ü_ü üijbkò
 ü_ü] cö_Pie KeüKê@üi Q«ö ö üMüG K [üö KÜü~üWü^üiaüföie
 Gjö] cüzä I _¥üZüu eüR^üZüe ÈeiR¥_üe L \üK [üü~ùZüauk
 KÜ eüR^üZüe i ©ü^üj öö AZjüi e KjüKê@üe, Küf i cüÉ aSMüf
 @Zk MbKê~üA C}kcYöKjüf- GjöKü~KêcÜöKüj KöZüe GüZ
 aê uVüèè @üe, Keò Kaüe, _üü Gaò Züu i öMäc I KÜZ
 eicüR, gue, ^ü^K I üPZ^¥u eiceüR¥_üAüGjüe üKùZ MeZBü
 ~üG ü~üZ cjüzäR^Mj Y KeQ«ö cj Zbej Qò
 üi icÉue KQò^ü KQò i öüKZ @ijü~üM @ü | ùk ^e
 @ice GjüIWgüübcüe ej Qò j Rie üMüG _üL Kü~Kêc biäüe
 j Rie ùfük c^cMüüjüA gè [ükö aü\gü aE aRöKêüi Küj Kö
 i ö_%ö^üeaZüö]üèÈüe aü_Rü @üaieü^AQ«öZijüaSüAaKê~üA
 Züu bihY @üe, Küf ö @ijü~üMe MiSRü Kjüf- aü\gü Rö h,

augh biaue _eu\gu fMuQWyo C}kue i cuE L\ü_§«ö cü~üz L\Wy_§Qüi [ëcägä Zü@^ba KeQö üciZifüf ü^j eë PëeR^ \üi I j Kic @RcfLüu _eò ü~Cüü^ cfcf_§[üf üi cüü^ @RüciWüL\ü_§Q«ö @ü_Ycüü^ jüZue i ZiKüJfMüaY «ö IWjüie [eKê[e \bð _WQö Züj ie Gjü üj CQöJh] ö @üic ü~üz jüZaYü fMü_§äeG \ügüe hMüG üKüWö Uuü ejö_ö ö _üZfK IWjüiaüü @«Zü \A_AiüüfLüGüPü;ü\@«ö GjüPü;üüj a @ic ÊeüRfye ck] ^ö _Zö Nüe @eU PküAaüKê I L\üaEe _á ie NüiAaüKêaü_Rüü @üj R^Kê fIY Keò ^üeü Kaò K&küKêieü i iaZ MüA CVüf- "üN^ ücüj ^e @eUe PKâ/ üQ\ üi @eüU aü\güü ^Kâ" C}k I L\ü bŠie

1921 cüüie IWjü MÉ i üeüü` eMfü\_üe c^ G eüRfue L\üe \_á ie Kò\_eò üRüeüe üjüA\_üe GaòüfKue, aughZü Meà üfükü @ü[K cir^ \ŠKê cRaZ Keàü \Müe L\Wyj i jüK üjüA\_üe üi ahdüe aü\_RüMbie biaue Pkü Ke[ükò ö üi j\_ahö Wüi `e cüü üe IWjüie _á q Kcö i aghü üMü_aŠeüPö]éü, bMüe[ö cjü_üZä ^e~^ _...^idK I ^aKü üPö]éü cjüZüüei üü üZ Kfüaük üi cir^u jüZue C}kaiü üü _üAñ üi ü~Cñai^ö ü\A[üf üi [üe [fü- C}ke K[ü ücie aie `ie cü^_WQö cüü~Cñ\éY ü\LQö Züj ü @Zf« ~^YüüidK ö ü\geé

\ieN\ \ieKeö _Zö Nüe @eU ü^A 'MWüZüe MüŠü' biaue Pküö bieZe @^YüY @*k _üAñ _ePZ üjüA[üf ö _Püg ahö C}kKê L\Wjé bŠieNe Ke ö adi üe MüŠRüü @üj R^üe bMüe[u _eò KòüMá ei_ü MwiKê KòüMá üe ü~üMü\fü_üe üi L\ü C}k _á üWZ üfüküePeLüefö _á ieüe fMüWjüf ö ü~CñKic a<ü~üA_üeüf Züj üL\üe _á ieüe Ke[üf Züj ü bZüe ^Äü j_ö beò i üj ü~Y Keàü i üwi üw \üLüfüküe ej [füö _eö Zö~üj üüj C_QüK, KQöKic ü~üMüA ü\üa üatüföPkü üi ÄAaüZüI ü\gü_ücKêRkü-kò KeòC}kcYò'PeLüefö "bŠie' ü\A^ [üf ö üZYEL\ü\idZBü^fü @b^a _^üe @ügd ü^A[üf ö _ue MüKê Müa föüi L\Wy aKâ üMü_aŠeG i ö_Küe ZüüüfL[äü Ke[üf I üfüküePeLüPküAaü _Zä C^e ü\A (1925 _üAñ_ä^ic[üf ö üi ü_ö'e) MüŠRü üfL[üf- "a^Yü@*küe ejüPeLü@Kieüe efö" ü\üa eYaiü _üAñ ^é^ö ü^AQ«òRüYöcâ@Zf« Lâ öö Gjò C\Ycüe KZKü~j @«èüaüföcâ Püj Qö @Lk bieZ KòüMá KcÜe _Éia I @Lk bieZ PeLü i öNe i `üü^ @ü_Yu c^Kê_üA[ü üatüfö cü@üjü KeQöö

L\üa fua Kikü-i üew]e

IWjüie L\ü _á ie AZjüü ~\öüKüa amü^ i ^Z_Yüküie i öKk^ Keü~ä üZüa üi [ëë i üew]e \üü @aü^ i ö_Küe ^Zd ÉZ^ biaue CüfL ej_ö Gjöcjü^ ü\gü_ücü I aò_äü@Šieü ü\güü eüRfye cK üfüküe cüüie ü\A[üf bñü, @Šieü eüARüe Rükü[üf aò_äe \üj Wjü ö üXüü^üküe R^Mj Y Ke[üü i ücYaiüü @ü;ük^e Gjò @üY _ä^K Rü_ü^ I @üceKüe KüVie gð aüYüe gð üfö Kfü_üe RüY _á q Pð^ aughm biaue LfZö @R^ Ke[üf ö bieZKêü` eàü _ue MWüZü @ü;ük^e ü^ZB

ü^A 'MWüZüe MüŠü' biaue üjüA[üf ö _Püg ahö MüŠRüü @üj R^üe üe ü~üMü\fü_üe üi L\ü _á ieüe fMüWjüf ö ü~CñKic Ke[üf Züj ü bZüe ^Äü j_ö beò ej [füö _eö Zö~üj üüj C_QüK, üi ÄAaüZüI ü\gü_ücKêRkü-kò ü\A^ [üf ö üZYEL\ü\idZBü^fü _ue MüKê Müa föüi L\Wy aKâ Ke[üf I üfüküePeLüPküAaü _üAñ_ä^ic[üf ö

KòüMá e @ügaügh üjüA~äü _ue i üew]e \üü MüŠRüü i jZ i aèaük ü~üMüZä el üKe[üf Gaò L\ü _á ie \Müe IWjüie K'Y Keü~üAQö I K'Y Keü~üCPZ üi i ö_Küe i aKQö MüŠRüüe RYüA[üf -@ü_Yue 'cüef K^Äü i ^' ^icK _äŠ_Xj cüa^cür^ PeLü-agüü üüjüA~üAQö cüI ücü biAu _eäie PieRY MZ Q' ahö üj kü üXüü^ük QüWj @üü Qé ö cüRüY üahdK gð ü- i ö_üüfük ö KkKüeLü^ü I KkKaRü i üj ü~Yüe Pñ Keàüie cüaj_éahöKüüAQö KkKaRüie I aj_é_eüüYe C_ü^üe cüaüghü Küe ö K&ä^cür^ I i _aZü aj_ahö _~K PeLü Mice üKüWö üKüWö üfüküe Éü]ü^Zü I gqè _Zük üjüAej Qöö @«Zü a^cür^ _üI üfüküe güeüeK, cü^i K, @ü]YüZK I @^Y \äKZü ü~Mä I ^Re LüYü_d PküAaü _üAñ üKöYü ö i éüü ^ [üü ü~üMüPeLü @üccü^u c^üe GKZüggol cüjé bia i ÄKeü_üe ö _Püg ahö

adi ue, 1937ue cãKouMá ue
 ù~M ù\foò ùi j ð ð è cã ùZÿK
 ahduè gãkú cã^ò ùi Qòò' Zú
 C\ÿcúe Zú^òf (RMZi òj _e)
 [í^úe Kò_eò 200 ùfúK i Zú
 KúWãKé@ùMA@ù ùf Zúj íe i P^ú
 ù\A ùfL[ùf ù~ @új èò ù^K
 ùfúK a^cú^ @eUúe fúMò WQ«ò
 I ùi [ò^Añi új ù~ÿ I gò ù\Kíe
 _WQòò
 i úew]e \ùu PeLú _Zò
 @Mj [èùRúYòMúSRú Lé òj ùf ö
 'jeR^'úe _KígZ ùMUG ùfLúe
 ùi Gj òahduè i P^ú ù\A [ùf ö
 ùi ùfL[ùf- ~\òPeLúe i aèZ^ò
 @^gúk^ Keùa ùZúa Zúe
 (i úew]eue) agñi _eà^ò i ùú
 új a I @^ÿcú^ Zú \ùe ù_biaZ
 új úa ùaúfòcú^Keòò ùi Zú
 _ue PeLúKé C^Z KeúAaúe
 c^ù\úa I C_ù^ ù~_eò\AMÿ
 aúZ^Mÿ j G Zúj ùú\úiaò 'PeLú
 bia' ù~ùZ \Múe Kúe Keò úe
 ùi j ò bZèè Gj ù ùMUG cúZá ö
 PeLúe @ [ù^ZK, i úcúRK,
 eRú^ZK I @ùZK \Múe^ ej Qò
 ùgh \MUò Gj íKé @j òi íe _ZúK
 biaúe MXù ZúK Qòò aj àhò _uaò
 ÄU^fúS'e RúY cù^úamú^úu
 _~úu aYe `k Cj íe Ke[ùf-
 Kò_eò a\cRúRò _fúe i òúgú] ^
 Keùú _ùAñ PeLúe i új ù~ÿ
 ù^A [ùfò ùi Kj [ùf- PeLúe
 c]è MZò Gj íKé PfiC [èù ùfúK
 c^úe @nèZ C^ù^ú i ÁKúeò
 _...í^ku @bñZúe Cj íe Ke[ùf-ò

Kò_eò ùi ùgúAaú _aèè@] N<iG
 i ZúKúWúf Zúe Kã i ùè@úgñ Z
 új C [ùfò
 @ùRò ù~ùZúaùk i úeú
 bieZúe aùghKeòI Wpúe L\ú I
 Múeú\ÿúMe _á íeKé ùK; á Keò
 ùMUG ^aRMeYe aúZúeY i Áò
 új CQòGaò I Wpú L\òI Múeú\ÿM
 úaúMò _I eè G \Múe aÿú_K
 Kú~Kãc j úZKé ^èù~ùCQò
 ùi ùZúaùk c j ú_ùúYe @I
 ùKúZahò _aèèMúSRú G i ò_Kúe
 ù~_eòPéúKe[ùf I ~új úKe[ùf
 Zúj íe _ai wKZú ej Qòò \XZú,
 ù] ÷ I cù^úakKé @ú] íe Keò
 ù\gú_ùe C\áè új úA [èù
 aQúA QúKcúú^ ù~_eòZúu aú^Ké
 MúMj kúe _Píe Keùa ùi \Múe
 MúSRú ùag ~Zúú^ [ùf ö
 ùi ùZúakKé C_^úagaú\ aú
 i úcúRÿaú\ aèè ùe Púf[èù
 fXúAúe GK @È biaúe L\úKé
 aÿaj íe Keùe @úagÿKZú^ [úGò
 KúeY ù\g @ZgúNáÉú] ú^ új aúKé
 ~ùC [úG ö @úZúe ~ùú, Éúf 'ú
 új aúI @ [ù^ZK @Zá bègúkZie
 GK gqgúkú _ZúK biaúe L\úKé
 MXù ùZúK aúKé új ùf amú^ i 1Z
 biaúe i òMVZ Kú~Kãc C_úe ùi
 MeZú\ C [úKö G_eúj ùf \úeú,
 @i cù^Zú I gqgú^Zú bkògZú
 i j Z fXúj a ùaúfò ùi Kj [úKöò
 GA [ò^Añ 1944úe PeLú òNe
 '^ai òAeY'Ké fIÿ eLò MúSRú
 PíeúMèZú %òahd _Zòì cÉue
 \Áò @úKhÿ Ke[ùf ö _[cZú,

_ùZÿK ùfúK ù~_eò i ZúKúW^Re
 @úagÿKZú _jeY Keò úeú aú
 @Zá bègúk új a, ùi \Múe Kú~
 KeùúCPZ ö \Zúúe, ^Re @bia
 _jeY új fú _ue @úL_úL Mú aú
 eúRÿe ùKúZK @ògúe Gj úKéaKá
 Keò KQò @ [òC_úR^ Keò úeú ö
 ZZúúe, L\ú Kcúú^ Gj íKé
 ùKak úeúRMúe _^ú aúuaChú
 úaúfò ^ aPíeò Múe i úaR^ú^
 biaúe ùi cú^ Éú] ú^ bieZKé
 gqgúkú KeùúKé @ùMA @ù úa
 Gaò úghue MúEéúRÿ Z^Kéggò
 aúak ù\úaúe L\úKic KePíeò
 ùi aúMúe 1944 @Lk bieZ
 PeLú i òNe ùMUG @] úag^ue
 MúSRú Gj òi aè_gKéaÉZ biaúe
 @úfúP^ú Keò i úeú ù\geé @úì ò
 GKZZ új úA [èùKcúú^ uèL\Wj I
 PeLúe _á íe \Múe K'Y
 Keú-úA_úe, Zúj íe \M\gò
 ù\A [ùf ö ùfúKcú^ uèG i ò_Kúe
 i VK" K [ú RYúAaú _ùAñ ùUá^ò
 \èù-èù i j Z ^Z^ _úÿKãc _ÉZ
 új aú CPZ Gaò L\ú Kú~Kãc
 aúK | Z KeòPíeúWjG [ò Zò @Mj
 I gá ù i ÁòKeú-èù CPZ ö
 Éú] ú^Zú i òMúe KúKúe
 I Wpúú^ ù~_eò MúSRú L\ú-
 @ú; ík^úe Súú ù\A @_aòì `kZú
 j ú f Ke[ùf @úRúe ùi j òè\gKé
 @ú] íe Keò Gj òc j ^e Kú~Kãc Ké
 i ò_á íeZ Keò úeúf Zúj ú j òúj a
 RúZe _Zúu _ZúògÁ gá ù-kòò

i ò_ù\K, mú^cŠk `úCúŠi ^

IWòùe j EZ« ùl ZâI ^è-èjòì , ùa^ù

Kòigùe ùcùj e

IWòùe Keù-ùA [èù
 j EZ« MY^ù 2009
 @^è-èdìú eìRfùe a^cùr^
 1,92,339 aYùKie
 [èùùaùk ùcùù
 43,652Uò j EZ«
 ej Qòù G c^eè ½c
 IWòùe @Zf]K j EZ«
 Kù-ùKeQòù ùòGcùr^u
 c^ùe 86,355 RY
 aYùKie ùid 526Uò
 aYùKie icaid icZò
 cù^uèe cùgKò
 Kù-ùKeQòù 18154
 RY aYùKie 1511Uò
 Èdò ij idK ùMùAùe
 Kù-ùeZ @Qòù KèèGjù
 i Zf ù~ G c^ùe
 @ù^K aYùKie ùi cù^u
 Z«Kè_eZfùM Keò@^f
 a^ùe ^ùdìRZ @Qòù

i ^f_èù aìSgùXù, aìeò \ù
 @*ke Uì efMù, aj ù_è @*ke
 _ùfMù, ùi ù^_èe LŠ@ù_ùù,
 ùaìcKùA aÈ, cùM@iaS (KUK)
 @*ke LŠ@ù_ùù, ùLùe]ù @*ke
 MìcQù, Z[ù j ai_è I ùKùù_ùù
 @*ke aÈ C_ù^_ùAùIWòùMaZù
 G[ù~ùMùIWòùKèGK ÈZ^_ePd
 cùk ùckZù aìSKkù_ùAùì ^f_è
 icMùù\gùe_à q ùù\gùe @iC
 ù~Cù@ì @*kùe aìSKùc j G
 ùi MùVK ùj fù_ùù^/MRèùù I
 _Pc_fù (Gùakùe ùZùfwù^ù) ù
 aùùe aìeùe ~\ò @ìRò IWòùe
 j ùZaYù fMù @ùZòfùb KeQò Zù
 _Qùe ej Qòù i ^f_èù aìSgùXùe
 i aYùeè aW bcKù ù gù RM^ùù
 c^èe icÉ fMù @ìagfKZù_èY
 Ke«ò cùY@iaS @*ke Kègkù
 ad^gùùMY ù_èù½ ùLù; ò MìcQù
 Kùj ùKèaù bf ^fùM ù Mùù]ùAù
 ùaùk ù_ùùù_ùùùj aù_ùAùùLù; ò
 MìcQùe cRù~G CVùAQòùì G @iC
 @^f ùKòYì ò MìcQù Kùj ùKò
 ùLùRùà? Gjùùù, ùKùù_ùùùe
 Gùaaò Zùeùùj CQò ùKZK ewùe
 ewùdZ aÈ ùG C_ù^e GK ÈZ^
 Pùj ùù i aèaùk ej ùùG ù
 @ù_ cù^ RùY «ò ù~ ~M
 ~M]eòbìeZ GK Kùùegùe ù\g
 ùaùfò_ePZ ù @icù\g GK MìcY
 aj k ù\g ù_ùòG ù\ge_ùKZK
 i òeP^ùGbkù~_ùZfK ùbMkK
 @*kùe GK ÈZ^ @ [èùfai ùKùc
 ùj ùA~ùG ù @agf ùi @ai ù Gùa
 @iC ^ùj ùKj ùf Pùk ùKèèÈù] ù^Zù
 _ea^ò Kùkùe gùùd^, ij eùKeY
 Z[ù ùi aùùl Zè_á ùe i ù^òèRèò
 @]Kùg bìeZùdu_ùAù^è-èjòùl Zà
 ùj CQò_ùcùe Kèò I \ùùùe
 ad^gù aù j ùZaYùfMù ùl Zà ù
 Kùgùeè @ùe_Keò K^fùKèùeù,
 \ùc^Meeè@ùe_KeZù_èùe PKcù
 @ùùùù AfiKù-ùG i aYùGùaaò
 j ùZcvù(j EZ^a) i Kèù ej Qòùae`
 _ùù_ùù\gùe [èùMùj cùPke
 Kfè P^ù I Kù^ùe @ùò @*ke
 cj kùù cèY_ùAùùj fùùMù_ùk^
 I Z«Pùk^ù ù Gjùùù i cMàC^e
 _a@*kùe_ùj ùùò AfiKùe MìcY
 cj kùù \ùeù C_ù^Z ùj C [èù
 j ùZaYù fMù Kùj ùe aù ^Reùe
 ^_ùù ùMRèùù_ùùfù, Pèùfù I
 _Pc_fùe gùXù]cùùec,
 Kù^ò_èce cj ùùò gùXù ùKeke
 ùKeikù gùXù ù\ùùf @ùò ùLùì ò
 ùj ùA~ùG ùGYèGjù^ùZ ù~ ad^
 ùl ZàGùaaò GK MèZB_ùò ^è-èjò
 ùl Zàj ùA ej Qòùagùe i cMàj ùZaYù
 fMù C_ù^èè ùKak bìeZùe j ò

85% fMù C_ò^ ùj ùA [ùG ù
@ìcù\g aZùZ gāf uù,
aùwfù\g,ù^_ùk,Kùù ùW@ù I
AùSùù^i@ùe jùZaYùfMùC_òZ
ùj ùA [ùG ùi P^ùcùZ jùZaYùfMùe
e^-ù^ùc^ aq ò ùCQò 2009-10
cìg ùe @ùc 260 cìf @^
@ùceKùd Wfùe cìf ÷e fMùe^-ùù
Keùùùàùk 2013-14ùe Zùj ù
370 cìf d^ WfùeKèa q ò ùAQòù
~ùj ùKò40_žgZ @]K @ùU ù
bùeZe ad^gđ Kjúf
@ùc Zù^ùUò ùLZà ~[ù
cìf_ùlùfè Z [ùj ÉZ«Kèa Sàùù
bùeZùe C_ò\Z ùcÉ aÈeè
_ùlùfècè ù~ùM\ù^ ùj fù
61.32% cìfè ùj fù 3.34% I
jÉZ«e ù~M\ù^ ùj fù 11.28%
2010 cìg ùe Keù-ùA [ùù
jÉZ« ùaùY @^è-ùdù ù\gùe
jÉZ« ùòLùùKcPùfQòùGj ùGùa
44 fl jÉZ«Kè Li@ùù Qò ù
_ùlùfècè_ùKù Gjúe cLùY KùeY
ùaùfòKj ù-ùAQòù@ì fùe ùcìYùò
KY G ~ùGùÈÁ ùj ùA_ùeòùj ùù
IWgùe Keù-ùA [ùùj ÉZ«
MY^ù 2009 @^è-ùdù eùRùe
a^ùù^ 1,92,339 aYùKùe
[ùùùàùk ùcùU 43,652Uò
jÉZ«ej QùG c^eè ½c IWgùe
@Zù]K jÉZ« Kù-ùKeQò ù_ùò
Gcù^u c^ùe 86,355 RY
aYùKùe_ùd 526Uò aYùKùe
ìcaùd ùcZò cù^ùe cùgKò
Kù-ùKeQ«ù 18154 RY aYùKùe
1511Uò Èdò ùj ùdK ùMùAùe
Kù-ùeZ @Q«òù KèGj ù ùZù ù~
G c^ùe @ù^K aYùKùe ùì cù^u

Z«Kè_eZùM Keò@^Y a@ùe
^ùdùRZ @Q«òù~ùj ù_ùaèèCùfL
Keù-ùAQò ùKak_½cù^*ke
aeMW, ù^f_è, Sùeì Mùù,
ùèeMW, a fùwè, ùìù^_è I ùaù;
Rìfùe 25000eè C; ù ùòLùK
jÉZ«ej QùùùK; àì eKùe GVùe
GK aùj Z jÉZ«_è MV^ KeàKè
^è^ùù^AQ«ò~ùj ùKòÈùMZ ù~ùMù
ùcÉ aYùKùe c^eè cùkù
aYùKùe ùòLùù 77_žgZ ùaùfò
RYù-ùG ùùì cù^u c^eè@^ù PZ
RùZe ùj ùf 10.13%,@^ù PZ
R^RùZe ùj ùf 18.12_žgZ
Z [ù @^ùù^Y_ùQ@ùMèè ùj ùf
45.18_žgZ ù Mùcù^kaùù ù
cùkù ùgqKeYùe jÉZ« ùKùZ
ùj ùdK ùj CQò Zùj ùG [èèRYù_ùWù
cSùe bùeZ ùeKùe jÉZ« @ùA^Kè
Z RùcùKej ÉZ«e GK ^Z^ ùòMù
^èì_Y KeàùKè @ùMj ù [ùf ù
Gj ùùù_ùlùfècè MùK c^ KeùùW
jÉZ«e c~ùùù_ùA [ùù« I
ùeKùe abòùù~ùR^ùe fùb
CVùA [ùù« ù Kèè Zùj ù G ~ùGù
Kù-ùKùeù ùj ùA ^ùj ù ù @ù^K
aùghmcù^u cZùe Zùùùj ÉZ«
ùLZà_bZ I Zè ù^ùj ùA [ùùkùù
jÉZ« ù Kùg CùY^ abòùùì eKùeù
ù_ùj ^ ù~ùR^ùe fùb_ùlùfècèKè
Pùfè-ùA [ùùù ùaùfò cZ_ùKùg
_ùC [fùùGj ùaù ùMùG jÉZ«
7eè8RYù ù_U ù_ùhùùùàùk
_ùlùfècè Zùj ù^Á Keù\A [ùùù
jÉZ«Kèa^ùAaùKèùj ùf jÉZ«
ùòel Y @ùA^ 1996 KèKWùKWò
_ùk^Keò ùcÉ 11Uò_ùKùe
ùòel Z fMùC_ò ùKak jÉZ«

\ùeù ùj aù @ùagùK ù KòPicùfe
@ìcù\ùùC_ùe KUKYù,aYùKùeù
@ùagùK EY ùj ùdZù,KùeMèù
ùKògkùe ^ùYZù, ^Z^ WRùA^,
C_ò^ Lyòj ù I NùeùA aRùeù
Pùj ùù @^è-ùdù fMùC_ò^ Kùf
ùZùe ùèùe @ùùùù ùa^ù\gQò
@ùgù^ùe aùd, G c^ùe eùRù
ùeKùe jÉZ«e aKùg_ùAùMùùG
_ùl_ùMj Y KeQ«ò ò @ù[K
ùj ù~M, ùì eùfè^, 10% eùj ùZò
ù~ùR^ù, aYùKùe ùUàò, aYùKùe
ùKWù KùWò KŠcùkùe eùj ùZò ùZù
aYù, jùSùfè cùKò Z [ù aYùKùe
aùcù ù~ùR^ù @ùùò aYùKùe ùAù
@bù_ž ùj ùAQòò
eùRùe Gùa \AUò aùj Z
ùcaùd ùcZòej Qòò ùMùG ùj fù
ù^f_èù aÈùkd I @^Yùò ùj fù
ad^Kùò ad^Kù GK aùhòc^ùe
8 ùKùò Uùù fùb KeQò ùaùfò
RYù_WQò ò A-cùKùò Re@ùe
12ùKùòUùùe aYù ùd ùj ùAQòò
eMY ùcaùd cù^u_èeèùe
@aYùj Z eùj Qòùaùfòì eKùeù ùZèè
RYù-ùG ò
jùZaYù fMùKè Nùe Nùe
_j^ùAùù_ùAùAZùc^ùe eùRù
ùeKùe C\ùc @ùe_ù KeQ«ò cùwù
ùZùj ùZaYùgùKù Kò eòcùZà700/
800 Uùùe cùkè Zù_ùAùùPÁù
Keù-ùCQòò gÈù_ùk gùKùj ~ùj ùKò
cùZà300/400 Uùùe aRùeùe
cùk ZùKè_žgZ Keàù_ùAù G
C\ùcò_è^½ Áf, KùfR dèò cò
_ùAùc^ C\ùc @aYùj Z eùj Qòò
Uùe C_ò^ùe c^ Èùaf^ù
ùj aù_ùAù ùeKùe C\ùc KeQ«òò

i eKieü i Zâ @^ê-îdú PkZahð
4j Rie ùj Kê Rçue @Rð MQ
fMü-îAQö ö ÉiaZ 1OUò aj ^
i öel YüK|êêAZc^ue 7Uoi U ^
ùj iAi ieQöö Nue Nue cfüaeü
Pih Keiaü _üAñ c^ C\ÿc
Kei-îCQö

j ÉZ«e aKig_üAñ2015-
16 ci g ü i Küg cLÿc^üü
_ÿüKR üNihZ ùj îAQöö _ÿüKR
@^ê-îdú 1OUò j ÉZ« _ê MVZ
ùja ö GMVK c^ue PüeiUe
_ZÄü ùj iAi ieQöö G[ó j Z @uj èò
8Uò _ê c^ i Äö Kei-îä üaüfö
RYü_üW ö Gúa eiRÿue _Zðð
ùKüG Uuie jüZaÿü fMü Z@ieò
ùj CQö@ [Z' ahKê364ùKüUuie
fMü Z@ieòùj CQö G[ç^eéaüj ie
euRÿKê 7ùKüUò Uuie fMü
_Vü-îC[äüüaük bieZeéaü\gKê
ù~ZKöfMüe_ü^üj G, üi [ç^eé
IWjüie bM ciZâ3 _ZgZ I e_ü^ü
_eçüÿ ùj füciZâ0.34% ö

jüZaÿü fMüe PüeiUò
ùagüAÿ ùj fü - \ic, @ieic,
\üNö üdüZB Z[ü KkicKZü ö G
PüeiUe C_~ç i c^bl ùj üf
jüZaÿü fMüe Püj ðü aRieüe
@aÿüj Z eüj ö IWjüie C_üZ
jüZaÿü fMüe C_üeiq üagüAÿ
ù\Li-îG ö IWjüie Kêgkü aÿüKie
cî^u jüZe Ägð_üA i Zü _eðZ
j G GK cj iNö KkikZieü, i öMüZ
ùfLòùj îA~îG aÉ ü\j üe ö _ÿö
K_Wjü~üZ _eÿüùj C[ä üi üZ
cüRö cüRö ùj îA PKKY ùj îA
Püf[çäö ew `Kü _Wjü ^üj ö
_epeüSfi [ä _ZLŠ gÜXjue ö

_ZÜò LŠ _ÿö üMüG üMüG
WRiA^e gÜXjü Leüð^ue [Sü I
giZ\ð^ue Mec @^ba KeiAaiKê
i c[ðî ^f_ëügÜXjue aKî Küj ö?
^ê-çöi ^ia^ü:

_äêêKjü-îAQö Kêhò_üe
ad^ül Zájüi aVieüagüKcð^èçð
i ÄöKüe ö bieZüð @[ðäÿai üe
GjüGK ajê_ëÿüaÿai Üö MiSRüü
PeLüPik^ü I L\ü @ü|ik^ Lüi
GA[ò_üAñ_üi wK [fö ö Éiaf_ü
@[ðäÿai üe GK gq É, biaüe
MiSRü j ÉZ«KêMj Y Ke[üf ö
ùLZeëPihüK_üC_ü^ Keä, Zikê
Mücj kicü^ KYüa, i ZüKüüa,
Zükê_ÿö ad^ C_ü~üMü Keò
aÿüKieKäu\üa, _ÿüaÿüKie Nee
i aëi \iÿ fMö fMü aÿüa, Zikê
üa_üeiKäu\üa, üi _ÿüaRieüe
ckä - G_Käüie üKüZ ü~ üfÜK
^ê-çö ùj C^ [üf? @«Zü i ^\g
gZüü~îGñbieZüe G aÿai ÜVK
eü_ Püf[çfö bieZ i üeiRMZüe
i Zü aÉ C_ü^üe _ä q frib
Ke[çfö_üe AöueRu @Mc^ I
ùgihY I füüüüüie fMü ij
@ü^ZK biaüe fXjü_üAñjüZ
aÿüküüé QüWjü\äü \üei bieZüð
aÉRMZe _bZ I Zò ùj fü ö
ad^gðeéj ö AöfSüe gð aü_a
@ie_ùj îA[äü@üC RüYö aÿü_K
ücið" aÿajie, gÉü @[P ^KÁ
fMüC_ü^ @ic fMüC_ü^ KäuNie
I Zò_j^üA [fö ö üZüa üi Z [fö
AZjüü ö

Éü]ü^ bieZ KêêG cjüNö
Cü\ÿüMKê a^üAaiKê üPÁikfü ö
1952e `ÿüKö `üAŠö Uö" au

Kir^ëüMüeü_üüCbd j ÉZ« fMü
I_üüfççe aKig_üAñ i êieçg
Küf ö _i öcjüüfü^iaü u bkö
_LÿZ aÿqü _ZÿI Z^üa]ü^ue
C\ÿc @ie_ùj füö Z[ü_üüi i aë
i ü^B i üaüÿ ü^Zäç u bei ü
RYü_üed [fö j ÉZ« ö üi cü^
aj Z" gð _Üe _Wüf ö j ÉZ«
_Üe _Wjüfö i eKieü i ai Wö
ij aÿüKieü KcðKêgZü ü~üMü
G~îGñ j ÉZ« ^ ceòZÄöej Qöö
Züj üj ö@igñi ^ie ahd ö

Gúa Kêê ü\ge i Züie
_eä^ @ü Qöö ü\güe GK aëü
c^aMöi Äüj îAQ«ö Gcü^ AuKü
ù` Šfö aü_üKZK C_ü^e aW
Mjü Kö üaZ^ Kçg^ üi aR^ÿeé
@id aq öNUQö _ÿZ@ieüj îAQ«ö
c^caMöð aÿai îdüZ[ü_ü_üie
üMüÄü ö üi d_ö i cMä_üAñGcü^
LyðKeüüKêKêZ ^j Kçö @Mö^K
K_Wjü aWjüMj K Gcü^ ö `ia
AŠ@ie üAie cî^uüe Gcî^u bWjü
üagüö Gjüaü i ZügÜXjü I_üjgÜXjü
_üAñ c^ Gcü^ üag @Mjü ü ö
ü\güe j ÉZ« aÉ aWjüMj K
üaüföGcî^ue] eü-îG ö]üie]üie
Mieé j ÉZ« K_Wjü @«j Z ùj aüKê
fMüföYö Mue jüZaÿü fMü Z@ieò
ùj CQöi Z, KêêZüj ü i jeKê@üi Qö
i jeü Mjü Kcî^u _üAñ ö @agÿ
GüaadQö öLÿK Mäaüü q üjüZaÿü
fMü_Šö_üeQ«ö @[P @] Küg Mä
cj küü_üAñGjü]üie]üie @_j^
ùj aüKêai föYö Zire KieY ùj fü
@üj ZK \e ö @«Zü 3000/
4000 Uuü^ ü\üf bf gÜXjü
LüŠ KYüü KÁKe ùj CQö ö

Ziruj uf GuZawMici k ciuKUKé
cif' cifKcir^u j izue QMpi \A
uja? K'Y i` k Cù\¥Miciu^
GùZ guNaj ie cir^ua? ucicZue
j izfMu_üAriGuaadMue i' @Qö
Mü@ [ä?ai iké^NüKeò~\oj izayü
fMu C_ü^ Keü-iG I gÉü I
cRaZ Z[ü i e e fMu C_f^2
Keü-iG, i Zue ~ü[Á_eaZ
NUa uaufo @igü ö G[ó Küüg
iekieueKkéaYikie cir^u ij
V@üj aiké Wpa ö

K*icir^e C_fa]ö_üAn
erYue K_üPth (Gua 80% K_ü
uj fü adÜö K_ü I aihK C_ü^
_id 6fl KA<üf) _ecüY aq ö
Keü-iC ö aq Z' i Zicif iaéa!
ujüA~üAQö Zir i' üue MaviG I äa
izü cif aiü-iC ö üKüZMVG
icaid i oi ü_üAnüMüG üfLüGü
Eö'ön cif aiüA \@ü-iC ö
aYüKiecir^ue C_~eü ü_üj ^
ü\üf üi ciu^ G üLZKé_üö
ü`eüa ö ad^ üLZue @ü^K
üfikue ijü~üM \ekie üWj
Z\üü @ü^K üfikue üeiRMie
cü k ö

G üfLKe \XycZ Gjüü~
ad^üLZaG_eöGK üLZa~üj üKö
i \üi adü^e-éüi ÄüKeüüe i l cö
_YöG[üe_eüag_ähy, adüZ'
@_aYd @ü\ö i ci Yü ^ [üG ü ^KU
@Zizue agüA @ [ü^Zm @ead
i äcYfc c^ G K [üöKj f'üf ö
^KU @ZüZue jÉZ«
üLZä aKüg_üAn C\YceZ
üKüZRY C>üj ü ~äK ~äZüüé

übUadKéi è~üM_üA [föG üfLKö
_ä ö Pü!eü güXj (c)Y_ü\g)
_üUüfü güXj (MReüU) cfLü
(üZüfwir^ü) _üAnüi cir^u @Mj
ü\Lö aö Z' üjüA [fö ö WRüA^
Cnúa^, üUä ö Z[ü Zire ciuKÜö
_üAnüi ciu^ aYüKieue i üj ü~Y
KeQ«öö Züue üMüG üLä ü_R'
c^ @Qö- Handloomnow.

Lé fMüfü ^@ü Xje_füü
@Mj ü\Lö Kkéüi bköi è~üM Z
I Wjüue üagü C_f^2 ö ae_üfö
^äüi ü cke]R ücúje I Züü
_üü j izayü fMu Cù\¥M üag
_göi ^id ö üi ciu^ @iRö üag
_ZÄZ c^ ö uawüfée^äüi ü i RZ
ücúje KePüfQ«ö üKüZüKüZ
_äüM j izayüKéü^A ö Gcir^u
bkögj gj Cù\¥Mü@Q«ü~Cüü^
i`kZü_üA i teQ«öö

1/2c IWjüe üag üKüZüü
Rfue K_üPth jG ö @ [P üi A
K_üK*icir^ biaue aüj teKüPüfö-Gö
GK\ü 1/2c kúe [äü i Zicif'
cir^uüe üi AK_üaYajZ üjüA i Zü
Z@ieüj C [fö i ü' id aYüKiecir^u
@iagYKZü_üY üj C [fö ö `kue
üi *kue ^e-éüi è~üM aq ö_üA [fö
Gua @C üi i Zö^üj öö i Zicif cir^
a! üjüA~üAQö KkéK_ü C_ü^
Guaaö @aYüj Z ej Qö ö ~\ö
ad^güüe @Mj üüKARY Cù\¥Mü
@üMA @üüa, üi ciu^ I äal äaEö'ön
cif' aiüA izü Z@ieKeö i' id
aYüKiecir^u ijüLZue j izayü
fMie Cù\¥M V@üKeü\A_üeüaö
jüA\äü^äüi üRüY cj küCRE^1ü

üZüfwir^Mue Zij ü KeKöü\LüA
_üeQ«öö Züü cfLü ciKö j izayü
fMie üag @ÄZöej Qöö üi @ü^K
iküe üRa K_üc^ aYajie KeQ«öö
Meüfde_üL fKZ_e^KU
Pü!eüGK\üPü!eügüXj_üAn_ä ö
[fö ö ücMFKikü^ ~Mue Zire
PjüüKjüe üKüZ [fö Kké_ea^
Kiküe GjüZire üMea j eüA ai f'ö
Gua Kké i Zue i eüie @üi f'ü'ö
Pü!eücj fue ~ä Xje ~äK~äZü
cü^ fMüWQ«Gjüe_ééüie_üAö
WRüA^, Z[ü Zire aKäÜü_üAn
üi ciu^ @Züj' éK_ä-éüö üKögk
_äüM KeQ«ü

@c cir^ae äü'c^ü^ue j ä
ücüj izayüfMie RüY aWj_üi Kö
i G jö_üc [e_üAriMA 7KéRüZid
jÉZ« \äi biaue_ük^ KeäKé
üNihYüKe [fö_üj'c^üü cZue
Gua adPeLü_üLue ü\gKéEia f'ü
Keäü_üAn i c [V @Qö ö cj kü
i gqKeY_üAnj ÉZ«e aKüg GKük
@iagYK uaufoüi cü^ Ke«ö

aüSKkü üLZue cj kü
Cù\¥Müü_üAn_üjÉ üLZaC_f^2 ü
ü~Cüü^ G^@iAG` Uö G^@iAWöüü
üRüR @üö KüfRüe @ad^eZ,
üi ciu^ aiSKküüLZue C}höj ü f
Keü_üeüa uaufo cü^jG ö aeö
üi Abkö_Zbiaü^ ~äK~äZüüé
ad^üLZüagü@iagYK Kue ö Gjü
aü G^@iAGPüc^ G üLZue GK
_äE i oi ü@üU ö G[üe @ad^eZ
adü[MüY c^ G üLZue ^R_üe\güü
_ägö Keü_üeüa uaufoagü j G ö

üfLK RüY g'iaZ' I ad^ g' äüghmö

i caidK ad^ gđ I IWgđ

Wkĕ _â ħ P!âcjú«ò(jiêZji)

@íc biêZiê KĕhKê
 QđWđ ù\ùf ad^
 ùj CQđ \Zúđ _âđ
 @[_ù^ZK Kú~ŷKâö
 jÉZ« \ŷeú @íc
 ù\ge 43fl eê@]Kú
 aŷúKúe _zýl aú
 _ueil biáue ^-cđ
 _úAQ«đ Gj ò ùl Zâ
 ù\ge aĒ Púj ðue
 11gZüö I e-ú^eê
 c^ ic _ecúYe @[_đ
 i ôMđ úZ Keđúue
 ic[_ ùj úA _ueQđ
 jÉZ« \âý _ĒZđ I
 aKúue icMâ ađĕ
 95gZüö _âđ
 aýai úđ Keđúue
 @ícù\g i`kZú@Rđ
 KeQđ

C^hýe a*âú _iAñ ù~Cñ Z«êZĕeòKej Ğ ZiKêRúYê Zíre
 Zù^úò ùcckK @iagyKZú ej Qđ C_ù~M KeđabđÚ_Kiê aĒ _ĒZ
 ùi 'i aêuj fúLúY, aĒ I aúí Mđ ö Kfĕ Gúa aĒ ùKak f{ýú^âieY
 Gj òZù^úe @iagyKZú _eY _ue _iAñC_ù~M ùj C^j áeó _eđí^eê
 c^hý ùLúR ^Re i ú]^ _iAñgđ ù ùi ð! ~ŷ ađ ùe @ù^K i j úđZú
 I Zíre ùe _ue Eú ŷel ŷ Zír_QKê KeđieQđ aĒ, Wk, _Zâ`ħ, `k,
 Z'@j êe@ù^K KQđej Qđ @ñc cYh aKĕ @ñeêZ«êi ôMđ Keđú _êh
 ù~úa @^ý _âýú aú _ge_lúu bkđ ùfúKue Kúe biáue Mđ Y
 Rwfue aĦfĕ ùi 'úakej ŷj ie Kei-ic[_âúâuk Eicú^ ùi j úZ«ê
 @ù^hY i j fRýú ^âieY I Leú aýaj ie Keò~cZògúNâ^'ùLúfâ
 ahđ giZe _âKú_eel ù _iAñ _iAñ Zíre ùKagk_%đQ! ÚúYoaĒ aŷâú
 ^R ađ ðLúA @^ý _âýú VieêC^Z Kú~ŷ KeĦúfö ù~Cñ_eâie aĒ
 ùKagk_%âRia^ aúZAaiKêfMfĕ aŷâú Kúe i q jÉ [_đú,
 _đuc aYRwfeê`kckeê@j ie ùi cí^u Vieê @^ýcúú^ @^ý
 i ôMđ Kfú, MQe Wk _Zâl aĒkeê @iagyKúđ \âýe _Zâ\kúe
 fRýú I giZ _âKú_eel ù _iAñ aŷú-úA[_âúâE Kŷiaýaj ie Kúfö
 _iAñ^RKê@iaZ KeđLúfĕ ŷohđ Gj oaĒ aŷâú aúZ«êi ôMđ KeoaĒ
 aúZý, SWý ae`_úZ @ñeê a*âú Zĕieâú ùfúK aúghue aŷúKie
 _iAñúKCñoaĒ Qidú, MQe ùKúeWý biáue icRúe _ePZ ùj úfö Z«Kê
 Z' @^ý ùKCñò Wk _Zâ aQúA j úZue aŷâúKúKê@]Kú@Khŷúđ
 KúeUG KeòZ^pue ^RKêi el Z I \Z Keđú _iAñcYh ađ ò _âđM
 KeđQđú~^ _ĒZ Kfú I ZiKêj fú KeđKQđú~^ _ĒZ aĒ aúfMkêZ^
 mî^_ŷâj fú ùi ùZúZíre _ieò_úK Z«ö Z«úe _ĒZ aĒ aúfMkêZ^
 i Zò i pKúe i ùPZ^ ùj úACVfú I aĒ aúZ« fMúKj Mfĕ Kcgu ađ e
 Ríá^ ^âj ùe aĒ GK_âđ aýai ú ùKagkKêú^A ù~ùZúâuk amí^
 eú _ZâZ ùj fĕ ^Re @^guk^, gqúZ [úgPikZ úcúe ~^e aKig
 @^đ Šò ù I _eKl^úKê _ú[d Keò KeiAñ-ùí 'úakKê ađ ù gieúek
 cYh i AđKfúâEe bđ bđ úi obieò _egúe Kk\ŷeú Z«ê Púfĕ I
 MQe Z«êi Zú _ĒZú VieúKCñ`k, ù~Cñòc^hý ^R j úZue j úZP-fú
 ùKCñ`ħ I ùKCñad e _Zâ KúSeê Z«êe LŠĞ j úZâYú fMú _ĒZ

KeaKè i uZ\`e @Kik \_egic aYikieciw^ ^R\_lue [au i `ke Vei uj uA ayai id KeaKè gqò
 Ke[fiu i AVo^R Z«èe Édöggò _uidM Keò@]Kü ~^ ^bèguk _iAfüö GjòHKý I i j ü~iMeèi Áò
 PikZ Kk Z^e _uidM Keò\`ùK ùj ùf üi ciw^ KkZ«e @igü ù^A ùj fù @iRkie aYikie ci`ue
 j Rie j Rie i öLyüe aÈ Z[ü aÈ C_`^ Keò@]Kü fib C\_iR` j ÉZ« ayai id Z[ü“Cabej`ùKü-
 gqPikZ Z« fMü _ÉZ Kfiw aEKè Küf @C ü~Cicü^ Meia ügYüd @_ueUbp`üi üi uAURj`ö Gjò aè
 ewir^ I @iKhYüd Keaü _iAriab`Ü aYikie üi ci`u _lue _èè @bia aYikie i caid i cZ`ici`u è
 at eèi öMjZ`@Vü, `k I _ZKüNiep ü~iMá ^R Nee üKkK aP`jÉ i eKieu Ze`eüi ci`u j ÉZ«Kè
 cogA ü~Crew Z`ieaKeaEKèewir`p Z«üe aÈ C_`^ Küfö KkèKk KkZ«üe \_eà`P` Keaü _iAñ
 Kei-iC[fiu, üi i aKèi j R biaüe Z« @iC j É Z«e C_`^ ügküe K\*icüf, i Zü, Uie, \_üi Zü @iA`
 MüahYüKeèüi id^K_Küüe ew @ü^K Z`üZ \_e`fi Z` üj fù ~üj ü KYaü _iAñ ew, MüahYümir^,
 _ÉZ Keò@Zò i j Rüe ewir^ aÈ üMUG KAQ I üMUG üVK`ie MZò aKia...i aRie i èj`ü ü~iMü\`au
 C_`^ üj uA \_ieQö \_Y@Meè \_eäie \_üAñ @iagYKüid @ü[K` i üj ü~y, üAñ @iagYKüid @ü[K` i üj ü~y,
 _iA ù~üZüö @iagYK üj C[fiu i j ü~M \`@ü~iCQò ~üj ü Mea aYikie ci`u _iAñGj`üKkK aP`Kè
 @ü^K üi ZKj`ó \_ÉZ Ke[üfö Güa aYikie üKCMö \_ieà? üi `I ZMÉ @iMKèu^aüe C>üj Z` KeQö
 KkèaÈ C_`^ \_iAriawj`gqPikZ üj fù Z`üa \_ie Pkif`ü`ö Z`ü _ie @ic bieZüe KkèKè QüWj`
 KieLir`ü i aè ej`Qö G[üe ^R ü`A ^R RiZöbiAu ij Pkü Keò ü`üf` ad^` üj CQò\`Züid _èè
 eiRye, ü`ge aÈ @iagYKZü \_eY `GKZieè ak`e i Áò \_iAñ \_eAe @[ü^ZK Kü~j`Kèö j ÉZ« \`üi @ic
 Keaü i üw i üw aü`güe \_e`ü`ü` _eAeKèi üj ü~y Keaüe j üZ` aXüA ü`ge 43fi eè @]Kü aYikie
 _iAñ ^ir`üXywe, ^ir`ü ewe aÈ `ij ü~M`e ayai id @ie, Kfiw _Zyl` ai \_ueül biaüe ^è`üj`
 C_`^ Kei-iA, aKá Keò~ü[A Gjú\`üüKüi`ü`üZ` ]^Xy`üfiKu _iAQ«ö Gj`üi Zü\`ge aÈ Pij`üie
 üaè\`gK càà`c` i öMj` Kei-iA \`üi @üi`c`ü` biaè Kpü`ü` _ÉZ 11gZü`gle`ü`èè`c`ic`_eèü`e
 _ieQö i ü`ge @[üZ`Kè@]Küi `k @[ü`i`öMj`üZ` Keaüüe i c[ü
 ü~iMüA\`@ü~iA \_ieQö ü~Cñ fMüKieLir`üi`ic`p`üe ^üR i aük

ନିମ୍ନୁତ ବର୍ଷମାନରେ ହସ୍ତଚକ୍ର ବିବରଣୀ

କ୍ର. ସଂ.	ବର୍ଷ	ବସ୍ତ୍ର ଉତ୍ପାଦନ ନିମ୍ନୁତ ବର୍ଷମାନରେ	ହସ୍ତଚକ୍ର ବସ୍ତ୍ରର ଭାଗ ଶତାଂଶରେ	ହସ୍ତ ଓ କଳଚକ୍ର ଅନୁପାତ	ମୋଟ ବସ୍ତ୍ର ଉତ୍ପାଦନ*	ରସ୍ତାନି (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)
୧	୨୦୦୮-୦୯	୬୬୭୭ ନିମ୍ନୁତ ବ.ମି.	୧୫.୯	୧:୫.୪	୪୨୧୨୧ନି.ବ.ମି.	
୨	୨୦୦୯-୧୦	୬୮୦୭ ...	୧୪.୯	୧:୫.୪୧	୪୫୮୧୯ ...	୧୨୫୨.୭୯
୩	୨୦୧୦-୧୧	୬୯୦୦ ...	୧୪.୬	୧:୫.୫୯	୪୭୦୮୩ ...	୧୫୭୪.୯୬
୪	୨୦୧୧-୧୨	୬୯୦୧ ...	୧୪.୮	୧:୫.୪୨	୪୬୬୦୦ ...	୨୬୨୩.୯୮
୫	୨୦୧୨-୧୩	୬୯୫୨ ...	୧୪.୬	୧:୫.୪୭	୪୭୪୦୮ ...	୨୮୧୧.୯୭
୬	୨୦୧୩-୧୪	୭୧୧୬ (ଆ) ...	୧୫.୦୧	୧:୫.୨୯	୪୭୩୮୮ ...	୩୩୧୧.୦୦

* (ମୋଟ ବସ୍ତ୍ର ଉତ୍ପାଦନରେ ହସ୍ତଚକ୍ର, କଳଚକ୍ର ଓ ମିଲ୍ ବସ୍ତ୍ର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲାବେଳେ ଖଦୀ, ଉଲ୍, ସିଲକ୍, ହଓସେରୀ ମିଳିତ ହୋଇନାହିଁ) ଆଧାର: ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ, ଭାରତ ସରକାର, ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ ୨୦୧୩-୧୪, ପୃ.୧୧୪ ଓ ୧୩୦

ହସ୍ତଚକ୍ର ବସ୍ତ୍ର ରସ୍ତ୍ରାମୀ (ଓଡ଼ିଶାରୁ) କୋଟି ଟଙ୍କାରେ

ଓଡ଼ିଶା ହସ୍ତଚକ୍ର ଦ୍ରବ୍ୟର ରସ୍ତ୍ରାମୀ	୨୦୦୮-୦୯ ବର୍ଷ	୨୦୦୯-୧୦ ବର୍ଷ	୨୦୧୦-୧୧ ବର୍ଷ	୨୦୧୧-୧୨ ବର୍ଷ	୨୦୧୨-୧୩ ବର୍ଷ	୨୦୧୩-୧୪ ବର୍ଷ	୨୦୧୪-୧୫ ବର୍ଷ (୨୫.୭. ୨୦୧୫ ଯାଏ)	କେଉଁ ଦେଶକୁ ହୋଇଛି	କେଉଁ ରସ୍ତ୍ରାମୀ
ହସ୍ତଚକ୍ର ବସ୍ତ୍ର ରସ୍ତ୍ରାମୀ	୧୫.୨୭	୧୯.୪୩	୨୮.୯୭	୦.୦୨	୦.୦୧	୧୦.୬୪	୪୧.୧୩	ୟୁଏସ୍., ଜର୍ମାନୀ, ବ୍ରାଜିଲ, କାନାଡା, ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ, ଡେନମାର୍କ, ନିଉଜିଲାଣ୍ଡ, ଜେକ୍ ଆଦି	ୟୁକେ, ଜର୍ମାନୀ, ଜାପାନ, ଫ୍ରାନ୍ସ, ଦେନମାର୍କ, ଜେକ୍ ଆଦି
ମୋଟ ରସ୍ତ୍ରାମୀର ଶତାଂଶ	୦.୧୦	୦.୧୫	୦.୧୭	୦.୦୦	୦.୦୦	୦.୦୬	୦.୨୧		

ଆଧାର: ଓଡ଼ିଶା ଇକୋନମିକ୍ ସର୍ଭେ ୨୦୧୫-୧୬ ପୃ. ୪.୦୮ ଓ ୪.୦୯

ଓଡ଼ିଶା ହସ୍ତଚକ୍ର ବସ୍ତ୍ର ରସ୍ତ୍ରାମୀର ମୂଲ୍ୟ ୨୦୦୮-୦୯ ବର୍ଷରେ ୧୫.୨୭ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଥିଲା । ୨୦୦୯-୧୦ ବର୍ଷରେ ଏହା ୧୯.୪୩ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ୨୦୧୦-୧୧ ବର୍ଷରେ ଏହା ୨୮.୯୭ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ୨୦୧୧-୧୨ ବର୍ଷରେ ଏହା ୦.୦୨ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ୨୦୧୨-୧୩ ବର୍ଷରେ ଏହା ୦.୦୧ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ୨୦୧୩-୧୪ ବର୍ଷରେ ଏହା ୧୦.୬୪ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ୨୦୧୪-୧୫ ବର୍ଷରେ ଏହା ୪୧.୧୩ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା ।

ହସ୍ତଚକ୍ର ବସ୍ତ୍ର ରସ୍ତ୍ରାମୀର ମୂଲ୍ୟ ୨୦୦୮-୦୯ ବର୍ଷରେ ୧୫.୨୭ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଥିଲା । ୨୦୦୯-୧୦ ବର୍ଷରେ ଏହା ୧୯.୪୩ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ୨୦୧୦-୧୧ ବର୍ଷରେ ଏହା ୨୮.୯୭ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ୨୦୧୧-୧୨ ବର୍ଷରେ ଏହା ୦.୦୨ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ୨୦୧୨-୧୩ ବର୍ଷରେ ଏହା ୦.୦୧ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ୨୦୧୩-୧୪ ବର୍ଷରେ ଏହା ୧୦.୬୪ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ୨୦୧୪-୧୫ ବର୍ଷରେ ଏହା ୪୧.୧୩ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା ।

ହସ୍ତଚକ୍ର ବସ୍ତ୍ର ରସ୍ତ୍ରାମୀର ମୂଲ୍ୟ ୨୦୦୮-୦୯ ବର୍ଷରେ ୧୫.୨୭ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଥିଲା । ୨୦୦୯-୧୦ ବର୍ଷରେ ଏହା ୧୯.୪୩ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ୨୦୧୦-୧୧ ବର୍ଷରେ ଏହା ୨୮.୯୭ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ୨୦୧୧-୧୨ ବର୍ଷରେ ଏହା ୦.୦୨ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ୨୦୧୨-୧୩ ବର୍ଷରେ ଏହା ୦.୦୧ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ୨୦୧୩-୧୪ ବର୍ଷରେ ଏହା ୧୦.୬୪ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ୨୦୧୪-୧୫ ବର୍ଷରେ ଏହା ୪୧.୧୩ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା ।

11gZüoge aê ùj iA _lLü_lLü2Fl (Gi pGPpR) Édö i j idK ùMiÁü aaeYü_KigZ KeQ«ö
aieê_!ej Rieue_j* [êü@^êir ^êü i caid ayü cir^u Reêüie IWjü 2013-14 ahüie
Keir-iGö IWjüaYiKiecir^u Kü-ÿKê eRbâyüVieel ^üüMReêüie @üK 3300ùKüüUuieêDj; BZ« \ây
fl y Küf G[êê49,022 RY _id i j idZü, i j ü-üM _üA Kieaie @üceKü, ðêê Rêüü, Rü_ü^,
aYiaYüKe«öl @^y 54,136 RY KeQ«ö G[êêüÉdö i j idK ùMiÁü aêüaRif @üüü\gKêe_ü^òKeQö @ic
\ây _ÉZüie i j idZüü-üMüA [ikö 5595RY i \iy C_KZ üj C[êü eüRyüe 2015-16ahüie
aYiKiecir^uê i eKieü i j idZü Z[y IWjü üUKêüAf ^üYüükdê 1140Uò_ê[ck aYiKie i caid
C_f2_üAü_-KZ Keir-iA_ePd (2015-16) i P^ieê RYü_WQö i cZie j Qö ü-C[êê@]ieê@] Kü_id
_Zä_üAQ«ö eüRye 89,613 IWjüie i caid ül Züie Kü-ÿ Keê[êü @Kicüö MZ Z^òahöc^üe Kü-ÿ
aYiKieö eüRye 246Uò aKüe _ê[ck aYiKie i caid i cZüVieê Keê[êü i cZüie _aêhüZk^üie_id
aYiKie i caid i cZöKü-ÿ KeQö _ê Z[yKêi üü-üRZ Keöl IWjüüUKê 10gZüog aê ò NUüüf c^ a;
a^êir i ê ü eüRyüe 42UòKÁE UüAf ^üYüükd aYiKie i caid üj aüKê[êü i cZöi öLýüie 2013-
aYiKie i cZöej QöI Gjüie i öLýü i cZöüi cir^u i \iy, Z«, C_ü^, 14 Zêküie 58UòZ [ü10gZüogeê
@üMeê 39Uò [üü j ÉZ« aKüaUü e_ü^òj ÉZ«eêKk Z«Kê @] Kü aê ò_üAQö i \iy i öLýüie
aYiKieüü^ cüöeüRyüe 462Uò _eê^ I K^üüüf Kêl @üüê c^ -ü[Á j äi NUQö Kü-ÿ Keê[êü

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ହସ୍ତଚକ୍ତ ବୁଣାକାର ସମିତିର ଭିତ୍ତି ସଂପର୍କିତ ତଥ୍ୟସାରଣୀ

କ୍ର.ସଂ.	ବିଷୟ: ପ୍ରକାର	୨୦୧୩-୧୪	୨୦୧୪-୧୫	୨୦୧୫-୧୬
୧	<u>ପ୍ରାଥମିକ ବୁଣାକାର ସମବାୟ ସମିତି:</u>			
	କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା	୫୦୩	୪୭୯	୫୩୦
	କାର୍ଯ୍ୟ ନ କରୁଥିବା	୧୧୪	୫୫	୩୩
	ବନ୍ଦ ହେବା ଉପରେ	୫୧୯	୬୦୩	୫୭୭
	ମୋଟ	୧୧୩୬	୧୧୩୭	୧୧୪୦
୨	<u>ସଦସ୍ୟତା ଓ ପ୍ରକାର</u>			
	କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସମିତିରେ	୭୪୧୦୭	୬୩୧୫୮	୬୭୮୨୭
	କାର୍ଯ୍ୟ ନ କରୁଥିବା ସମିତିରେ	୧୪୫୧୨	୬୭୫୭	୩୬୯୯
	ମୋଟ	୮୮୬୧୯	୬୯୯୧୫	୭୧୫୨୬
୩	<u>ତନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଓ ପ୍ରକାର</u>			
	କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ମିତିରେ ତନ୍ତ	୩୫୭୨୯	୩୩୫୮୩	୩୭୧୬୩
	କାର୍ଯ୍ୟ ନ କରୁଥିବା ସମିତିରେ ତନ୍ତ	୪୨୧୦	୨୪୫୪	୧୭୧୧
	ମୋଟ	୩୯୯୩୯	୩୬୦୩୭	୩୮୮୭୪
୪	<u>ଦକ୍ଷତାର ତନ୍ତ (ଏକ୍ସିକ୍ୟୁଟିଭ୍)</u>	୩୨୦୫୮	୩୦୩୪୫	୩୩୦୨୯
୫	<u>କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ତନ୍ତରେ: ସୁପ୍ତ ତନ୍ତ</u>	୧୩୬୬୧	୧୫୪୯୨	୧୬୭୩୦
	ସିକ୍ତ ତନ୍ତ	୪୨୪୧	୫୪୧୧	୬୦୩୫
	ମୋଟ	୧୭୯୦୨	୨୦୯୦୩	୨୨୭୬୫

Z« i öLyü 2015-16 ahüe
 37,163 [fwiäuk @Kicü Z«
 1711KëKci@ü Dö eRye iZiZ«
 16730 I 6035e iP Z«
 \I Zie ij Kü-ÿ KeQö K_üC_ä^
 _aähö@ü_lü 11fl aMöcble
 aXjfaüuäuk C_ä^ iicMäcifyüe
 \A fl eê@] Kü Uuie aq òNUQö
 üi bkò i fK iZü C_ä^ 4fl
 11jRie aMöcble aXjfaüuäuk
 cifyüe _äd \A fl Uuie aq ò
 üjüAQö K_iaÉ I i fK aÉ C_ä^
 aXjfaüuäuk aKäL cifyüe c«
 4000fl UuüaXQö Gi aÉ \A eé

IWjgüe Z«äid gäe @MMZö i´f_ë aüSgüXj, üaücKüA
 üjüA[üf c« aYüKie ciru @ü[K ü~üWjé cj ZB @üMäcü \öüe üfü_
 iZüe üi cZöKQö C^Zö üjüA[äü _üA~ä üaifö@iguüü \Lüü \AQö
 RYü-iC^ö eüRy I üK!äi eKieue Kkie C}höi ü]^ Ke[äü Kkiv
 Z« KäL K*icüf, C_ä^ ayai ü gdü Zü'e @ZiZ üMæaeé\üeA
 MüahYü, ewü\auI aYüKieciru e ~ä G[üe iü;j ^üj ö ü~CüKkiv
 Züföc ü\auie @ü^K ü_üj ^ Z[ü@ic ü\ge aÉgä ücujüe
 \@ü-iC[üf c« cü^ üj C^ö AöüMR Rüzö @üCkê_eü] ü^
 aYüKieciru e @üMäcü _Xj Gj ö Ke[üf, _Yö üijö aü\gü aÉ
 üKäK aÉö üAñ@üKhZ üj CQ«ö aRöeéüi cü^ bieZ QüWj ^R
 ~\üGj @ai üPüfeüj @ZiZ eKkiv ü\gKëü` eö-äüKëat« üjüA[üf,
 ü^aüYRy Kikeéi cMäagbue _ä q ö üi bkò cj ZB @üKäL ié aÉ gä Kê
 _üA[äü IWjgü Z[üKkwe j ÉZ« @üC üKüaüjñ @Yü\Lü Keäü
 _ä Z i l ääÉ, _ü_Z^ö cüY@aS, aü] d ^ëj ö

üfLK RüY _äq^ @=I I gä iaZö

bäü^gëVüie _äc @üK Rüzid Gf_Röi 1k^ü

MZ üi ü_öe 1 ZieL \ö ei Rö@iS üWübf_üc< A^i GÜb \üüGaö ü\ge @MäYü üZk
 Kpiüü ~[ü AS@ir @Gf Kü_ürei ^, bieZ ü_üUäfödc Gaö j q ö ü ü_üUäfödc Kü_ürei ^
 ijü~üMZüe @üüdiRZ _äc @üK Rüzid Gf_Röi 1k^ü SÜWj_Se eüRy_ük gäcZüü\ä \ü cêü \üü
 C\NüWZ üjüA@Qö C\Nü^ C>aüe üK!äü_üUäfödc Gaö_üKZK Mäü eüAé^ü (ÉZ^ _bie) gä-éj
 ]ücd ä_äü üi ücZ bieZ i eKieue aEÄ @] Kieicüü^ c« C_üZ [üfö Gjöi 1k^üie 10ÜüeiÄeé
 300eé@] K_Zöäüü^ ü~üM ü\A[üfö \A\ö aYü_üi 1k^üie aböüü\g ~[ü aüRf, bëüü,
 M@üUcufü, üi ü^Mf, üK^@ü, ^üARéü@üü\geé \A WR^eé@] K aqüGaö_Zöäüü^ @ögMj Y
 Ke[üfö i 1k^üie C\Nü^ Keicüfäe eüRy_ük gäcZüü\ä \ü cêü _äürc^ü gä-éj ^üe! äücüü
 Gaö üK!äü_üUäfödc c^ü gä-éj]ücd ä_äü üi \üü Gf_Ré i äüüKëü\ge Meüa üfiKcürü
 ^KÜe _j *üAaü ^cü« C\YcKébdü ü_üjüü Ke[üfö a^cür i eKieue ijü~üMüZüe Gf_Rö
 üI Züe cK[äü i j idZü` küe cj kicürü Rüa^] iéYe cirüe aYü_K C^Zö_eüf I Z üj aö

üK!äü_üUäfödc c^ü gä-éj]ücd ä_äü, cirüfäe _äürc^ü gä-éj ^üe! äücüüü \e\gö
 ü^ZZé _üjüü Keäüi jZ, Gf_RKéfüb_äü'e C>eü_ Mj Y^KeöGjüKéi icüRK_ea^öe GK
 CZü_äK eé_ü\LäüC_üe üRie_ü\A[üfö gä_äü bieZ i eKieue aböüKü-üKä\üüMäcüY
 bieZe Mj bZüe üj C[äüaüde ähYKé\é Keäü üAñGf_RKéNüe Nüe _j *üAaüC_üe c« üRie
 ü\A[üfö üi C_üZ ügäZicürü eüi P^üü\äüKé-üA Kj[üf ü~, a^cür üKak 74 cifö^ üfiKu
 \üü 24 cifö^ U^e Gf_RöaYajZ üj CQöGaö 1800 aZéKu \üüü\ge üKüY @^äKüYüe
 _j *üA \@ü-iCQö gä_äü Kj[üf ü~ MZ üc 2014üe gäücüüüü ^ bie Mj Y Keäü i cdüe
 ü\güe ücW 13 üKüü_eäüe _üLüe Gf_Röi öü~üM _j öP[üf @üRö\öüe 17.4 üKüü_eäüe
 _üLüe Gf_Röi öü~üM _j öPö_üeQö @[Z 2 ahüe Gf_Röi öü~üM 26_ZgZ aq ò_Qüe i eKieue
 ü~üR^ä; _äüü ej Qüüaüfögä_äü Kj Q«ö

RiZúd eâi^ cõ^

W. _eul z i uj ê

RiZúd eâi^p @bè-ir^e
 fl y uj fu ù~ KQò i ofMÜ
 Mäccir^ueu^A GK eâi^
 ùK;á lkú MV^ ùj a
 ~uj ùKò Mäcý ùMüÁú
 Rúa^e i cÉ _Küe
 ùckK C_üü^KêC{æüZ
 KeüAaü i öüM i öüM
 Gjê i öel Y c]ý Keæö
 GZ\payZúZ i jeöPküe
 C_f^2 ùjüA [æü i cÉ
 _Küee i æö]ü i ü~üM
 Mj Y Keò i cü^Zü I
 @«bçKeY_KüüC_üe
 aügh Keò MeZB_äü^
 Keò "eâi^ Mäc''e GK
 ùK;á lkú i ÁòKeæö

büeZe MäcüPke
 @[ðüZK, i icüRK I ùbZK
 bZbçè _%ð_eæZ^e @bkth
 ù^A büeZe cir^yae _äü^c^ü
 gá-çj ^ue;äücüüü @]ýl Züe
 ùK;á Kýüü^U 16 üi ù_Öe
 2015 5142.08 ùKüÜò
 aydaei\ue "gyicü_á ùl cLüRö
 eâi^ @bè-ir^ ai RiZúd eâi^
 cõ^"Kê^ècü^ KeQ«ö büeZe
 i aêeRy I ùK;á üü z @öPküe
 @bæé e _bZ I _z^Ügqö [æü
 "eâi^ ùK;á lkü" ^icK 300Üò
 Mäcý @bæé ò ùK;á lküe aKig
 KeüAaü Gjò @bè-ir^e ckflyö
 ~Yüü i ö_ç @öPke i icMK aKig
 Züer^Z ùjüA_üeæö G[ö_üÄñ
 @[ðüZK KädüKkü_e ayai ü,
 ùK;á lkü I i ü^id Jü\yüMK aKig
 Z[üzbçè i æö]ü è~üM_äü^ @Äò
 ayai ü Keü~üA _üeüf Gjò
 ùK;á lküMvKKe aKig i _a
 ùjüA_üeæö
 büeZ Gúa aò cLýZü
 Mäcý_äü^ eiÄü ù~Cvö_äüZü 833
 ^öZ ùfüK MäcüPküe aüi Ke«ö
 Gjü büeZe i cÄid R^i öLýie
 @^yèy 68_zgZö i Zëw, 2001
 eê 2011 c]ýüe büeZe
 MäcüPke R^i öLýie @bæé e jie

12%_zgZ [füGaöüi joi cdüe
 c]ý 2279ÜòMäcü^Z^büa i Äò
 ùjüA [ifüö @ic ù\güe [æü
 MäcüPke aj Z bÜM_çK_çK
 büa GKüü @MMZò ùjüA_üeüa
 ^üj ö Kêè_üeÆeK i ö_çö [æüGK
 ùK;á lkü @öPke @ögaügh
 ùl Züe Gjü i _aö Gjò
 ùK;á lküMvKüe aügh Keò
 @bæé e Mv^akücir^ _z^Übüa
 ej Qö Gjò @öPküe @[ðüZKê
 @MMZò KeüAfübköaböÜC_üü^
 üi Vüe ej Qö @ai Zò Z[ü
 _Zü~MüZickK aRüe i cÉ i æö]ü
 i ü~üM Gjò ùK;á lkü cü^uüe
 _~jü_ ecüYüe ckæie i _üa^ü
 ej Qö ùZYè G[ö i Küüg Gjò
 ùK;á lkücir^ _ZÄü Keüü \Müe
 i eKie ^üZö ^q üeY Keò Züj üe
 ^üYüakücir^ _ÉZ KeQ«ö i Zëw
 Gjü ùK;á lküMvKKe aKig ùjüAMfü
 _üe GMvKê@üic "eâi^p" ^icüe
 ügYübeç ai @bj z Keò_üeæö
 üZYè Gjò ùK;á lküMvK
 @[ü^ZK \ÄüKüY Z[ü bZbçè
 aKigeêi ad]K fib CvüAaü \Müe
 ~ù[A i jüidK üj a üaüfö büeZ
 i eKie "eâi^p ùK;á lkü" e ai
 (Rurban Clusters) aKig Keüü
 ^icü« ùi ù_Öe 2015üe

gyic_á i\cLúRü eáit^ @bè-ú^ Kè
@^éicú^ KeQ«ö

Gjò ùK;á kúMvKè i\áKý
Keáü_üAíabóü_Kíee @í^é iMk
i éqú iè~iMe @íagyKZü ejQö
G[í@bè-ú^ ^cZ @^éicú^Z @[éigö
áyZiZ @íagyK ùj C[áú@]K @[ö
i eKíeue abóü~iR^ie Con-
vergence cú]ýcúe ióMg úZ
Keü-äö ùZYé Gjò @Zieq
@íagyKúid @[Ké@íagyKZü bZüe
ùK;á kúMvKè aKíg \Müe áyd
Keü-äö @ZóMeZB %áahd ùj fü
Gjò ùK;á kúMvKè ü~iR^ú @öPk
jò íaüe aq;á; bíaué am^ò_áí
Keü-äö G[oi jZ ü~iR^ú i^kZ
icÉ ^údcíakú @^éíüe iö_%ö
ü~iR^ú Li Wü (eíRý ije Gaö
Rüzid ü~iR^ú @iA^ KöüùK;ááü
eíRý Éee @íagyKúid ^údcíakú
@^éíüe) _ÉZ Keü-äö ~ijúKö
eíRý KöüùK;ááüZ @öPkcí^u
\íeü aq;á; bíua am^ò_Píe
Keü-äö _eüghüe, Gjò
ü~iR^úMvKèRíüü~iR^ú áúclý
ü~iR^ú i j ic^Z Keü-äö
eáit^púK;á kú K'Y?

eáit^púK;á kú áúRurban
Cluster Kjüf, übáüMükK
\ÁüKüYeé_üLü_üLóí ofMüMáMvKè
i cÁMZ @öPkkè aSü-üGö GjúKè
R^i öLýü \ÁüKüYeé@üc abíR^
Keü íeäü icZk I icÁkKaZü
@öPk üL Zäe Gjò ùK;á kúe
R^i öLýü _ádzü 25000 eé
50,000 c]ýue I cebicö
_iaZýöPk I @ü\áüü ü @]ýhZ
@öPk üL Zäe Gjü 5000 eé

15000 R^i öLýüagü új úA_üeö
aíEaK \ÁüKüYeéü\LóíKéMüf,
Gjò ùK;á kúe [áü MácMvK
Mác_öPídZe güi ^ áyaiü ijZ
iö_éq újüa I üi cíü^ üMüUG
_öPídZ icZö áü Zjiöfe
_ePík^MZ ^c^Yüe ejüaö

Rüzid eáit^p@bè-ú^e flý
Rüzid eáit^p@bè-ú^e flý
ùj füü~ KQöi ofMüMáccí^uèü^A
GK eáit^púK;á kúMV^ új a ~ijúKö
Mácý üMüÁü Rúa^e icÉ _Kíe
üçkK C_üü^Kè C{áüZ KeüAáü
i öüM i öüM Gj íe i öel Yc]ý Keäö
GZ\páyZüZ ij eöPkkè C_f^2
ùj úA[áüi cÉ _Kíee íeáqú i è~iM
Mj Y Keö icí^Zü I «@bèqKeY
_KüüC_üe áügh KeöMeZB_áí
Keö"eáit^p Mác''e GK ùK;á kú i Áü
Keäö

@bè-ú^e CüYgy
@öPkk @[ü^ZK aKígKè
Zéü^Z KeüAáü ijZ üfüKcú^u
_üLüe CÝÁ icÉ _Kíe üçkK
üi áüMvKè _jü^ _ecüYüe C_f^2
KeüA GK CZc ü~iR^ú-éq eáit^p
ùK;á kú i ÁüKeüAáü üj CQöRüzid
eáit^p@bè-ú^ (NRuM)e ckfl ýö
Rüzid eáit^p @bè-ú^e i äie
_áíeü`kú`k

Gjò @bè-ú^e `kú`kKè
áyü_K bíaué ^cúüZ @üfiP^ü
Keü-üA_üe-
(K) Mácý I ije c]ýue [áü
@[ü^ZK, üahdK Gaö Gjò iö_KZ
íeáqú i è~iM I üi áü c]ýue [áü
abíR^ áüZieZcyKè\ieKeäü
(L) MácüPkkè [áü\ieáq I üaKíeü

i cíýie i cú]í^KáMeZB_áí^ Keö
Gjò iü^úid @öPkkè @[ü^ZK
aKíg _KüüKèZéü^Z KeüAáü
(M) @üPkk aKíge]üeüKè
iö_áíeY KeüAáü
(N) MácüPkkè ájü^üagKè
@íKhZ KeüAáü

ùK;á kú Pd^ _i Zö
eüRýieKíe G_eö Mác
_öPídZMvK Pj ü Keáü@íagyK
ü~, ü~_eüi MvK_á^ü@bèéé
ùK;á bíua _eMYZ újüa Gaö
üijò @öPkkMvKüe _~jü^
_ecüYüe icÉ _Kíee i^ke
C_f^2Zü [áü ijZ Gjü üijö
@öPke @[ü^ZK aKíg Z[ü
_eáZöe áj K újüA_íeäö
Gjò ùK;á kú \A_Kíee
ùjüA_íeäö üMüUG @Y @ü\áüü ü
I @^ýÜö@ü\áüü üùK;á kúö

@Y @ü\áüü üùK;á kú Pd^
@Y @ü\áüü üùK;á kú Pd^
üL Zäe c^Yükd_áüZýK eíRýKè
GK C_-Rífe ZüfKü_áí^
Keüaö Z^áýeéGjò ùK;á kúMvKè
^üçkK Kü-íiö_ü^ iPKüü
@^éíüe Pj ü Keü-äö
(K) Mácý R^i öLýüe \ügSK
@bèq ö

(L) Rcé cifý aq ö
(M) @Y-KhòüL Zäe iö_éq [áü
KcPíeüü ügSK @bèq ö
(N) cú]ýcúK ádyükdüe
^icüfLüA[áü áükKíci^ue
gZKWjü
(O) _á]ü^c^áüü R^p]^p
ü~iR^üe áýüüe RcüLüZü
üLüf[áü_eáíeü gZKWü

(P) MäcY ÉzbieZ @bè-ir'ue
 ùi jò@Pke @MMZò
 (Q) Mäc _òPìdZcìr'u \beu i è
 guì ^ ^'cù« Mj Y Ke [äü
 _\ül_ö
 GZ\payZüZ eirY i eKie
 c]ý @^yú^y C_~ç Pd^
 C_üir' @iagyKZü ai @öPkk
 bZüe _üdüM Keieüaö Z [ü_ö
 _f c 4Uò i PKüMëVjKé gZKWü
 80 biM MeZB \èi-è Gaö
 eirYMëVjKé ügh 3Uò i PKüM (~üj ü
 20 _ZgZ)MëVjKéPd^ Keäuüe
 ^c^idZüMj Y Keieüaö
@\läüü üK; ä kUMëVjKéPjÜ
 @\läüü üK; ä kUMëVjKéPjÜ Keò
 _ieäuü _iAic^Yikd bieZüe [äu
 100Uò @\läüü ü _äY Rfäue
 @^i PüZ R^Rüzé R^i öLýü
 bZüe C_RfäMëVjKéPd^
 Keòieüaö
 c^Yikd \beuPjÜ üj iA [äuC_-
 RfäMëVjKé c]ýeè eirY i eKie
 ^üçç Kü-ÿi ö_ü^ i PKüM
 Reüüe Gj üK; ä kUMëVjKéPd^
 Keüaö
 (K) @\läüü ü R^i öLýüe \igSK
 @bèé öö
 (L) @\läüü ü i ül eZü jüe
 @bèé öö
 (M) @Y-KhòüL Zäie i ö_ç [äu
 KcPieüü \igSè @bèé öö
 C_üeiç 3Uò i PKüM i ücZ eirY
 i eKie Pjü üf @^yú^y i PKüM
 c]ý _üdüM Keòieüaö Kèè
 ü~_eòGjò 3Uò i PKüM MeZB
 80% eè Kç ^j G, üi [ö_Zò
 ]yü^ü\läüaü]dö

@bè-ir'e C_üir'
 RiZid eäu^p@bè-ir' @^i üe eirY
 i eKie üK; ä _üdüRZ, üK; äd ül Zä
 Köü eirY i eKieü Gj öüK; ä kU
 aKig i ö_KZ ü~iR^MëVjKéPjÜ
 Keüa Gaö Gj MëVjKé ^ç ðeZ i cd
 @^i üe i c^Z akig ül Zäie _üdüM
 Keòieüaö üZyè1 4UòC_ü^MëVjKé
 eäu^puK; ä kUe aKig _üAñ«bç
 Keäu fümö_eicgò\èi-üAQö
 (K) @[ü^ZK Kü-ÿKkü_ i ö_KZ
 üKçgk aKig Züfçö
 (L) KèRüz \äye _KöüKeY, Kèò
 üi aü, KèòbSìe Gaö _YüMie
 (M) i ö_%ò i è {Z bacycüy Èüü
 üi aü
 (N) alyikd Köü Cygò ü ül Zäie
 [äu i èçü i è~üMue C^ZKeY
 (O) _eçk
 (P) _üA_pçü]ycüe Rk ü~üMüYe
 ayai ü
 (Q) KV^ I Zek aRèÉè_ePik^ü
 (R) Mäc eüü I ^ik^Yçü
 (S) eüü@üfKKeY
 (T) @içü-Mäcy i WK _[
 i öü~üMüKeY
 (U) i aüü]ieY_eaj ^ ayai ü
 (V) Gfç_òRò Myüü pi öü~üMüKeY
 (W) Kö_ÿUe i ül eZü
 (X) ^MëK üK; ä kU AüfKpUè^K
 üi aüaüA-Mäc i öü~üMüKeY ^çZ
 ^MëK üi aüüK; ä kU
 eäu^puK; ä kU _üAñCÜÄ Lyò
 eirY \beu_ÉZ Z [üi c^Z üK; ä kU
 Kü-ÿKieüü~iR^ü\beuPjÜ üj iA [iG
 Gaö Gj üKéMäcy aKig c^Yikd
 bieZ i eKieue igq Kçüò\beu
 @^ècÜZ üj iA [iGö

i cÄid _Kl Lyè i aü]K 30
 _zçZ @ öüK; ä eKè Critical
 Gap Funding (CGF) @iKieüe
 _läü^ Keüaö aböü_Kiee üK; äd
 _üdüRZ Kü-ÿKè, üK; ä i eKie
 aüeirY i eKieue aböü~iR^ieè
 f^2 @[öGjòKü-ÿKè ^çZ ~ü[A
 ^üj aieçGj ö^èüüüü[K_ei Zè
 beYü _üAñ ö_ç @[ö_läü^ Kei-èö
 i cZk @öPküe Gj öCGF
 _Kl _è-öLyè 30% @[aü 30
 üKüüò (\AUò c]ýeè ü~Cüò Kç)
 üaüfö]ü-ÿ Kei-üAQö üi jòkò
 ceböç _iaZyöPk I @ü\läüü ü
 @]yèZ @öPküe Gj ü_Kl _è-ö
 Lyè 30% aü 15 üKüüò (\AUò
 c]ýeè ü~Cüò Kç) üaüfö]ü-ÿ
 Kei-üAQö 9.4 2015-16eè
 2019-2020 _üAñ Gj ö
 ü~iR^üe 5142.08 üKüüò
 Uuie ayd aeü Kei-üAQö
@iR^Äir'K ayai ü
 RiZid eäu^ @bè-ir' üK; ä
 Éeüe Kü-ÿKieüü üj aö Gj ü
 @bè-ir'e ^üYçikd \beu@bè-ir'
 \idZBie [äu bieZ i eKieü Mäcy
 C^ü^ c^Yikde ~Mai Päu cLý
 ZZB]ir'ue Kü-ÿKieüüj a, ~üj üKé
 RiZid @bè-ir' _ePik^ü i öi üe
 i c[è çkèö
eirY Éeüü
 eirY Éeüe Gj ü Mäcy
 C^ü^ abüM Köü i öi ü aü @^y
 @^Äü^ ~üj üKé eirY i eKie
 cü^ü^d^ eüa, Züü \beü
 Kü-ÿKieüüj aö Gj ü eirY Mäcy
 C^ü^ abüM Gaö Gaö / Köü
 _òPüdzèiR abüMe abüMe

_güi ^K ^d^aYüe ej äö Gjò
^d^aK i öi ÜKëRizid eäi^ @bè-ü^
^cù« eüRý ü^Wÿf i öi ÜKëj ü~M Keäü
Gjòü^Wÿf i öi ÜKëj ü~M Keäü
^cù« abüM \beü @ai Ü_Z eüRý
_KÌ _ePük^ü i öi Ü (SPMU)e
ij ü~M ^bZ @tagyK üj äö

G[ö ij Z Mäcy C^Ü^
c^aYükd eüRýÉeüd üahdK
ij ü~M i öi Ü (STSAs) Kë
cü^r^d^ Keüaö Gjò i i MÿK
LýZö i µ^Ü üj üA [äü äü] dö
Gcír^ue^aYükd Kí-ÿ \I ZübZüe
ZüfKü bëq Keüa Gaö @tagyKZü
bZüe eüRýi eKie eüRý ü^Wÿf
i öi Ü\beü _ÉZ KeüKé[äü i c^Z
ük; á kú Kí-ÿKieü ü~iR^ü _á ÉZüe
i üj ü~y Keüaü _üAñ ü i cü^ue
^üdiRZ Keüaö

Rfä Éeüd

Rfä Éeüd Rfä üku
Kí-ÿkd _eü eüe GK "Rfä_KÌ
_ePük^ü abüM/_üKüÄ" _ZÄü
üj äö G[üe ZöRY _~ÿ« @]Kieü
aüKcPíeüejüe, üi cü^ üj üf
1. @Pkk ü~iR^ü aüghm 2.
ü~iR^ü i ö_éj aüghm 3. Mäcy
aKig I _ePük^ü aüghmö Gjò
Rfä_KÌ _ePük^ü abüM Zie Kí-ÿ
_üAñ ö_éj Rfä üku _üLue CZe
üdü ej üaö Gjò abüM _KÌ
Kí-ÿKieü _üAñ @tagyK üj C[äü
abüÜ abüM aü i öi Ü cü^u ij Z
CZc büa ic^Ü i Ü^ Keäü
ij Z _KÌ @Pkküe ü~iR^ü bZK
gyíü _á ñ cLüRö eäi^ @bè-ü^

Kí-ÿKé jüZKè ü^üaö G icÉ
Kí-ÿKé ^q ðeZ i cdüe _eü cü^
üj äü ^j üZ @tagyKö Gjò Rfä_KÌ
_ePük^ü abüM eüRý _KÌ
_ePük^ü abüMe ic^Üüe
Kí-ÿKeäö

@Pkk Éeüd

@Pkk Éeüe _äZyK eäi^ üK; á
i kú _üAñ GK @Pkk aKig I
_ePük^ü abüM MV^ üj a,
ü~Cí[üe ia d^cÜ 2RY @]Kieü
ej üa, üi cü^ üj üf 1. ayü_K
ü~iR^ü @]Kieü, 2. Mäcy
_ePük^ü aüMäcy C^Ü^ @]Kieü
ic^Z üK; á kú Kí-ÿKieü ü~iR^ü
_ÉZüe Gcír^ue ~ü[A bicKü
ej äö @Pkk Éeüe Kí-ÿKieü
üj äüKé [äü Gjò Kí-ÿKé i VK
Z\ieL Gcü^ Keüa Gaö Rfä
I eüRý Éeüe [äü _ePük^ü abüM
DPMU/SPMU uGcü^ ^dcZ
büa Kí-ÿKé _MZö i ö_Küe
@aMZ KeüAüaö

_öPüdzéiR @^Äü^e bicKü

eüRý ü^Wÿf i öi Ü Rfä, _öPüdz
icZöZ [üMäc _öPüdz Éeüe [äü
_öPüdzéiR @^Äü^ ij Z üK; á
i kúe Kí-ÿKieü üj äüKé [äü
K-ÿKé i ö_Küe _eicgöKeüa ö
Gjò Rüzid eäi^ @bè-ü^ _öPüdz
cü^ue @^ÄZ üj üA [äü Mäci bü
I _öPüdz icZüe Mäc üZ
üNihYí^icü \beü Kí-ÿKieü üj äü
Gjò_KÌ e icÉ _Käüe ü~iR^ü,
Kí-ÿKieZü Z\ieL, cífýü^
AZýü^ _öPüdzéiRe icÉ _Zöü

cü^ i Käbüa @ögMj Y Keüaö
ü~üZüaük eäi^ _KÌ e gbie
üj fü, i Ü^ü^ @PZ üfK _Zöü
~[ü aö] ü^ i bü, üfKü bü I
eüRýi bü i \iycü^ue G[üe
@ögMj Y Keüaü _üAñ ia e eüRý
i eKieü @^üeü] Keü-üA [fö

C_i öj üe

_KZ _ül ü\LäüKéMüf
Gjò Rüzid eäi^ cö^ue _[c
_~üdüe 100 UüK; á kú Kéj üZKé
^@i-üAö _eaZö i cdüe @C KÖö
@]K üK; á kú Ké jüZKé ^@i-üA
_üeö üZYÉ G[ö ^cù«, icÉ
büMü\ieü cü^öKe _Zýl i ö_éj
@tagyKZüej Qö ü~iR^ü _ÉZüe
ZYck Éeüe [äü üMüÄü, ^@PZ
_Zöü] öZ [ü i eKieü aüüa i eKieü
@^Äü^ cü^u i ücZ icÉ i ö_éj
ij Kieü @]Kieü cü^öKe ÉZü _äZ
i ö_éj @tagyKZüej Qö Gjò
cö^ue i ö^kZü ^cZ ÉZü,
CZe\üdzZü, K^beüR^cü]ycüe
@[ö @j eY I i VKp ZZb] ü^ I
Z\ieLe @tagyKZüej Qö G[ö ij Z
Gjò_KÌ üe i ö_éj icÉ büMü\ieü
cü^öK \I Züaé @tagyKZüej Qö
G[ö ij Z Gjò_KÌ üe i ö_éj icÉ
büMü\ieü cü^öKe \I Züaé ie
@tagyKZüi aü\ö\ekie Gaö Gjò
cö^ue abüÜM _ZöüfKcü^öKé
i üPZ^ KeüA _ieüf Gjü \beü
Mäcy @[ö Zie @bäq öZ [ü aKig
üj äü i öüM i öüM agö [ö ZöC_üe
Gjüe GK i KeicK _büa ^bZ
_Wä üaüfö @igü I agü ö

bieZüd ad^ Cù\¥üMe Zêû^Z @bàé ò

WKê KaZû Mē ū

ùahdK ùl Zùe a¥ajZ
 ùj C[èù ad^ i ùcMāKē
 ùUK^Kûf ùUKUúAf
 Kǵ ù-úCQö bieZùe Gùa
 Gj òi ùcMā C_ò^ Ke[èù
 dèù i òL¥ù _ùd 2200
 Gaō Gj ù aìkZ @aiùe
 @Qò Kǵ ùf @Z¥qò ùj a
 ^ùj ò Rd ùUKUúAf Gùa
 i Wǵ I _ùaZ¥ù*ke
 MWY@ù _[Kê cR^aZ
 Keù, RkbŠìee aŠ,
 cèKù i òeLY @ùl Zùe
 a¥aj ùe Keù-úCQö
 bieZùe Gj ùe GK _KìŠ
 aRìe ejQö ùi jòkò
 ùcWkûf ùUKUúAfe
 @ùle Gùa Êùì ùi aù
 ùl Zùe c^ aq ò _ùAQö

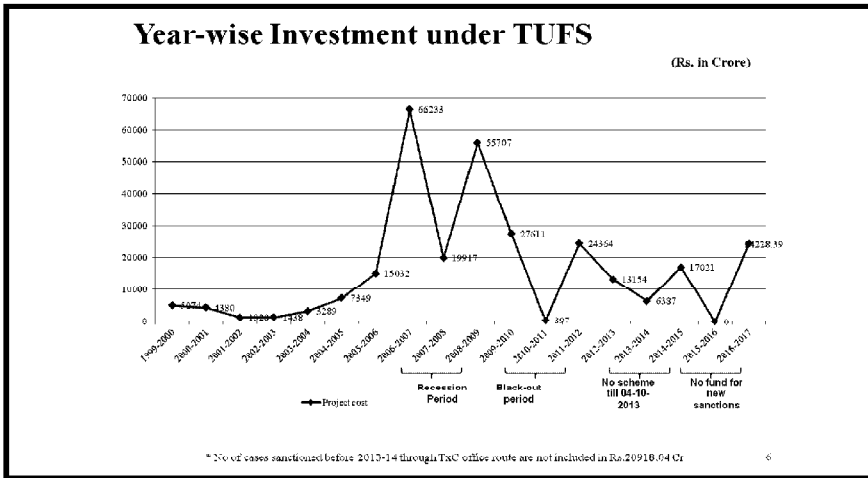
` ùcò(ùl Z)eèù` g^, Gj ò Cù\¥üMe @è^j Z gqö Gj ù i ù©ß
 ùMùJG aùK¥ùe bieZüd ad^ ùKùZK ùl Zùe [èù@i èùj ùù-ùMā
 Cù\¥üMKéa¥q Kùf KQòbF ùj a Gj ò Cù\¥üMe i ùc[¥ ~[ù[ùe
 ^ùj ò KìeY K^ùcùfVieè@ie, Keò _Zò ùZ ùj ùA_ùeèùj ò ùi MùYK
 aE ^cùY Gaō ù` g^ \èèù i j Z ùj fù - _èèùKùkèù a¥ai ù I
 Gj ùe i ò_èj - G i cÉ ~iaZüd ~^_ùZò i òeP^ùl Zùe [èùZUò
 ahd Gj òùMùJG aùK¥e _eò eKê gèKù Êl C_ò^ \l Zù, @ù[K
 @ùì [ùGö C_ò^ I C_ù~ùMe ^ùZùe @i èZù, abòù_Kìee UKi,
 abòùÈe ù\A ZkèC_ekê_eè¥ù @]K_è-òfMùY Lyò @ù_l kZ GK
 ùj ùA [èù aigle @l ùKùZK ^d^Z gè I gò @ùA^, @ùKèYìZK
 gùlù\¥M c^ùe bieZüd ad^ aRìe a¥ai ù I C^c_eèj^
 Cù\¥üM @^¥Zcò bieZüd ad^ a¥ai ùe @bìa Gaō @]K gkK
 Cù\¥üMe i Zò @Z¥« cRaZ I jìeò
 e-ù^ù aùYR¥e Kèca; Mè Pùj òù
 ùc<iAaùKèGj ù i l cò Kèh_ùe @ù] è KùKeY a¥ai ùe
 ad^ Cù\¥üMùe bieZe \Züd _èYìKùkèù~^_ùZòl ùahdKZìkè
 i aò]K ùfùK ^è-èj Gj òCù\¥üM \è Keù-ùA_ùeèò Gj ùGK ^è«e
 i òùì kL 45 ^dZ I _ùeùl ùe _Kèlò @ù] è KùKeY C_ò^ aXìG,
 60 ^dZ ùfùKùe ùeùRMùe C_òZ i ùcMāe cù^ aq ò Kùeò
 ù~ùMìCQö bieZe ùcùl RìZüd C_ò^ Lyò KcùG, gègqò
 @ùdùe Gj ùCù\¥üMe @g 4 gZùgö C_ù~ùMKè~èj-èj KeùAaù i j
 C^ccùe ad^ i ùcMā C_ò^, eI YùaI Y Z [ù aù¥Z" Lyò
 abòù_Kìee Z«è C_f^Zù, KcùA [ùGö i ù] ùeY @^bZèèGj ù
 a¥ù_K Z [ù_á ùeZ C_ò^ \l Zù, @ù] è KùKeY _Kèù \èù @bàé ò
 \l, Kègkù ùfùKgqòì j Z ùahdK Zêû^Z ùj ùA [ùGö cSùe cSùe
 I _ePùk^ùMZ Kù-¥ ù\LèùKè Leù ~^_ùZò a\kùAùf Kóù
 @ìag¥KZùcZìak ùfùK, ^c^ùd @^dèZ bùa @ù] è KùKeY Kù-¥
 C_ò^ a¥ai ù, GK aèùl jìZKèù^f Gj ùaùgh `k ù\A
 @ùb¥«èùY aRìe, gqgùkù, @Mj ù ^ [ùGö ùZYèGK \ùNìcèùùùKègk
 Cù\¥üM i cij bieZüd ad^ j ù ùaùe gò i òi ùe ^dèZ

@]é KúKeY _iAn ~ù[A @]é aƒai ÚKeà CPZö

Gi aKèaPieKèu^A bièZ i eKie 1999ùe ùUKù^ùfùRò @_ùMàWi ^`Š`Àc` (UdG` Gi) ù~ùMùAù\AQ«ò gđ i oi ù ij ù~ùR^ù Kù~ùKieú KeQ«ò Gjò ù~ùR^ù `kùe ad^gđ Cù\ùM aùgh fibir^Z ùj iAQòuairfòabòÙ @^èù^eèRYù\_WDö Gjù\ùeùagù C\_KZ ùj iAQòEò Cù\ùMö ùZua aYùA, \_ùgù)^ I ù\_ùhik Cù\ùM Gjùe fib aùgh CViA \_ùeòùj ö Gjù `kùe iùcMk ad^ gđ aƒai ù i èòj Z ùj iA_ùeòùj ö Gjù i ù©MZ 16 ahòcùe UdG` Gi` Reòùe @]é KúKeY _iAn 271500 ùKùò Uuù ^ùag Keù-iAQö

2016 Rù^òùeù 13 ZieLùe i òùgù]Z ùUKù^ùfùRò

UdG` Gi @]ù^e ahòùeùadò~ùM (ùKùùe)

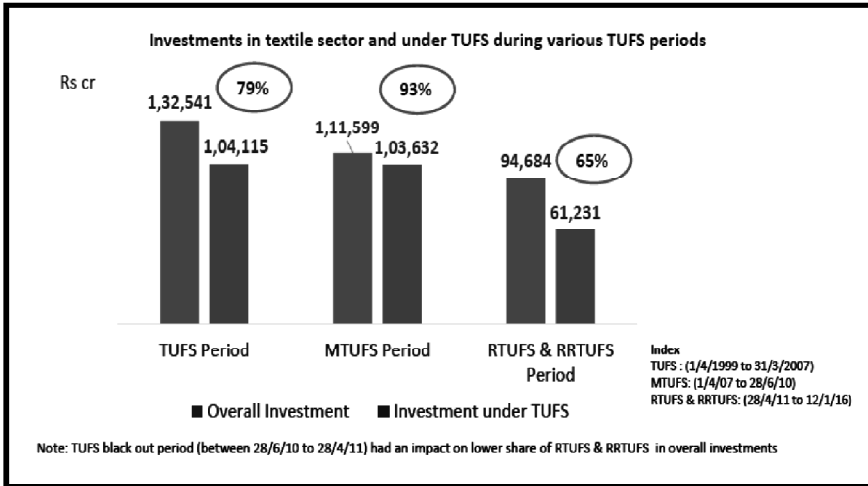
@_ùMàWi ^`Š`ù~ùR^ùKù~ùKieú ùj fùò Gjù `kùe @]é KúKeY Kù~ùKèùe @MMZò\_eFl Z ùj iAQö ^èù~ùR^ùe @]é KúKeY \_iAn ùckK MùahYù^cù« i eKie %ò i ù\_ùhik e`ù^ù aq ö Gjò

ij ùdZù ù~ùMùC [èùu aùk _ùdMizK MùahYù _iAn 70% Gaò gđ i oi ù\ùeùKeù-iC [èùVKùbPK MùahYù _iAn 60% ij ùdZù ù~ùMùAù\AQ«ò gđ i oi ù ij Pèù; ùj iA ù~Cn agbà\ùkd, MùahYù _zÁù^ I ùUKùùAF` @ù i ùi Gi ^` GbKò MùahYùcù^ KeQ«ò ùi cù^uè c^ i eKie ij ùdZù ù~ùMùYe aƒai ùKeQ«ò ^Kùùe ùj iA [èù GK @^èù^ @^èùe UdG` Gi` 2015ciyò 31 ZieL i èò ùUKùùAF`ùl Zùe @]é KúKeY _iAn 79 gZöng @]è ù~ùMùAù\AQö

ad^ gđ ùl Zùe ^è-èjò _eù e aq òl @]é KúKeY aƒai Kè @]K Zèù^Z KeàùCùYgYùe ùK, a i eKie 6000 ùKùò Uuùe GK @]K _ùKùR ùNùhYù KeQ«ò

_ùKùRe @^Yù^Y aƒai ù cùe ej QògàK @^Kk _ùl _I @iC KQò^èùK [èù @ù «ùZò ahòcùe Gjò _ùl _Reòùe G ùl Zè e`ù^ù aùYRƒ KieaieKè 3000 ùKùò Wfùeùe \_j^\*ùAù ij Z 74,000 ùKùe \_è-ò ^ùage flƒ ej Qö gđ i oi Kè @Lò aRò ù\_èùj ^ ij dZù^`ù\A ù~CMMK @]é KúKeY Reòùe @]K ^è-èjò i Áò Keàù ij C_ù^ aXjCQ«ò ùi cù^uè 15 eè 25 gZöng @]è ù_èùj ^ @ùKùeùe ù~ùMùAù\AQö

Gjù C\ùdbir^è Cù\ùMè c~ùùù _iAQö Gùa ad^ ùl Zùe ùUK^Kùf` ùUKùùAFè Pùj òù aùgh aXQö ùahdK ùl Zùe aƒaj Z ùj C[èù ad^ i ùcMàKè ùUK^Kùf` ùUKùùAF` Kjù-iCQö bièZùe Gùa Gjò i ùcMà C_ù^ Ke[èù dèù] i òLùù _ùd 2200 Gaò Gjù aùkZ @ai ùe @QòKj ùf @Zèqòùj a ^ùj ö Rđ ùUKùùAF Gùa i WK I _ùeZùr^ke MMùYèùù [Kè cRàZ Keàù, RkbŠùe aŠ, cèKù i òeLY @ùò ùl Zùe aƒaj iè Keù-iCQö bièZùe Gjùe GK _KùŠ aRie ej Qö ùi jòkò ùcWKùf ùUKùùAFè @ùe Gùa Èù ùù i aùùl Zùe c^ aq ò _iAQö Gjù aƒZùZ _Zèl ù, ^còY, Kòl gđ ùl Zùe ù_ùUKùò ùUKùùAFè ajk aƒaj iè ùj CQö Z`è ^còY, Ròh_ZKè Leiahùe el ù Keàù, @i ùùù Q_e C_ùe XùYù bùa aƒaj iè Keàù _iAn _ùf aù ù_ùUKùò ùUKùùAFè GK aWY

Gjò @ [ò UGcUWò @] ú^ ue afd
 Keú-àte afaí ú j úAQò abò ú
 i WK _KÌ, eiÉie el Yùaly,
 RkbŠie @ Ì ùe Rd ù UKWúAFe
 afa j ùe Kè ù-ò j Z Keòú Gj ùe
 fl Yò cYò e, cù Rieic, Zà eù,
 i Kè: I @ ú ùc bkò ú j Wpú eRfúe
 ù-ClVò ÁK^ I cù Wò ZWjLi òi WK
 _ [ù agú I ZMÉ j G ùi Vùe Rd
 ù UKWúAF afa j ùe Kè @Má] Kie
 \ò ù-úAQò ùi [ò ú Ì ùi i aèeRfúe

aRie bieZúe ej Qò Gjò aRiee
 i èq ú ù^ aú Kè Wò
 bieZúe ù UK^ Kúf
 ù UKWúAFe ù-ò j ^ ù Ì ad^ gò
 c^ Yúkd GK ù UKú^ ù fú Ròcú^
 (UGcUWò) @ie, KeQ«ò Gj ù Kè
 cò cò^ -1 I cò cò^ -2 G_eò \A
 bMúe abq Keú-úA Gj ù cùcùe
 @ Ì UòC} hòuK; á Z Ì Ì Keú-úAQò
 ùi Mò WK c^ eè Kò ù ahdK
 (@ Ì Mò UK) ùl Zúe 'i i cèr,
 ùc Wò UKúe 'i W, ù ù UKúe
 ' ^ W R ù UKúe ' @ Ì eir I ' abW,
 ù Ì Ì Ì Ì Ì UKúe ' Wa ù ieG'ò
 @ Ya è YA ùl Zúe Wò KUA @ Ì Ì
 @^ Zcò ad^ e abò ù ùl Zúe
 Zúfc, _gò Y, ù UÁò, i P^ ù @ Ì Ì
 ùl Zà ù Ì Ì Gi aè C} hòuK; á ÈZ^
 búa Kì-ò KeQò

\ò ù-úAQò ù UK^ Kúf ù UKWúAF
 ù Ì Ì Cb ù ùg bZúe I aú j ùe
 aRie i Áò ^ cù« i eKie aRie
 aKig i j ùdZú ù-ò Mú ù \CQ«ò
 ùi cù^ u i j ù-ò Múe ù \gbZúe
 ù KZú-aò KZú ù bU afa í ù i j
 aù \gùe @ Ì K Rì ZK _à gò ù @ Ì Ì
 @ Ì Ì Ì R^ Keú-úAQò
 Rd ù UKWúAFe afa j ùe
 aXj Aaú Cù Yg fúe @ Ì ag fK _ò ùi
 Keòú ù Ì Ì i eKie ù r^ ahò ù Ì Ì
 427 ù Kì Wò Uu ù ù-ò Mú ù \AQ«ò

G [ò ù Ì Ì ÈZ^ _KÌ cù^ j ù ZKè
 ^ @ ù-úAQò Gj ù i j Z @ Ì Ì Mò
 ù UKWúAFKè ù-ò j Z Keòú ù Ì Ì
 C^ e- _bò^ kùe 60 ù Kì Wò Uu ù
 afdúe 53 Uò _à gò ù ù K; á
 ù Lúf ù-úAQò Gi aè ù K; á Kò Kúe
 @ Ì Mò ù UKWúAF Kò ù-ò Mú Gj ùe
 C_ Kie Zú ahdúe ùi cù^ u è
 aSì Aaú ùe Gi aè ùc Múe @ Ì Ì
 aXQò
 bieZ i eKie c^ ad^
 ùl Zúe ag Z KÁe aKig ù-ò R^ ù

A^Kúai ^ ùi <e : C_ùe íq
 C} hòuK; Mò WKúe A^Kúai ^
 ùi <e aú Chä d^ ù K; á ù^
 ù Lúf ù-úAQò ùi Vùe
 gò Ì Ì Ì Ì Ì ué ' M' @ Ì Ì ù ù
 Xú ùe ^ Re C_ Ì Ì Ì i ùc Mò WKúe
 _eúl ù Z [ù a Kò Uu @ Ì Ì ù Kògk
 i ù Kúe @ Ì ag fK Zúfc I \M\gò

GK @ Ì Ì eK aÈ Cù \M

jüZKêu^AQ«ö GjüñeüüMüJG aWj
 PKWjü aü AfüKüue aböÜ
 i äöüü ü~üM l b®bücò aKüg
 Keü~üA Gjüe i ü~üM
 Cü\¥üMüci^ue _äü^ Keü-äö
 jÉZ« KÄe _üLue K_Wjü
 _KäüKeY, ü` i ^WRüA^, i üfA
 l _¥üKRö deÜcür^ i ü^ Keö
 ü_üñK l aÉ e_ü^üKê@]K cif¥
 cöjZ KeäüKêC\¥c üj CÖö Gjü
 i jZ ad^ c^Yikd GjöCü\¥üMe
 @ü]é KüKeY _üÄü^ü^iaö] Kü-ÜKê
 jüZKêu^AQ«ö ü\ge 74500

iü]ü KkZ^e @ü]é KüKeY _üÄü
 üK;â i eKie 89 üKüÜü Uuüe
 i jüdzü ü~üMüA[äüüaük 44Üö
 üMüÄü lKüi W^cüy _üÄü56üKüÜö
 50 jRie Uuü ü\AQ«ö aböÜ
 KÄeüe iü]üeY i äöüü üK;âcür^
 i ü^ _üÄü i eKie 2üKüÜü Uuü
 üfLüGü~üMüA[äüüaük 29Üüi Zü
 a¥ü _ZÄü KeäüKêck]^ _éö
 @üKieüe 10üKüÜü37 fl Uuü
 ü\AQ«ö Gjüa¥ZüZ 72Üüi c^Z
 ad^ _üKö _ZÄü _üÄü i eKie @[ö
 ü~üMüYe a¥ai ü Ke[äüüaük
 ad^ Cü\¥üMe iüciRK Kf¥üY

GK üahdk ad^ üK;â
 Kü-ÜKê ^cü« @[öi jüdzüa¥ai ü
 KeQ«ö üi MÜK c^ue ad^ gçK
 [A[ür^ ü~üR^ü, _ü]ü^c^ü üeüRMüe
 ü~üR^ü, _ü]ü^c^ü üeüRMüe
 ü_üj^ ü~üR^ü @ü\ö@^¥Zcö
 C^Z ad^ üK;â l KÄecür^ afö
 ü\Läü i j @bñZü @Rö _üÄü
 5000 a¥iKieü ^cü« i eKie
 @ü]K a¥ai ü KeQ«ö i eKie c^
 a¥ai üZ büa KkZ^e
 @ü]é KüKeY _Käüüe, KeQ«ö
 G[ö_üÄü 2004eé 20 gZüög
 jüeüe EYb®K i aiÜö a¥ai ü

_Pk^ Keü-äü _ue _ea©ü
 i cdüe Gjöe@üZKê 30%Kê aqö
 Keü-üAQö 2013eé ^@ü i Uf
 aö ö KkZ^a i ü^ _üÄü 30%
 jüeüe cieRö^c^üe i aiÜö_äü^
 Keü-üCQö Gäüa\üe i eKie
 ü~üMüAü\A[äü 563 üKüÜö
 Uuüe 4700 ad^ deÜ^C_KZ
 üjüAQö aüK;âZ ü l Züe _äd 50
 jRie @ü]é K i Ufajür^ KkZ«
 i ü_Z üjüAQö

üZüa _eüag i eüü
 _á wüe ad^ Cü\¥üM bieZüe
 @ü]é i ^üü^ üjüAQö KkZ« l
 ad^ Cü\¥üMeaü]üe[äüaRüaÉe
 i e_ePük^ü _üÄü @üüfZ
 ^ü\üjü^ä üe ckZ aRüaÉe
 aüügü]^ _ä_ _ZÄü @_eüü-
 üjüAQö Gjö_eüagMZ _á we
 i cü]ür^ üjüf ad^ deÜ^ _Zö
 @üA^MZ _ZäSK eja ^üj ö
 üi jökböieZKêZüjüe K^üciüf^ b®ö
 (Cbd Zkü l c^h¥KZ Z«)Kêi äXj

GK @ü]é K KkZ« üK;â

KeàùKéùj aö Gjù ijZ ù~Cñi aè KieYeèad^ C_ñ^ bPòKicgü bGZ^ic, Küù´ùWpü, gäFuü,
 aù\gü aRieùe bieZid ad^ @i` Kùd eüÁü @ùWkèXk[ùf ùjñ ÀùSü^i@ü, cüfi@ü@ñobieZe
 i ùcMäe bf Püj òù ej Qòùì i aKè bieZ Gjò i è~ìM j iZQWj ^'Keò aRieKéj üZA ù^uaò
 i èlZ eLèù _üÄñ bieZKè i meq Zìre aRie @ig aXjAaiKèC\¥c bieZùe ad^ Cù\¥ùMe
 ù\gMùK ij aüR¥ eüR^icüe Keàù@iag¥Kò üi [ò_üÄñbieZid bPòbciò ÌKp Gjüùl ZäC_ùe bieZ
 Èùl e KeàùKè_Wpö Gùa @ùkRìZK ad^ Cù\¥ùMe aKüg Gaò i eKieu cüZa]K MeZB i üj ù-¥
 ad^ aRieèèPir^ ùKùZKügùe ^Z^aRie i Áò_üÄñ ùKogkiZK ij ù~ìM Gjùe \I Züaq ò_üÄñGùa
 Ij eè_èù_ùe ù~Cñi ù^ i Áùj üAQò eY^ùZòMj Y Keàù GKük Reèü @Z¥« @^Kkò ùZyéGjùe i è~ìM
 Zij üKéj üZAü _üÄñbieZ ^KUùe Zìr ^ùj ùf @^¥ C\ùdci^ ad^ ù^A bieZid ad^ Cù\¥ùM @ùMKè
 i è~ìM ej Qò gÉùcReòl K*icüf i ùcMäC_ñ^Kieü eüÄ- aüfù\g, cùWpüfäie i cd C_^iz ùj üAQò

ùfLkü bieZ i eKieu ad^ Kcgy^e

i ðÜöi WòZüfKie \Ngùe eüCeùKfü

ùK|äi eKie i ðÜöi Wò_eù~ìR^ie @iC GK _~jüd ZüfKü ùNihYü KeQ«òù G[ùe 27 Uò
 i je i ù^_üA[èùüaük ZüfKie gùhùe ej QòÈ%òc|ee i je @cZi e üG[ee ZüfKüe IWgüeè
 ùKak AÆiz ^Meü eüCeùKfü i ù^_üAQòü 20.09.2016 ùe ^@ùfäVüe ùK|äi je eüPk
 aKüg, Mj ^cùY I ij eüPk \ieüj \eüKeY c^ü gä Gc. ùbùudü ^üAWèGjü ùNihYü KeQ«òù
 ZüfKüe _~jU^ I i WÄZK HZj y \ÄeèMeZB %ò@üUoi je ej Qòù GMùK ùj fü – C{dòü,
 Zèè Zò @ùMä, ^üi K, c\èüA, Zì-iaè, @Rüce Gaò aieYüü üGjüKècügüA i ðÜöi Wòcgy^ @]òùe
 ùNihYü Keü-üA[èù ij eMùKè ZüfKü 60 Kèaq ò_üAQòGjü aèi je 27 UòeüRyüe ej Qòù 63
 Uòij e c^ùe Züaâ_žù~ìMžù_ùe 27 Uòij eKèi ðÜöi Wò_eù~ìR^ie i ùcùf KeàùKè^g Zò
 ^@ü-üAQòüaüfòùK|äi je eüPk aKüg c^ü Kj Q«òùüi Kj Q«òù~, @ü]èK üUùKüfìRè ayajùe
 Keüi ðÜöi Wò^cùY Keü-è ü27 Uò-ùK i ðÜöi Wòe aKüg fùMò66,883 ùKüWòUuüe _è-òadù~ìM
 _Éia ej Qòùüi [c^ùe i ù^id aKüg ù~ìR^ü @]òùe 42,524 ùKüWòUuü Gaò üUùKüfìRò
 @ü]ieZ ^ùMeK Èü[òbZK aKüg ù~ìR^ie @iC 11,379 ùKüWòUuüaòù~ìM Keü-è üGjü aè
 _è-òadù~ìMKècügüA i ðÜöi Wò_eù~ìR^ie ùcùW 60 Uòij ee aKüg _üÄñ1,44,742 ùKüWòUuü
 aòù~ìM Keü-è ü

ZZüð _~jüdüe ùNihZ ùj üA[èù_ÉiaZ i ðÜöi WòMùK ùj fü – (Kè @^è-icü) @cZi e
 (_-ia), KfýüY-\`bùfò(cjüeüÄ), C{dòü(c^_ù\g), Zèè Zò(@iSä_ù\g), ^ìM_è (cjüeüÄ),
 cüwüfìe (K%ùK), ùbùfìe (Zicf^ùW), [üY (cjüeüÄ), Mfòde (c^_ù\g), @Mä (CZe_ù\g),
 ^üi K (cjüeüÄ), eüCeùKfü (IWgü), Kir^_è (CZe_ù\g), c\èüA (Zicf^ùW), ZèKè (K%ùK),
 ùKüWò (eüRi ù^), Zì-iaè (Zicf^ùW), ^icPò (i Kè), RfSe (_-ia), gèüciMü (K%ùK),
 i üfc (Zicf^ùW), @Rüce (eüRi ù^), aieYüü (CZe_ù\g), ùKüj cü(^ìMüfS), j_èfè]ieIòV
 (K%ùK), J_èwüaü\ (cjüeüÄ) Gaò aèüeü (MReü) ü27 Uòij e c^èècjüeüÄè 5Uò Zicf^ùWè
 I K%ùKe 4UòùfLüG, CZe_ù\ge 3Uò _-ia, c^_ù\g I eüRi ù^èè2UòKeò ^ìMüfS, i Kè,
 IWgü, MReü, @iSä_ù\geüMüG ùfLüG @«bq ügä ^üAWèKj Q«òù~, _eaZò _~jüdüe @iC 40
 Uòij ðÜöi WòZüfKü ùNihYü Keü-è üG[fùMòakügckK_žù~ìMžù @Mici Rì^èieüe @ie_ùj a ü

ବିକାଶର ରୋଡ଼ ମ୍ୟାପ୍

ଗ୍ୟାସ୍ 4ଇଣ୍ଡିଆ ଅଭିଯାନ

ଏହି ଅଭିଯାନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଦେଶର ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବାଷ୍ପ ବା ଗ୍ୟାସର ଅଂଶ ବର୍ତ୍ତମାନର ୬.୫%ରୁ ଅଧିକ କରିବା । ଏଥିପାଇଁ ଗ୍ୟାସ୍ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ସହିତ, ସରକାର ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ଗ୍ୟାସ୍ ଗ୍ରୀତ ସ୍ଥାପନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରୁଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ପାଇପ୍‌ଲାଇନ୍ ବିଛାଇବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଖୁବ୍‌ଶୀଘ୍ର ଆରମ୍ଭ ହେବ । ସରକାର କୋଲ୍‌ବେଡ଼ ମିଥେନ୍‌ରୁ ସିନ୍ଥେଟିକ୍ ଗ୍ୟାସ୍‌ର ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ ନେଉଛନ୍ତି ଏବଂ ବାୟୋ-ସିଏନ୍‌ଜି ଓ ବାୟୋ-ପିଏନ୍‌ଜି ବ୍ୟବହାରକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରୁଛନ୍ତି । ତିନୋଟି ନୂତନ ଏଲ୍‌ଏନ୍‌ଜି ଟର୍ମିନାଲ ମଧ୍ୟ ନିର୍ମିତ ହେଉଛି । ଉଚିତ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଗ୍ୟାସ୍ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ସରକାର ବିଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ପତ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ କେତେକ ଦେଶ ସହିତ ରୁକ୍ତିବନ୍ଧ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଏହି ଅଭିଯାନକୁ ନିକଟ ଅତୀତରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରାକୃତିକ ବାଷ୍ପକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବାପାଇଁ ଉତ୍ତମ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ହାତ ମିଳାଇଛନ୍ତି । ଏହି ଅଭିଯାନ ହେଉଛି ଏକ ବହୁ-ଦେଶୀୟ ମଲ୍ଟିମିଡିଆ ଏବଂ ମଲ୍ଟି ଇଭେଣ୍ଟ ଅଭିଯାନ ଯଦ୍ୱାରା ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ଭବିଷ୍ୟତରେ ନାଗରିକ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାକୃତିକ ଗ୍ୟାସ୍ ବ୍ୟବହାରକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ଜାତୀୟ, ସାମାଜିକ, ଆର୍ଥିକ ଓ ପରିବେଶଗତ ଲାଭ ସମ୍ପର୍କରେ ଜନ-ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବା । ଏଥିପାଇଁ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ସହ ସିଧାସଳଖ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରିବା ସହିତ ଫେସ୍‌ବୁକ୍, ଟ୍ୱିଟର, ଯୁଟ୍ୟୁବ୍ ଓ ଲିଙ୍କଡିନ୍ ଆଦି ସାମାଜିକ ଗଣମାଧ୍ୟମର ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ ନିଆଯାଉଛି । କେନ୍ଦ୍ର ତୈଳ ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ବାଷ୍ପ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଧର୍ମେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ (ସ୍ୱାଧୀନ ଦାୟିତ୍ୱ), ଏ ସମ୍ପର୍କିତ ଡ୍ରେବସାଇଟ୍, ଟ୍ୱିଟର ହ୍ୟାଣ୍ଡଲ୍, ଫେସ୍‌ବୁକ୍ ପେଜ୍ ଓ ଥ୍ରୁ ସଂଗ୍ର ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିଛନ୍ତି ।

New Rates for Subscription of Journals						
S.No	Name of the Journal	Subscription Price Per Copy Rs	Subscription Price for 1 Year Rs	Subscription Price for 2 Years Rs	Subscription Price for 3 Years Rs	Subscription Price for Special Issue Rs
1	Yojana *	22	230	430	610	30
2	Kurukshestra *	22	230	430	610	30
3	Ajkal *	22	230	430	610	30
4	Bal Bharti *	15	160	300	420	20
5	Employment News #	12	530	1000	1400	NA

* The prices of Journals are being revised from April 2016 issue onwards
 # The price of Employment News is being revised from 6th February 2016 issue onwards

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ତଥା ରାଜ୍ୟ ସିଭିଲ ସର୍ଭିସ ଆଶାୟୀ ପ୍ରତିଯୋଗୀମାନଙ୍କୁ ଏକ ଆହ୍ୱାନ

ସମ୍ମାନଜନକ ସିଭିଲ ସର୍ଭିସ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିଯୁକ୍ତି ସଂକ୍ରାନ୍ତ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ନିଜ ନିଜକୁ
ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିଯୋଗୀ ରୂପେ ଗଢିତୋଳନ୍ତୁ ।

ଯୋଜନା ପଢନ୍ତୁ ଏବଂ ଜ୍ଞାନ ପରିସର ପରିବ୍ୟାପ୍ତ କରନ୍ତୁ ।

ଯୋଜନା, ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରତି ସମର୍ପିତ, ଜାତୀୟ ତଥା ସାଂପ୍ରତିକ ଜ୍ଞାନ ସମସ୍ୟାବଳୀ, ଅର୍ଥନୈତିକ ଓ ସାମାଜିକ ବିକାଶ, କୃଷି, ଶିଳ୍ପ, ବାଣିଜ୍ୟ, ପରିବହନ, ଯୋଗାଯୋଗ, ଖାଉଟିସୁରକ୍ଷା, ପରିବେଶ ସଂରକ୍ଷଣ, ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଏବଂ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ବିଷୟ ସାଙ୍ଗକୁ ସାଂସ୍କୃତିକ ତଥା ମହିଳା, ଯୁବ ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଗବେଷକ ତଥା ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ପ୍ରବନ୍ଧମାନ ପ୍ରକାଶ କରିଥାଏ । ଯୋଜନା ନିୟମିତ ପଠନ ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ, ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ତଥା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ, ଅଧ୍ୟାପକ, ଗବେଷକ, ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ତଥା ଜ୍ଞାନପିପାସୁ ସାଧାରଣ ପାଠକ ପାଠିକା ଉପକୃତ ହେଉଛନ୍ତି ।

ଆପଣ ମଧ୍ୟ କାହିଁକି ଉପକୃତ ହେବେ ନାହିଁ ?

ଯୋଜନାର ଗ୍ରାହକ ହୁଅନ୍ତୁ ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ଲାଗି ନିଜକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିଯୋଗୀ ରୂପେ ଗଢି ତୋଳନ୍ତୁ ।

ଓଡିଶାରେ ଯୋଜନା ପତ୍ରିକାର ମୁଖ୍ୟ ଏଜେଣ୍ଟ

* ଅକ୍ଷୟ କୁମାର ନାୟକ, ବସଙ୍ଗା ଚାନ୍ଦି, ଭୁବନେଶ୍ୱର - ୯ * ମାଧବ ରାଉତ, ବାଦାମବାଡି, କଟକ - ୯ * ମୁର୍ତ୍ତି ନ୍ୟୁଜ୍ ଏଜେନସୀ, ଓଲଟ ବସ୍ ଷାଣ୍ଟ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଞ୍ଜାମ * ଶିବ ଶକ୍ତି, ପୁସ୍ତକାଳୟ ସେକ୍ଟର-୨, ବସଙ୍ଗା, ରାଉରକେଲା । * ଗାୟତ୍ରୀ ଭଣ୍ଡାର, ବସନ୍ତ ବିହାର, ଯୁବଲୀଟାଉନ, ଭାପୁର-ଶଙ୍କରପୁର ରୋଡ, ଢେଙ୍କାନାଳ ଏବଂ ସମସ୍ତ Employment News ବିକ୍ରେତା ।

“ଯୋଜନା”ର ଗ୍ରାହକ ଦେୟ

* ପ୍ରତି ଖଣ୍ଡ - ୨୨/- ଟଙ୍କା, ବାର୍ଷିକ - ୨୩୦/- ଟଙ୍କା, ଦ୍ୱିବାର୍ଷିକ - ୪୩୦/- ଟଙ୍କା, ତ୍ରିବାର୍ଷିକ - ୬୧୦/- ଟଙ୍କା, ବିଶେଷାଙ୍କ - ୩୦/- ଟଙ୍କା

ଗ୍ରାହକ ଦେୟ ପଠାଇବା ଠିକଣା :

Advertisement & Circulation Manager, YOJANA
Publications Division, Min. of I & B,
Soचना Bhawan, Room 48-53, CGO Complex, Lodi Road, New Delhi - 110003
The subscription may be sent through IPO/MO or Bank Draft in favour of the
“Director, Publications Division, Ministry of Information & Broadcasting, New Delhi